

50.000 dollárt követel egy láncosnő" Széchenyi József gróftól

Budapest, 1930 július 14

Hétfő, II. évfolyam 30. szám

**Magyarország-
Ausztria**

ifjúsági atlétika

85¹/₂:64¹/₂

Reggeli Ujság

A. N. N. MUZEUM
NYILAP OSZTÁLYA

REITER IZOLDA,
a Nagybecsekereken félholtra vert újságíró

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

V. Lipót-körút 5. Vasárnap d. u. és éjjel: V., Vilmos császár-út 34

Ára 20 fillér

Telefon: 296-99 és 125-10

Telefon vasárnap délután és éjjel: 229-31 és 253-09

Óriási botránnyvárható, ha Dorothy Arents szülei megérkeznek" – mondja a család egy amerikai barátja

Vécsei Armand, a newyorki Ritz híres karmestere, aki véletlenül Pesten tartózkodik, mint amatőr detektív kinyomozta Dorothy Arents halálának körülményeit

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Ifj. Konkoly-Thege Gyuláné, Dorothy Arents megrendítő öngyilkossági tragédiájának aktáit lezárták a főkapitányságon, azonban a megdöbbentő dráma még mindig élénken foglalkoztatja a főváros társasági köreit. Különösen az a probléma okozza a vitát, hogy

vajon a fiatal, dúsgazdag amerikai milliomosleány öngyilkosságát követett-e el, vagy pedig végzetes gyógyszeresere történt,

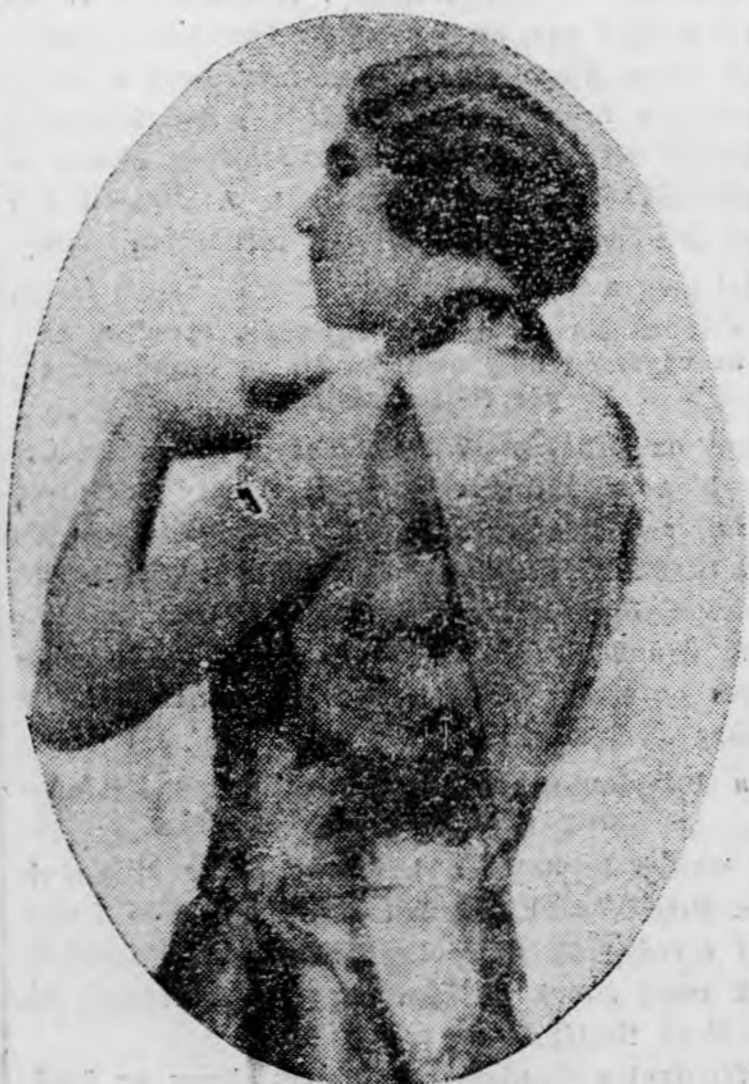
amely negyvennyolc órával később halálát okozta. A rendőri nyomozás hivatalosan a gyógyszereserét állapította meg a tragédia okául, mert ugy a családtagok előadása, mint a külső körülmények amellet a megállapítás mellett szólnak, hogy Dorothy Arents, az öt-hetes nászutas fiatalasszony, aki rajongásig szerette a férjét, miért akarta volna eldobni magát az életet, erre nehéz az indítókot megtalálni. Azok, akik öngyilkosságról beszélnek ebben az ügyben, Dorothy Arents nagyfokú idegességét hozzák fel, mint okot az öngyilkossági tragédia mellett.

Ezzel a szomorú eseménnyel kapcsolatban ifj. Konkoly-Thege Gyula hozományáról, amit feleségével kapott, egész fantasztikus hírek keringtek. Egyesek határozottan tudni akarták, hogy ifj. Konkoly-Thege Gyula Dorothy Arents-szel hárommillió dollár hozományt kapott az öreg amerikai milliárdostól, de ez a horribilis összeg tulajdonképpen csak előleg, mert hiszen az amerikai milliárdoskisasszony atyai öröksége még ennél is sokkal nagyobb összeget tesz ki.

Ezek a hírek minden komoly alapot nélkülöznek.

A Reggeli Ujság munkatársa egész megbiz-

ható forrásból a regényes házasság részleteiről a következőket tudta meg:

DOROTHY ARENTS

Legenda a dollármilliókról

Ifj. Konkoly-Thege Gyula, aki köztudomás szerint előkelő, régi palinásnevű magyar gentrycsalád sarja, szerény fizetésű mérnök volt Amerikában. Itt is ismerkedett meg a nagyvagyonu Arents-családdal, amelynek fiatal szőke leányának udvarolni kezdett. Az amerikai szülők nem akartak egyetlen lányuk boldogsága elé akadályokat gördíteni és szíve választottjához adták lányukat. Az öreg

Arents még a házasság megkötése előtt a következőket mondta vejenek:

— En világeletemben a munka embere voltam, szorgalmas, fáradságos hosszú évtizedeken át tartó munkával szereztem meg a vagyonomat. Adhatnék leányomnak olyan nagy hozományt, de ezt nem teszem. Fiatal, tehetséges, munkabíró ember vagy — mondta vejenek — és azt akarom, hogy saját erőből érd el mindazt, amit célozul ki-tűztél. Addig is, hogy munkádban még jobban serkentslek, minden hónapban ugyanannyit adok, mint amennyi a havi jövedel-med.

És most itt kell elmondani, hogy az Arents-család mesébe illő gazdaságáról elterjedt budapesti történetek a legendák birodalmába tartoznak. Az Arents-család nem tartozik a dollármilliomosok közé, sőt a felsőbb tizezre-hez sem.

Arents régi newyorki polgár, az üzleti életben becsült és ismert ember, de egyáltalán nem azok közül való, akiknek vagy-onáról áhitattal emlékezik meg a new-yorki fantázia.

A newyorki tőzsdekrach óta mindenki gyanus, még a legnagyobb familiák is, holott az Arents-család soha nem szerepelt a nagyvagyonu familiák között. Arents több cigarettagyár igaz-gatóságában foglalt helyet, azonban inkább szaktudása, mint vagyona delegálta azokba az előkelő pozíciókba, amelyeket betölt. Amikor a Vogue-ban megjelent Dorothy Arents és ifj. Konkoly-Thege Gyula arcképe, amely az új jegyeseket mutatta be, a newyorki társaság-ban beszéltek arról is, hogy

az előkelő európai fiatalember rangján alul nősült.

Teljesen hamisak azok a híresztelések, amelyek Dorothy Arents horribilis hozomá-

nyáról beszélnek. Amerikában szokásos, hogy az ifju férj úgynevezett trust fund-ot

DOROTHY RICHARDSON ARENTS
ÉS KONKOLY-THEGE GYULA

kap apósától, amely tulajdonképpen olyan hozomány, amelyet a fiatal házaspár nem vehet fel, csak a tőke kamatait használhatja.

Arents az elsőévi apanázst, illetve hozományrészt, összesen 5 ezer dollárt, azonnal kiutalta vejenek.

Ez az összeg pontosan megfelel annak a pénznek, amelyet ifj. Konkoly-Thege Gyula évenként keresett Amerikában. A fiatalpár ezenkívül 4 ezer dollár utiköltséget kapott a nászútra, természetesen azzal, hogyha

ujabb összegre szükségük lenne, Arentsék majd küldenek.

Dorothy Arentsnek ifj. Konkoly Thege Gyulával kötött házassága már a második házassága volt.

Két év előtt ment férjhez először és akkori házasságát néhány hónapon belül a newyorki törvények megsemmisítették.

Az amerikai törvények szerint bizonyos házasságokat a házasságkötéstől számított hat hónapon belül *annulálni* lehet. Természetesen a házasságot csak *sulyos okok* alapján semmisítik meg, ilyen ok például az, ha a házasságot kötő valamelyik fél *hamis adatokkal kápráztatja el a másik felet*. Tévedés lenne azt hinni, hogy Dorothy Arents első házasságának hirtelen felbontása nagy port vert volna fel Newyorkban. Az amerikai lapok szeretik kiszínezni, szeretnek bőséges tudósításban számot adni azokról a családi botrányokról, amelyek Newyork fantáziáját izgadják.

Nem lehet azonban elégszer ismétetni azt, hogy Arentsék kiváló és tisztességes polgári, azonban egyáltalában nem olyan jelentékeny család, hogy familiáris ügyeikkel a newyorki sajtó hosszasan foglalkozhatott volna.

A házasság a meglepetés erejével hatott a Newyorkig beérkezett magyarok körében. Ebbe na világban ifj. Konkoly-Thege Gyula igen nagy rokonszenvnek és megbecsülésnek

Az Arents család amerikai barátja Budapesten nyomoz

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Az elmúlt hét péntekjén érkezett Budapestre Vécsei Armand, a newyorki Ritz-szálló híres zenekari főnöke. Vécsei Armand látogatása azonban, ha a kiváló művész Budapesten nem is fog fellépni, mégis rendkívüli fontosságú.

Vécsei Armand az Arents-családnak régi barátja és a kiváló művészt hívták meg annakidején Dorothy Arents első esküvőjénél a nagyszabású ünnepélyek zenei vezetésére.

Vécsei betegen érkezett Budapestre. A hajón, amikor a fürdőbe akart menni, elcsuszott és két lábujját eltörte. Párizsban csak egy napot töltött és sietett, hogy hazája fővárosában pihenje ki az ut fáradalmait és budapesti orvosoknál keresen gyógyulást. Azon az estén, amelyen Vécsei Armand Budapestre érkezett, ha sebesülése meg nem akadályozta volna, minden bizonnyal felkeresi Konkoly-Thege Gyulát és fiatal feleségét, már azért is, hogy átadja a család üdvözlését.

Igy azonban fáradtan és betegen azonnal szobájába vonult vissza és felesége, szép fiatal amerikai asszony, ápolta a művészt. Csak néhány órát tölthetett szobájában Vécsei, amikor a hotel szobalányától megtudta a hírt, hogy *sulyos, életveszélyes állapotban szállították szanatóriumba a szálloda egy másik amerikai vendégét.*

Szörnyű meglepetésére arról kellett értesülni az amerikai magyar művészeknek, hogy az a másik vendég régi barátjának és pártfogójának, Mr. Arentsnek leánya.

Ha Vécsei nem sebesült volna meg és úgy élvezhette volna viszontlátást Budapesten, ahogy azt ő és fiatal felesége kívánták, bizonyos, hogy ő is belenyugodott volna a szerencsétlen fiatal asszony tragédiájába s ő is esedezesen ment volna távoli barátja leányának koporsója után. Az öreg Arentsnek nagy fájdalmában még jóleső érzés lett volna, hogy leányát elkíséri utolsó útján a magyar barát. Így azonban a beteg emberek fanatikus dühével, amelyre csak a négy fal közé bezárt beteg ember képes,

Vécsei Armand a misztikus ügy tanulmányozására adta magát.

Tul sok volt a felderítetlen pont, túl nagy homály vette körül az ügyet ahhoz, hogy a család barátja megnyugodhatott volna. És Scherlock Holmes-regényhez illő módon Vécsei Armand betegszobája órák alatt a Scotland-Yard nyomozóirodájává, a vizsgálóbíró hivatalává vált.

Béramutó

Automata: 865-76

elegáns, városi és vidéki utakra legelőcsöbbsen rendelhető. Fénnapra 15 pengő

örvendett. Előkelő származása, munkás élete megbecsülést szerzett neki aránylag rövid idő alatt is. Mindenki azt hitte, hogy a magyar fiatalember nagyon előnyös házasságot fog kötni és bevallható, hogy amikor az Arents-lánnyal való házasságkötésének a híre megjelent, *nem volt az a hangulat, hogy ifj. Konkoly-Thege Gyula nagy partit csinált...*

A fiatal nászutas pár boldogan érkezett meg Budapestre, ahol háromheti tartózkodás után a végzetes tragédia választotta el őket örökre egymástól. A sajtóban többször napvilágot látott olyan hír, hogy az ifjú házaspár az amerikai követnél vacsorázott.

Ezzel szemben tény az, hogy Buttler Wright, a budapesti amerikai követ mindaddig nem is tudott Dorothy Arentsről, míg a tragédia híre nem jelent meg a lapokban.

A fiatal házaspár csak *szűkebb családi körben mozgott* s így nem igaz az sem, hogy meghívást kaptak Bethlen István gróf miniszterelnök egyik vacsorájára.

Bár nem igazak azok a hírek, amelyek tudni vélik, hogy Dorothy Arents zsidó származású,

s ezért nem foglalhatott el előkelő pozíciót a pesti társaságban, mégis kétségtelen, hogy Konkoly-Thegéné *nem volt még arrivált* azokban a körökben, amelyekre férje nevével fogva igényt tarthatott.

Ki-bejártak Vécsei Armandnál a hotel szobalányai, az emelet pincérei, tanuló-lomást tettek, sőt a hotel portása is megjelent a művész szobájában, mert mindenki belátta, hogy az apa barátjának van annyi joga mindent megtenni az ügy felderítése érdekében, mint a rendőrség embereinek.

És ahogy Vécsei Armand *egyszerre dirigál nyolc zenekart*, úgy tartotta kezében most már a nyomozás szálait.

A Reggeli Ujság munkatársa tegnap este felkereste Vécsei Armandot, aki még mindig gipszkötéssel fekszik betegágyán.

— Csütörtökön érkezik Budapestre Dorothy Arents apja. Nagyon nehéz számomra addig nyilatkozni. Én itt minden időmet, minden energiámat az ügy felderítésére szentelem. Távolról sem olyan egyszerű ez a történet, mint ahogy azt hiszik és bátran állíthatom, hogy a legelőkelőbb fantáziával kiszínezett kombinációk sem közelítik meg a valóságot. Én nemcsak hogy ma még nem informálhatom a nagy nyilvánosságot, de ki kell jelentenem, hogy Dorothy Arents apjával szemben is a lehető legnagyobb visszataratást fogom tanúsítani. Én addig, amíg nem kérdeznék, senki sem gátolhat meg abban, hogy véleményemet megmondjam. Hotelszemélyzet, portások, szobalányok, borbélyok és pincérek jobb tanuk, mint az előkelő társaság tagjai. Én itt ebben a kis szobában beteg lábammal, meggátolva mozgási szabadságomban, azt hiszem, többet derítettem ki, mint eddig a nyomozás. Ismétlem, ma még konkrétumot nem mondhatok. Orvosom, Révész dr volt, az az orvos, akit hívtak, amikor Dorothy Arentst a halállal vívódott. Ez az asszony élni akart.

Minden erejével, minden életösztönével ragaszkodott az élethez. Folyton azt kiáltozta:

— Élni akarok! Élni akarok! Mentse meg!

Olyan görcsösen kapaszkodott Révész dr. kezébe, hogy letépte az orvos egyik ujjáról a körmöt. Az orvosok mindent megtettek érte. Hiába. A szegény fiatal asszony belülről teljesen el volt égvé.

Hogy a szublimátpasztyillákat miért vette be, arra nézve most nem nyilatkozom.

Majd ha Arents megérkezik, ez is ki fog derülni.

Én ma csak annyit mondhatok, hogy itt még olyan dolgok fognak kiderülni, amik minden eddigieket felülmúlnak és hogy az ujságok eddigi bizonyára érdekes riportjai el fognak homályosodni amellet a botrány mellett, amely most még mint az Arents-ügy folytatása, vagyis mint a valódi Arents-ügy következik.

Ezt mondja Vécsei Armand, aki ezekben a sulyos napokban már nem muzsikos és nem kéjutazó, hanem csak barát és detektív. Habár kétségtelen, hogy az amatőr detektívek

egy kissé tullelkes fantáziájával és a beteg emberek fanatikuságával vetette bele magát Vécsei Armand a misztikus ügy felderítésébe, bizonyos másrészt, hogy érdekes dolgok lesznek azok, amelyeket a szerencsétlen fiatalasszony apjával közölni fog és hogy a Dunapalota szállói tragédia utolsó felvonásához még nem értünk el.

Csütörtökön...

Egyébként ifj. Konkoly-Thege Gyulát feleségének halálos balesete annyira lesújtotta, hogy sulyos betegen fekszik édesatyjának budai lakásán. Hozzá tartozói aggodalommal figyelik állapotát, mert többször hangoztatta, hogy *rajongva szeretett fiatal feleségének halálát nem tudja elviselni.*

Dorothy Arents szülei csütörtökön este érkeznek Budapestre. Egyik Budapesten lakó ismerősüket értesítették megérkezésük dátumáról. Ugyanebben az értesítésben Arents közölte azt is, hogy *nem akar abban a hotelben szállni, amelyben leánya lakott, mert nem tudna a borzalmas emlékektől szabadulni.*

Tovább folyik az örökösödési per Schiffer Miksa ellen

A főörökös Kasnya Béláné viszi a polgári és a büntetőpert — Az adófelügyelőség is érdeklődik a Schiffer-féle mérlegek iránt

A Reggeli Ujság már hónapokkal ezelőtt hírt adott arról, hogy az ismert Grünwald és Schiffer építkezési vállalkozó cég megalapítójának örökösiei pert indítottak a cég jelenlegi egyedüli tulajdonosa Schiffer Miksa mérnök, nagyvállalkozó, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatósági tagja ellen. Az örökösök számszerint négyen azal vádolták Schiffer Miksát, hogy

a nagy Grünwald-vagyon felosztásánál, amely vagyon házakból, értékpapirokból, birtokokból és bérletekből áll, megkárosította az örökösöket, de különösen megkárosította őket a 16.000 holdas ercsi-i bérlettel, amely az örökség legnagyobb vagyonrészét volt.

Hírt adtunk arról is, hogy ez az örökösödési per hónapokon át csak polgári uton folyt, de mikor az elsőfoku bíróság ítéletében arra utasította Schiffer Miksát, hogy az ercsi-i bérlet számadásait a legrészletesebben terjessze elő, de ezt öt éven át elmulasztotta, akkor az örökösök Grünwald fivére és egykori cégtársának Grünwald Mórnak az özevgye, aki ezidőszent Andaházy Kasnya Béla festő felesége, valószínűleg megunva a polgári per lassu menetét, úgyvérdje

dr. Telek György utján család, magánokirat hamisítás és esetleges sikkasztás büntetése miatt bünvádi feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen.

A polgári és a büntető törvényszéken, illetve fellebbezés folytán a királyi táblán folyt ez az örökösödési per, amikor a közelmúltban a lapokban olyan hiradások jelentek meg, hogy a Grünwald-féle örökösödési pernek úgy polgári, mint büntető része megszűnt, mert Schiffer Miksa az örökösökkel teljesen kiegyezett. A Reggeli Ujság értesülése szerint ebből a hiradásból annyi felel meg a tényeknek, hogy valóban történt valami egyezség, azonban ez az egyezség még nem jelenti az örökösödési per teljes befejezését,

mert az örökségnek csupán egy 4,5 százalékos tulajdonosa kötött egyességet, amely egyesség Schiffer Miksa részéről dr. Lakatos Gyula és dr. Glücklich Emil, az örökösök részéről dr. Telek György közbenjöttével jött létre.

A Grünwald-örökösök harca azonban e részleges egyesség után is tovább tart Schiffer Miksa ellen, mert

a tulajdonképpen örökös, Kasnya Béláné még nem kötött egyességet

és tovább folytatja a harcot Schiffer Miksa ellen. Értesülésünk szerint a perben álló felek egy országgyűlési képviselő bevonásával igyekeznek most ennek az igen nagyértékű örökségnek kérdését tisztázni.

Tizenkét esztendeje már annak, hogy az örökösök Grünwald Mór meghalt, de Schiffer Miksa még mindig nem számolt el az egész hagyatékkal. Grünwald Mór halála után az örökösök a legteljesebb bizalommal bízták Schiffer Miksára, a cég társtulajdonosára a tekintélyes vagyon kezelését annál is inkább, mert az örökösök Schiffer Miksával, mint a legközelebbi rokonságban állottak, lévén Schiffer elsőfoku sógora ugy Kasnya Bélának, mint a többi örökösnek.

A vagyon többek között a Palatinus részvénytársaság ismert háztömbjéből, az ercsi-i 16000 holdas bérgazdaságból, az ogulini yasutvállalatból stb. állott.

NORGE ICE SPIRIT

A NORVÉG

JÉGSZESZ

VILÁGHIRŰ

SPORTBAJNOKOK HASZNÁLJÁK — ÜDÍT — JÉGHIDEG

KÖRNYEZETET ILLATOSÍTI!	ÜVEGJE	MINDENÜTT KAPHATÓ!
	68	
	FILLÉR	

TELEP VI, SZIV-UTCA 15. SZ.

Mindezeknek az értéke *sokmillió pengőre* rugott. Kasnya Béláné Schiffer Miksától most

az egész vagyonállagra vonatkozóan kéri az elszámolást Grünwald Mór halálától a mai napig.

A Grünwald-család és Schiffer Miksának ez a pereskedése már ismétellen nagy érdeklődést keltett a főváros társadalmában, amelynek úgy Schiffer, mint az örökösök szereplő tagjai. Különös jelentőséget ad a pernek most az, hogy ez a harcot nem az oldalági rokonok, hanem a főörökös folytatja Schiffer Miksa ellen.

A differenciák Schiffer Miksa és Kasnya Béláné között elsősorban abból adódnak, hogy

Schiffer Miksa az adómérlegek alapján eszközöl az elszámolást, holott ezeket az ugynevezett „intern” mérlegek alapján követeli Kasnya Béláné.

Ez annál érdekesebb, mert Schiffer Miksa volt társának örökösét, Kasnya Bélánét eddig elzárta ama lehetőség elől is, hogy betekintszen az üzleti könyvekbe és saját szakértővel vizsgáltsa felül, hogy a nem az adó céljaira szánt mérlegek alapján milyen nyereségrez szilné meg őt.

Értesülésünk szerint Schiffer Miksa magatartásának most már az a következménye is támadt, hogy

az adófelügyelőség igen behatóan érdeklődik a Schiffer-féle adómérlegek és a valódi mérlegek között mutatkozó különbség iránt

s ezeknek a megállapítására vizsgálatot is indít. A végrendelet végrehajtója Glücklich Emil dr. volt és komplikálja az elszámolásokat, hogy Glücklich Emil dr. jelenleg Schiffer Miksa jogtanácsosa, tehát nem lehet objektív védője az összes örökösök érdekeinek.

A bünvádi eljárás, melyet Kasnya Béláné ismeretlen tettesek ellen folyamatba tett, még folyik és a kihallgatásokat az ügyészségen viléz Boronkay István dr. ügyészségi alelnök személyesen eszközöli.

A belügyminiszter felfüggesztette a dunaföldvári főjegyzőt

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Egy Tolna megyében működő vizsgálóbizottság, amely az egyes községek ügymenetét felülvizsgálta, szabálytalanságokat állapított meg a dunaföldvári községében. A legnagyobb szabálytalanságot a bizottság a dunaföldvári villanyüzem elszámolásai körül találta. Kiderült ugyanígy hogy

a villanyüzem üzembentartása eddig pontosan háromszor annyiba került, mint amennyibe a szakértői megállapítás szerint kerülhetne.

A bizottság egy luxusautót is talált, amelyet a község engedély nélkül vásárolt, azonfelül szabálytalanságoknak jött nyomára a közterhek beszedése körül is.

Scitovszky belügyminiszter szombaton felfüggesztette Hubert Ferenc dunaföldvári főjegyzőt, egyben elrendelte a vizsgálatot Csernyánszky Pál pöntári főjegyző, Czobor György pöntárnok és Szelezky Ferenc dr. pöntári ellenőr ellen. Jankó Ágoston, Tolna megye főispánja a tegnapi napon magához rendelte Hubert Ferencet és közölte vele a felfüggesztését.

5000 pengő

Odescalchi Miklós herceg ötezer pengő segítséget kapott a m. kir. földmívelésügyi minisztériumtól díjugratás, tereplovaglás és hasonló jelentőségű lovasbravurok céljaira, mert a magyar névnek és a magyar lovasszellemnek dicsőséget szerzett. Nem akarunk párhuzamot vonni a magyar lovasdicsőség és a magyar szellemi értékek dicsősége és értéke között, de kénytelenek vagyunk szótvetni azt, hogy a magyar állam ebben a helyzetben, amikor a magyar gazdasági élet vonaglik, pontosan és kiszámítottan nagyvagyonu főuraknak juttat olyan ötezer pengőket, amelyeket bizonyára más és hasznosabb célokra is lehetne fordítani.

De itt nem is ez a kérdés. Az ötezer pengő kiutalása valahogyan eszünkbe juttatja a magyar arisztokrácia hivatalát, azokat a magasabbrendű társadalmi, politikai és egyéb vonatkozású rendelkezéseket, amelyek a magyar arisztokráciának súlyt, jelentőséget és helyzeti energiát adnak. Meg vagyunk győződve, hogy a magyar arisztokrácia nem azonosítja magát Odescalchi herceg ötezer pengőjével, mert a magyar arisztokrácia mindenkor hajlandó volt áldozni a közzéért: ez a történelmi kötelezettsége fennáll ma is, ez alól nem mentette fel őket senki s éppen annak a rétegnek kell pálcát törnie az ilyen adományelfogadások felett, amely réteg példát kell, hogy adjon a társadalomnak az áldozatkészségből, a közzétartósságból és a közterhek viseléséből.

A magyar arisztokrácia történelmi hivatása nem élheti ki magát fényűző összejövetelekben, abban a csillogásban, amely mögött nincsen semmi tartalom, a magyar arisztokráciának valahogyan azokra az utakra kell igazítani néha a maga életét, amelyeken a történelem jár s amelyeken a magyar történelemben az adakozó szellemű s az alkotó Festetics György, Széchenyi István, vagy Andrássy Gyula jártak, akik vagyontalán áldoztak a közzéért, közintézményekért, akik példát adtak a társadalomnak önzetlenségéből és akik tisztában voltak azzal, hogy a nagy vagyoni kötelezettségekkel és terhekkel is jár. A magyar arisztokrácia ellen felvonuló ervek mind sürűbben és sürűbben hangzanak fel a magyar nyilvánosság előtt, nemcsak radikális oldalról, hanem az azokból az irányokból is, amelyek az arisztokráciának történelmi szerepét és hivatását nem akarják kétségbe vonni. Akkor, amikor egy társadalom szenved, hanyatlak, amikor a nemzetgerinc, a magyar középosztály porbahullott, a magyar arisztokrácia nem folytathat olyan életet, mintha saját osztálya és a kevésbé erős osztályok között egy áthatolhatatlan és áttörhetetlen kina fel volna, amelyen belül minden fény, öröm és csillogás, amelyen kívül minden teher, nyomorúság és szenvedés.

A magyar középosztály szenvedte a legnagyobbat és a legtöbbet, a magyar középosztály morzsolódott fel az új magyar állam kiépítésének idegét szaggató munkájával, s a magyar középosztály roppant meg a háborúban és a háborút követő összeomlás szomorú éveiben. A magyar arisztokrácia épebben és egészségesebben uszta meg a szörnyű hullámvészét: nem lehet tehát az Odescalchi-féle műveletekkel maga ellen hangolni az egész magyar közvéleményt. A magunk részéről elismerjük és méltányoljuk a magyar lötenyésztes nagy jelentőségét, elismerjük, Odescalchi herceg ur kiváló lovaskészségét, elismerünk mindent, de nem vagyunk hajlandók szemethunyni azon, hogy a szegény magyar államnak pénzt lovasbravurok céljaira fordítsák, amikor ötezer pengő szinte mitológiai fogalomra szélesedett a középosztály szemléletében s elerhetetlen vagyontétel egy kissorsu törpeegzisztencia képzetében. Nem tudjuk helyeselni és megérteni Prónay György báró államtitkár ur játszi könnyedségét, amellyel ezt a kérdést elintézni akarja: jobb lett volna erről a kérdéstről semmit sem mondani, mint ezt, amely alkalmas arra, hogy indulatokat és szenvedelmeket ébresszen, osztályokban és egyesekben, egy egész réteg iránt, amelynek Odescalchi herceg is a tagja, amelyet azonban nem akarunk azonosítani vele, mert feltesszük, hogy az arisztokrácia sem azonosítja magát ezzel az ötezer pengős támogatással, amelyenél kultúrát, külföldi kapcsolatot, kulturértéket és szellemi értéket lehetett volna vagy szerezni, vagy megmenteni.

„Ottó nagykorúsága nem történelmi dátum” – mondja Polzer-Hoditz gróf, a királyi család osztrák bizalmasa

Polzer-Hoditz gróf, Károly király kabinetfőnöke: „Európa délkeleti részében a monarchia az egyetlen biztos támpont a bolsevizmus veszélyével szemben”

Bécs, július 13.

A Reggeli Ujság bécsi tudósítójának Wolff Gusztáv ezredessel, az osztrák „Császárhü Népvézérével folytatott multheti beszélgetése, amelyben Wolff ezredes Zita királyné ellen foglalt állást, joggal keltett rendkívüli feltűnést. Kétségtelen, hogy az osztrák császárhü párt vezérének nyilatkozata elevenen tükrözi vissza Ausztria legitimista érzelmű lakosságának hangulatát.

De épp olyan bizonyos, hogy európai szempontból általában és magyar szempontból különösen nincs döntő jelentősége az osztrák legitimisták állásfoglalásának.

Nyugodtan állíthatom, hogy az osztrák legitimista párt frakciói egyetértéssel abban, hogy — ha ilyen megoldásra egyáltalán gondolni lehet — nem Ausztria fogja az új monarchiát magából kitermelni.

Ezért kell olyan személyek véleményének, akik nem annyira a „császárhü” osztrák néppel, hanem inkább a külfölddel és a királyi és császári családdal tartanak közvetlen nexust, nagyobb jelentőséget tulajdonítani, mint az osztrák legitimista mozgalom vezérének. Ezeknek a mozgalmon kívül álló monarchistáknak álláspontja ebben az egyetlen mondatban foglalható össze, amelyet Napoleon mondott minden idők diktátorai számára: „Il faut sauver les peuples malgré eux.” Vagyis a népet saját akarata ellenére is meg kell menteni az azoknak, akik magukban erre hivatottságot éreznek.

Nyílt titok Ausztriában, hogy a császári család, vagy legalábbis a császári család legközelebbi környezetét állandó összeköttetést tart fenn a régi monarchia hü embereivel. A barátság, amelylyel a dinasztia tagjai osztrák híveiket kitüntetik, ma természetesen fokozott politikai jelentősége van. Azokból a beszélgetésekből, amelyeket a Habsburg-kérdésről

Polzer-Hoditz gróffal

folytattam, nem a speciálisan osztrák, hanem az európai legitimista álláspont bontakozik ki, de a személyeknek a császári hához való kapcsolata megengedik azt a föltevést, hogy véleményük egyben a Habsburg-ház felfogását is tükrözi. A föltevés annál közelebb fekvőbb, mert hiszen közzismert tény, hogy Polzer-Hoditz gróf, Károly király ifjúkori barátja, majd későbbi kabinetfőnöke és az osztrák alkotmányi bíróság szenátusának elnöke, legközelebb áll a dinasztia tagjaihoz.

„Magyarország a királykérdést egyedül fogja megoldani...”

Polzer-Hoditz gróf, aki Badenben lakik és itt, távol a város zajától, a Helenthal fenyesői között, egy csendes villában gyakorolja a királytárvó legitimisták legfőbb tudományát, a várni tudást, majd másfélórás beszélgetésünkben igen behatóan fejtegette ki előttem álláspontját a legitimizmus kérdésében.

— Kétségtelen, — mondja a gróf, — hogy Magyarország a királykérdést egyedül meg tudja és meg fogja oldani. Én, mint százszázalékos legitimista, azon az állásponton állok, hogy Károly királynak a pragmatica sanctióról való lemondása reánk nézve is kötelező. Semmiesetre se tartom a régi monarchia országainak határait minden áron helyreállítandónak, sőt ki kell jelentenem, hogy Magyarország számára sem tartom elérkezettnek az időt, hogy a restaurációra egyáltalán gondolhasson. Ha Magyarországon egy régenstanács uralkodott volna az ifjú király nagykorúságáig, bizonyára jelentőséggel bírna Ottó 1930 november 20-án bekövetkező nagykorúságának dátuma.

Minthogy azonban Horthy őtméltósága nem gyámregens, hanem egy királyság kormányzója, nevéseges és gyerekes dolog egy ilyen dátumot történelmi szükségszerűségként bekövetkezésével összefüggésbe hozni.

(Polzer-Hoditz grófnak közjogilag igaza van, de azzal a hozzáadással, hogy a kormányzó

valóban egy királyság kormányzója, de semmiképp se egy Habsburg-királyságé. — A szerkesztő megjegyzése.)

Történelmi pillanatok bizonyos világpolitikai előzmények eredőjeként lépnek fel, de semmiképp se valamilyen előre meghatározott dátumra.

A puccs minden kísérletét is legitimista szempontból a legelvetendőbbnek tartom és bizonytalannal tudom, hogy a királyi család nem is hajlandó ilyen fantasztikus tervekbe belemenni.

— Ami Ottónak Mária olasz főhercegnővel való házasságát illeti, ki kell jelentenem, hogy az erre vonatkozó híradások kiállítások. Hogy

Ottó feleségül vegye a nálánál öt évvel idősebb hercegnőt, — még gondolatnak is farce.

És ilyen személyi kérdések nem lehetnek döntők, amikor népek sorsáról van szó. Restauráció csak akkor képzelhető, ha a gazdasági viszonyok a legmélyebb pontot elérték és a hullámvonal újra felfelé emelkedik.

Ez a legmélyebb pont, a teljes pauperizáció még nem következett be.

Tehát még a felfejlődés folyamata, amelyet aztán a monarchia kell, hogy gyorsítson, sem indulhatott meg. Minden forradalom, akár plusz, akár minusz előjellel, erőszakos folyamat. A Habsburg-restauráció csak az evolúció gyümölcseként következhet be.

— Győző tudat számomra, hogy Magyarországon, ahol a legitimista mozgalom olyan erős és olyan meghatározó a nép hűsége, nincsenek talán mégsem teljesen tisztában a monarchia jelentőségével.

A magyar monarchia helyreállítása nem állhat junktimban a trianoni revízió gondolatával.

Az idő dolgozik és békeszerződések, ame-

lyek békediktátumok, maguktól válnak lehetetlenné. Én nagyon megértem a nagy magyar fájdalmat.

— Ennek dacára, vagy éppen ezért tartom a restaurációt ma, amikor a magyar nép a király esküjében a fősúlyt a revindikációs (visszahódító) esküre helyezné, egyenesen katasztrofálisnak. A revindikációs esküt hadüzenetnek kell hogy tekintse az egész kisantant.

— Már pedig, minden egyébtől eltekintve, egy új háború, akár mely nép között, feltétlenül bolsevista pokolban végződik. Európa mai gazdasági állapotát tekintve, győzelmet egyik nép sem arathat, a babért minden háborúból a világorradalom vinné el.

— A Habsburg-restauráció időpontja akkor érkezik el, ha Magyarországon népe is felismerte, hogy egy új monarchiának mi a világpolitikai jelentősége. Ez a jelentősége abban állhat, ami egyidőben a török vesztéssel szemben volt: erődítménynek lenni Európa délkeleti részében a bolsevizmus veszélyével szemben. Ez lehet szerintem a Habsburg-ház történelmi hivatottsága, amelynek időpontja azonban nem esik össze semmiféle születésnap dátumokkal.

— A Bourbon-restauráció nem tarthatta magát, mert a Bourbonok vissza próbálták erőltetni a történelem óráját. A Habsburgok ezt a hibát nem akarhatják és nem fogják elkövetni. És ha egyszer el is következik az új monarchia ideje, az osztrák-magyar vonatkozások csak egészen új alapon képzelhetők el. A magam részéről csak egy perszonálunió lehetőségét látom. De erről is csak a magyar nép szabad akaratával dönthet...“

*

A beszélgetés egy jóleső impresszióval végződik. Még Polzer-Hoditz Arthur gróf, a legképzettebb legitimista sem álmodik már a régi osztrák-magyar monarchiáról, osztrák uralomról. Polzer-Hoditz Arthur gróf volt Tisza István legnagyobb ellenfele... H. B.

Miért van Gömbös Ottó ellen?

A házagosan közölt Gömbös-interjú hiteles szövege

A „Lokalanzeigernek” Berlinben megjelenő „Der Montag” című hétfői lapja július 7-iki számában közli Krünes Erik dr. tollából Gömbös Gyula felfogását a királykérdésben. A cikk Európászerte nagy feltűnést keltett és nagy vitákra adott alkalmat. A magyar sajtó ennek a cikknek egyes kiszakított részleteit közölte, minden összefüggés nélkül, s ezért illetékes helyről azt a megjegyzést fűzték hozzá, hogy ezek a kiszakított részek nem fejezik ki Gömbös Gyula teljes felfogását azokról a nagy problémákról, amelyek a beszélgetés során felvetődtek. A „Reggeli Ujságnak” módjában van a cikket a maga egészében közölni amely a következőképpen szól:

Budapest, július hónapjában.

Aki Magyarországon Gömbösöt beszél, legyen akár barátja, akár ellenfele, ezt a nevet bizonyos tisztelettel és félelemmel ejti ki. Személye körül történelmi legendák fonódtak. Történelmi tetteit ismerik, s ismerik mint alapítóját és vezetőjét az Ébredő Magyaroknak is. (A cikk szerzőjének ez a megállapítása téves. Gömbös a MOVE-t alapította, nem pedig az Ébredő Magyarok Egyesületét. Szerk.) A régi hadsereg vezérkari kapitánya volt. Csak az összeomlás után lépett a politika arénájába és hamarosan a parlament első vonalába került. Most mint honvédelmi miniszter, tábornoki rangban a magyar hadsereg élén áll. A magyar közvélemény magyar Mussolininek nevezi. Ott lakik Budán, a királyi palota közelében, egy ódon kis palotában, ahol valamikor Budapest katonai parancsnoka rezidált.

Budapesten mindeféle suttognak politikai terveiről, arról is, hogy diktatura után törekszik, s ezért ellenzője a Habsburgok visszatérésének, ezért harcol ellenük. Gömbös ezeket a híreszteléseket, mint gyermekes mendemondákat, elutasítja magától és hangsúlyozza, a kormányvaló teljes szolidaritását s különösen Bethlen Istvánnal való barátságát.

A szabad királyválasztásért

A beszélgetés a legfontosabb politikai kérdésre terelődik, arra a kérdésre, amelyről többet beszélnek külföldön, mint Magyarországon. A kérdés ez:

— Ottó király lesz-e?

Gömbös határozottan válaszol:

— Én ellene vagyok és ahhoz tartom magam, amit 1921 októberében cselekedtem!

Most és a jövőre vonatkozólag is a legitimista gondolat érvényesítése ellen vagyok.

A szabad királyválasztás híve vagyok, s az a meggyőződésem, hogy a nemzetnek a multban annyiszor gyakorolt joga, hogy maga válassza meg királyát, a mi időkben ismét feléledt, jogává lett a népek. Magam mindig elutasítottam azt, hogy trónjelöltet említsék, bár engem ismételtlen kapcsolatba hoztak Albrecht főherceg nevével. Meggyőződésem azonban, hogy ennek az egész kérdésnek elintézésére még nem ért meg az idő:

Magyarországnak Horthy személyében megvan a legkiválóbb kormányzója, akinél jobbat egy ország sem kívánhat magának.

A tulbzgó királycsinálók egy kissé várhatnak, idejük még sokáig nem érkezik meg.

— Felfogásom szerint az örökös királyság túlélte magát. Egy ország élére a nemzet legkivá-

az új ujlaki pála

MINŐSÉGE, GAZDASÁGOSSÁGA FELÜLMÚLHATATLAN

„NAGYBÁTONY-UJLAKI” EGYESÜLT IPARMŰVEK RT. BUDAPEST, VILMOS-CSÁZÁR-UT 32.

lőbbja való, de mert a mi korunk nem tud oly imponáló egyéniséget adni és minden népek nincsen meg a Mussolinija, tehát — a legjobb *agypelők* legyenek azok, akik vezessenek, úgy gondolom, talán valami szenátusféle, amelyben egy nemzet legjobbjai foglalhatnának helyet. Ez természetesen elmélet. A diktatúrától való félelem a hamis demokraták állandó témája. Itália Mussolini maga, Lengyelország Pilsudski alatt talán vannak annyira jól, mint sok más ország, amelyben sokszor nem tudják, hogy tulajdonképpen ki kormányoz. Király választását azonban én a nép, és pedig a szuverén nép egyik legnemesebb jogának és feladatának tartom.

Előrs Európá szívében

— Több okból vagyok Ottónak Budapestre való visszatérése ellen. Először azért, mert mint mondtam, tagadom a legitimista gondolat jogosságát, s másodsor pedig, mert ha érvényesülne, szerencsétlenséget jelentene Magyarország számára.

Ottó mint magyar király csak kezdetét jelentené egy folyamatnak.

Vajjon mennyi ideig tartana, hogy az osztrák legitimisták pucosot szervezzenek jelenlegi államformájuk ellen és Ottót Bécsbe hívnák? Ebben az esetben a régi monarchia kisebb formában és kisebb terjedelemben megint feltámadna. Sem Németország nem nézne jó szemmel, ahol az osztrák politikai jövendőjére vonatkozóan más elképzelés uralkodik, sem pedig Itália nem volna mellette, nem is beszélve a kisantant államairól. Senki sem volna tehát Közép-Európa ilyen új berendezése mellett, senki sem örülne neki.

Ami Magyarország államjogi helyzetét illeti, Magyarországuk teljesen meg kell szabadulnia a károlt kapcsolattól, amelyek a Habsburgi legitimizmus folytán kötnek.

Magyarországnak függetlennek kell maradnia. Magyarországuk mindig az volt a főereje, hogy egyedül maradt egy egész ellenséges világgal szemben Európa szívében, előrsze volt az európai kulturának, azt hosszú harcokon keresztül védelmezte a törökök ellen. Még egy ilyen hatalommal szemben is győzedelmes maradt Magyarország, hiszek tehát ma is Magyarország jövőjében.

— Vessen egy pillantást a térképre! Magyarország állig felfegyverzett és éppenséggel nem barátságos államokkal van körülveve. A békeszerződések értelmében pontosan egy 35.000 főből álló zsoldos hadseregünk van. A környező államok: Csehszlovákia, Jugoszlávia és Románia összesen 540 ezer főből álló állandó hadsereggel rendelkeznek, s ez tizenkétszeres túlerőt jelent, amelyhez hozzájárul a modern tüzérség és a repülőgépek tömege. Ezért jelentem ki:

egy felfegyverzett Magyarország veszedelmét jelenti az európai békének!

Ma csekélység volna egy ilyen védtelen országot megrohanni. Eppen Magyarország, ez az északi és

déli szlávok közé ékelt tökéletes szerkezet fel kellene, hogy szerelve és fegyverezve legyen, hogy földrajzi helyzetét mindenkor meg tudja védeni.

Vissza a védkötelezettséghez

— A magyar parlamentben nemrégiben hangok hallatszottak, amelyek az általános védkötelezettség mellett foglaltak állást. En foglalkoztam is ezzel a gondolattal, s azt hiszem, hogy egy milícia megalkotása az általános védkötelezettség alapján sokkal jobb volna, mint a zsoldosrendszer, amely a magyar népi jellemnek élesen szemben áll. Azt hiszem, ön is hasonló tapasztalatokat szerzett Németországban. De ez olyan kérdés, amely a béke-revizio kérdésének felvetésével — amelynek egyszer meg kell történnie — válik tárgyalásra éretté.

— Még egy és harmadik okból is ellene vagyok Habsburgi Ottó visszatérésének.

Ma mindössze 18 esztendő, egész fiatal, nincs élettapasztalata és nincsenek képességei ahhoz, hogy egy trónt betöltsön.

Körülötte egy kamarilla uralkodnék és látná el tanácsokkal. Nekünk Magyarországon kemény kézzre van szükségünk, ha szebb jövőt akarunk.

Gömbös úgy beszélt, mint egy férfi, aki kemény és hangos szót is mer mondani. Amit mondott, nem akarta klauzulákkal óvatosan körülburkolni. S azokat a szavakat, melyeket itt feljegyeztem, nemcsak a beszélgetés szellemének megfelelően, hanem sokszor szószert is azonosak a mondatokkal. A legközelebbi esztendőben még sokat fogunk hallani jákfai Gömbös Gyuláról.

Dr. Krünes Erik

A tihanyi IV. Károly király emlékünnepe

Az idei augusztus hó 10-iki Tihanyi Károly Király emlékünnepe, mely az egész országban már eddig is nagyfokú érdeklődést keltett, előreláthatólag fényes keretek között fog lezajlani, annál is inkább, mert egyben I. Ferenc József születésének centenáriuma alkalmából, nagy uralkodónk emlékeztetésére óhajt áldozni.

Az ünnepség kiemelkedő pontjai: a délelőtti 11 órakor tartandó főpapi tábori miséből, a szent beszédből, dr. Czettler Jenő az országgyűlés alelnöke, egyetemi tanár emlékeszédéből, Zemplén, Nógrád-Hont, — Borsod-Gömör és Kishont, — Baranya és Vas vármegyék közönsége által adományozott Károly Király Kálvária hat utolsó állomásának átadásából, majd az egyes vármegyék alispánjainak beszédéből és alapítólevelek átadásából fogunk állni.

Erre az ünnepségre úgy a Magyar Allambasut, mint a Duna—Száva—Adria vasúttársaság hat napra érvényes 50%-os kedvezményes utazásra jogosító igazolványokat hocsátott ki, melyek az ország bármely állomásáról érvényesek. Ezen jegyek 1 pengő 50 fillér kiállítás díj beküldése ellenében a Bizottság titkárságánál (Budapest, IV., Várház-körút 2. II. em. Telefon: Automata 844—11.) kaphatók.

A nagyfokú érdeklődésre való tekintettel ezúton kéri a Bizottság, hogy az ünnepélyen résztvenni szándékosok, már most jelentésként bejelentik, hogy megfelelő elhelyezésükről és ételmezésükről gondoskodás történhessen.

Magyarország követeli magának a békeszerződés értelmében. Ez a vagyon abban az esetben, ha a volt uralkodóház restaurációja megtörténne, az uralkodóházra szállana s így

Magyarország nem adja ki a ráeső részt Ottónak

— A Reggeli Újság tudósítójától. —

Bécs, július 13.

Tíz esztendeje immáron, hogy a trianoni és a versaillesi békeszerződéseket hatalmi szóval ráerőltették egy Magyarországra, mint Ausztriára; azonban ezeknek a békeszerződéseknek vagyonjogi és tulajdonjogi vonatkozású részei még mindig nincsenek végrehajta, amennyiben a békeszerződések kimondták Magyarország igényét bizonyos muzeális levéltári és vagyoni tárgyakra, amelyeket Magyarország Ausztriától a szétválás után jogosan követelhet. Ezekben a kérdésekben hosszú esztendőök óta folytak a tanácskozások a két fél, Magyarország és Ausztria között, anélkül azonban, hogy megegyezésre lehetett volna jutni, mert Ausztria felfogása merően szembehelyezkedik Magyarország igényeivel. A levéltári kérdést már elintézték, amennyiben Magyarország megkapta a bécsi magyar levéltár anyagát s a hadtörténelmi muzeum is átvette az őt megillető anyagot.

Függőben vannak a volt nagy monarchia közös hadseregének vagyontételei, katonai ingatlanai és ingóságai, de függőben maradt különösen az udvari vagyon, amelynek Magyarországot illető részét az osztrák kormány nem hajlandó bírósági döntés nélkül Magyarországnak átengedni.

Az esztendőök óta húzódó tárgyalások öszire bírói formában nyerne elintéztést, amennyiben választott bíróság elé viszik a vitás kérdéseket. A választott bíróság elnöke Apostolino Soldati, a svájci fellebbezési bíróság elnöke, tagjai pedig magyar részről Sztéryényi József báró, osztrák részről pedig Kienböck dr. volt osztrák pénzügyminiszter.

A gyorsan megszületett osztrák köztársaság, amely minden átmenet nélkül lendült az osztrák császári burkolt abszolutizmus formájából a köztársaság demokráciájába, a legtöbb nehézséget

a közös udvari vagyon átadásá körül támasztja.

A közös uralkodóház házi vagyonának, legyen az akár ingó, akár ingatlan, bizonyos részét Ma-

nem akadna magyar kormány, amely a Habsburgi vagyonnak, szabatosan kifejezve a dinasztikus vagyonnak Magyarországot illető részét propagandacélokra átengedné egy trónigénylőnek, mint ahogy nem engedni át az ősi magyar királyi korona-birtokokat, illetve azok jövedelmét sem, semmiféle legitimista propaganda céljaira.

Jellemző, hogy az osztrák demokratikus politikai berendezkedés ellenére nemrégiben Scmitz volt osztrák kultuszminiszter, aki Seipel egyik bizalmasa, indítványt tett arra vonatkozóan, hogy

a Habsburg-vagyont adják ki a jogos igénylőknek.

Természetes, hogy ezzel az indítvánnyal szembehelyezkedett az osztrák politika, de jellemző tünet, hogy még ott is voltak hangok, amelyek az elkobzást nem tartják jogszerűnek a fennálló formai jogviszonyok ellenére sem. Ausztria különben egy sereg perbe bonyolódott bele, mert az uralkodóház volt tagjai,

a főhercegek perlik az osztrák államot nemzetközi bíróság előtt magánvagyonuk és magánjvaik kiadásáért.

De ugyancsak perlik az utódállamokat is és ezek a perek nem állanak ellentétben a trianoni és versaillesi békeszerződések szellemével és rendelkezéseivel.

A volt uralkodóház birtokai különben a következők:

Frigyés főherceg Galiciában — 200.000 hold
Teschen — — — — — 32.000 hold
A belgyei uradalom — — — — — 40.000 hold

Frigyés főherceg még ma is a Habsburg-ház

leggazdagabb tagja, mert Magyarországon megmaradt a magyarvári uradalom és megmaradtak nagy értékei. A magyarvári uradalom mintagazdaság, amelyen több mezőgazdasági gyár, sőt sörgyár is van.

Lipót Szalvátor főherceg magának követeli a wilhelminenbergi kastélyt és 6000 hold földet Kaiserbergsdorfban.

Ferenc Ferdinánd örökösökéi maguknak igénylik a bécsi belvederei kastélyt, nemkülönben a konopisti uradalmat.

Jenő főherceg a bécsi karlsplatzi palotát és az ambrosi kastélyt követeli.

Külön tételt jelentenek a császári birtokok s ezek felett fog dönteni a svájci döntőbíróóság. Ezek a császári birtokok ak övetkezők: a bécsi Burg, a schönbrunni kastély, a lainzi vadaskert, a laxenburgi kastély és uradalom, a veldesi kastély és erdőségei. Rainer főherceg magának igényli a Rainergassei palotát.

Izsef főherceg, akinek aicsuti és felsuti birtoka maradt meg csupán, magának igényli a fumei kastélyt, a tapolcsányi birtokot és kastélyt, melynek bitorait a cseh kormány egyszerűen elulajdonította és magának igényli a kiscsényi és borosjenői 14.000 holdas birtokot.

A magyar korona birtokai a következők: a ráckevei uradalom, amely 30.000 hold, a tokaji szőlőbirtok, amely 100 hold s ugyanide tartoznak a budapesti királyi bérházak.

Károly király koronázása után Brassó városa Zita királynénak adományozta a tölcsvári várat és erdőségeket, amelyeket azonban a lovagias szászok az impériumváltozás után Mária román királynénak ajándékoztak, de jogilag ez a kérdés nincsen elintéztve, mert Károly király örökösökéi, illetve Zita királynő ezekről a vagyoni tételekről nem mondtak le.

Freund Pál volt bankigazgatót kihallgatták a Gross-féle rejtélyes örökségi ügyben

A főkapitányság a vidéken is nyomoz

— A Reggeli Újság tudósítójától. —

Általános feltűnést keltett mindenfelé az a bűnvádi főljelentés, melyet öv. dr. Gross Lipótné, egy esztendővel ezelőtt elhunyt durgazdag pesti ügyvéd felesége tett ismeretlen tettesek ellen a főkapitányságon. A főljelentés tárgya az,

hogy öv. Gross Lipótné a mintegy 500 ezer pengőt kitevő vagyonértékeket a legszorgosabb kutatások után sem tudta megtalálni, mert sem az elhunyt ügyvéd pénzeszközében, sem pedig a bankoknál, ahol értékeit őrizte, vagyonát felfedezni nem lehetett.

Gross Lipót dr. jónévi lipótvárosi ügyvéd volt, akinek nemcsak gondatlan életet biztosított jól jövedelmező praxisa, hanem jelentős vagyon is gyűjtött magának. Az ügyvédnek két leánya van, az egyik Milch Imre faterkeskedő felesége, a másik pedig Freund Pál bankigazgató neje, aki a Magyar-Olasz Bank igazgatója volt.

Ugy az özvegy, mint a családtagok, a nagy vagyon rejtélyes eltűnését a legnagyobb meglepetéssel vették tudomásul és amikor sehol sem tudtak az értékek nyomára bukkanni, elhatározták, hogy a rendőrséghez fordulnak segítségért. A család jogtanácsosa négy nappal ezelőtt az intellektuális osztály vezetőinek átnyújtotta a bűnvádi főljelentést, amelynek alapján a nyomozás azonnal megindult.

Még a szombati nap folyamán kihallgatták a főkapitányságon Freund Pál bankigazgatót Kihallgatásáról részletek nem szivárogtak ki, de az érdekelték állítása szerint

Freund Pál kihallgatásával döntő fordulat hoz jut az ügy.

Freund Pál kihallgatása után bizonyos adatok oda mutattak, hogy az elhunyt Gross Lipót dr. örökségét esetleg nem Budapesten, hanem vidéken kell keresni. Erre való tekintettel intézkedés történt, hogy az intellektuális osztály detektívjei vasárnap vidékre utazzanak és a főkapitányságon kapott aadok szerint ott folytassák tovább a nyomozást. A jelek szerint a rejtélyes örökségi ügyben már legközelebb érdekes fordulat várható.

Dr. Jakab Lajos rendőrtanácsos, az elhunyt Gross Lipót hagyatéki ügyének referense egyébként nagy apparátussal folytatja a nyomozást, melynek során tanuként hallgatta ki Milch Imre faterkeskedőt és Schlichter Simont, özvegy Gross Lipótné fivérét, akik egyöntetűen arról tettek tanuvallomást, hogy

az elhunyt minden bizonyonnyal nagy vagyont

hagyott hátra, de hogy az értékpapírok és a készpénz hova tűnt el, arról mit sem tudnak.

A rendőrtanácsos a vasárnapi tanukihallgatások után elrendelte még az elhunyt fivérének, Gross Gyulának tanukénti kihallgatását és ezenkívül még számos tanut idézett be, akik között több távoli rokon szerepelt.

Egyébként a rendőrség más úton is igyekszik pontos adatokat szerezni az eltűnt vagyonról s ezért a detektívek sorra járják a főváros nagyobb bankjait és pénzügyintézetit, közöttük a Magyar-Olasz Bankot és a Kereskedelmi Bankot is, hogy felülvizsgálják az elhunyt ügyvédnek ott vezetett folyószámláját és ebből állapítsák meg, hogy Gross Lipót dr. mikor és milyen összegűt vett fel és hogy ebből levonják azt a következtetést, hogy mikor helyezték ki különböző kölcsönöket. Ezzel kapcsolatban a rendőrség elrendelte több adósnak tanukénti kihallgatását is, akiknek vallomásából most igyekeznek összeállítani Gross Lipót dr. kölcsönüzleteit.

MÉG RAKTÁRON LÉVO EREDETI MODELLJEINKET OLCSÓN KIÁRUSITJUK

FEMINA MARTON NÖVÉREK DIVATZALON

BUDAPEST, IV, TÜRRI ISTVÁN-U. 9

JOBB A KIPRÓBÁLT MINT AZ ÚJ

40 év!

Vidéki kiküldetés Nyomnélküli szigetelés gépekkel!

DITRICHSTEIN

VII, KERTÉSZ-U 27. TELEFON: 416—55, 54 és 53

50.000 dolláros pert indított gróf Széchenyi József nagybirtokos ellen elvált felesége

Egy táncosnő karrierje, gazdagsága, főúri házassága, válása és pere férje ellen

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Különös és szomorú életregény részletei tárulnak fel minap egy bírósági tárgyalóteremben. Fáradt tekintetű, szegényesen öltözött asszony állt a bíróság elé, hogy volt férjével szemben 50.000 dolláros követelését érvényesítse.

Ez az asszony, aki most bírósági jegyzőkönyvekbe beszéli el életének egy-egy fejezetét, Baranyai Mária, azelőtt gróf Széchenyi Józsefné.

„Sisters Baranyai”

Baranyai Mária polgári nevén Bilcsky Mária elszegényedett tatai dzsentri familiából származik. Tízennyolc esztendőskorában elhatározta, hogy színésznő lesz és csakhamar a vidéki színházak deszkáin tűnt fel. Nemsokára Budapestre került s hosszú időn keresztül mint operett-primadonna lépett fel. A ragyogó, szőke szépség előtt minden ajtó megnyitott, gazdag jóakarói pedig mesés életmódot biztosítottak számára. Európa minden nagyobb városát bejárta és fényűző életmódjáról legendák keringtek. Pályatársnői irigykedve figyelték felfelé ívelő karrierjét.

1920-ban Baranyai Mária Budapestre érkezett és nővérével együtt lépett fel. Sokan emlékeznek azokra a sikerekre, amelyeket a „Sisters Baranyai” arattak estként a régi Jardin nyári színpadán.

Ebben az időben Baranyai Máriának mintegy két és fél milliárd koronát érő ékszerei és értékei voltak.

Külföldi utazásai alkalmával fekete vasdobozban vitte magával nagyértékű ékszereit, amelyek szépségének fényét még inkább emelték.

Baranyai Mária elveszi Széchenyi József gróf

Ezen életkörülmények között 1922 tavaszán ismerkedett meg Széchenyi József gróffal az Országos Kaszinóban. Baranyai Mária aristokrata barátai nagy vasorát rendeztek tiszteletére, amelyre meghívták Széchenyi József grófot is. A fiatal magánas ekkor 23 esztendőskor volt és először életében látta Baranyai Mária. A vacsora befejezése után Széchenyi József gróf beleszeretett a szép táncosnőbe és ettől a naptól kezdve elmaradhatatlan kísérőjévé szegődött.

Alig pár héttel később az egész főúri világ nagy meglepetésére, Baranyai Mária férjeseül vette Széchenyi József gróf.

A grófi család érthető izgalommal fogadta a házasság híreit, azonban már nem lehetett ellene semmit sem tenni, mert a házasságot egyik fővárosi anyakönyvi hivatalban az előirt szabályok mellett kötötték meg. Széchenyi József gróf rájött, hogy a fiatal pár összeeszmélte magát, hogy a fiatal pár összeeszmélte magát, hogy a fiatal pár összeeszmélte magát. Széchenyi József gróf rájött, hogy a fiatal pár összeeszmélte magát, hogy a fiatal pár összeeszmélte magát.

Széchenyi József gróf családja soha nem egyezik bele ebbe a házasságba és tiltakozásuk jeléül a gróf apanázsát egész minimális összegre redukálták.

Egyházi esküvő és 50.000 dollár a válásért

Két esztendő zavartalan boldogságban telt el. Baranyai Mária végleg és örökre szakított a színpaddal, a régi életével, férjével teljesen visszavonulva élt, elegáns négyszobás Akácfa-utcai lakásán.

Egy esztendővel a polgári házasságkötés után vallási kötelezettségeiknek is eleget tette, egyháziilag is megesküdtek.

1924-ben újból külföldre mentek és pár heti tartózkodás után a Dél-Írországon határterületen voltak Budapestre.

Egyik balatonmellei állomáson Széchenyi József gróf elbucszott feleségétől és leszállt a vonatból, mert egyik rokonát akarta meglátogatni. Ugy állapodtak meg, hogy a gróf három nappal később Budapestre jön felesége után...

Itt szakadt vége tulajdonképpen ennek a regényes szerelmeknek. Amikor a gyorsvonat a kis balaton állomásról elrohogott Baranyai Mária még nem tudta, hogy a bucsu örökre szól, és

nem tudta azt sem, hogy nem csak gróf férje maradt ott a balaton állomáson, hanem a

mult is, amely számára ragyogást, pompát, a gondtalan életet jelentette. Széchenyi József gróf többé nem tért vissza feleségéhez.

Hosszu huzavona után megindult a válóper és másfél esztendővel később a budapesti királyi törvényszék a válást kimondta és Széchenyi Józsefné a név használatától is eltiltotta.

Baranyai Mária a bontóper befejezése után 600 millió korona végkielégítést kapott, de

Baranyai Mária

ugyanakkor kapott férjétől egy közjegyzőileg hitelesített kötelezést is, amely szerint 50.000 dollár válik esedékessé számára az esetben, ha Széchenyi József gróf „megfelelő vagyoni körülmények közé” jut.

Morfinizmus és nyomor

Baranyai Mária teljesen egyedül maradt és jól berendezett lakásán kívül csupán az a 600 millió

Széchenyi József örököl — az 50.000 dollár esedékessé válik

Időközben Széchenyi József gróf nagyapja, a dúsgazdag Csekonits Endre gróf meghalt.

Hatalmas birtokainak egy részét unokájára hagyta. De ezen az örökségen kívül más vagyonszerzés is jutottak Széchenyi József gróf birtokába, úgy hogy a fiatal magánas anyagi helyzete igen kedvezően megváltozott.

Baranyai Mária pedig ezalatt mind súlyosabb anyagi gondok közé került. Legkisebb értékű tárgyait is eladogatta már, úgyhogy régi ismerőseit, egykori jóakaróit kereste fel és az ezektől kapott apró kölcsönökből tengette életét.

Hónapokkal ezelőtt végül elhatározta, hogy a tulajdonában levő 50.000 dolláros kötelezvény alapján az összeg kifizetését kéri férjétől. Ügyvédje útján tárgyalások indultak meg egy békés megegyezés reményében. Ezek a tárgyalások azonban nem vezettek eredményre, úgyhogy Baranyai Mária 50.000 dollár miatt polgári pert indított volt férje, Széchenyi József gróf, nagybirtokos ellen.

Érdekes részlete még ennek a regényes hát-

Karinthy Frigyes feltújtható földgömb-találmányát ellopta egy amerikai mérnök

Beszélgetés az íróval a találmányról

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Az amerikai fotóügynökségek szombati közleményében az alábbi fotográfiára bukkantunk. A képpel együtt küldött szöveg szerint Mr. B. J. Wyle los-angelesi mérnök föltalálta a föltújtható és zsebben hordozható földgömböt. A találmány amerikaiában óriási sikert aratott.

az Egyesült-Államok legtöbb iskolája elhatározta, hogy minden tanulóknak ilyen földgömböt ajándékozz.

koronája s a kötelezvénye volt, amelyet végkielégítéssel kapott.

Rabja lett a morfinnak.

Szenvedélye szörnyű rombolást vitt végbe szervezetében, mire hozzátartozói segítségére siettek, vidékre vitték és hosszú hónapokig tartó kezelés után leszoktatták a veszedelmes méregről.

Visszaköltözött régi budapesti lakásába, de nyugalmát még sem tudta megtalálni. Nap-nap után estként nagy társaságokat látott vendégül lakásán, akikkel hajnalig tartó mulatságokat rendezett. Így akarta valahogy az elmúlt évek emlékeit eltemetni.

Egy napon azután rájött arra, hogy a pénz mind elfogyott, a zajos, könnyelmű élet elvitte az utolsó fillért is. Pénz nélkül, leha barátaitól cserben hagyva eszmélt rá arra, hogy elmulasztotta a lehetőségét annak, hogy egzisztenciát teremtsen magának.

3 pengő 20 fillérért bíróság előtt

Ebben az időben történt, hogy Baranyai Mária megjelent egy belvárosi drogériában, ahol egyébként apróbb piperecikket szokott vásárolni. Egy üveg Odolt vásárolt most is, 3 pengő 20 filléres áron. Mikor a csomagot átvette, azt mondta a segédnek, írja azt az összeget számlájára. Itt meg kell említeni, hogy Széchenyi József gróf is szokott ebben az üzletben vásárolni.

Igy történhetett, hogy valami félreértés következtében a 3 pengő 20 filléres összeget Széchenyi József gróf kontójára írták.

E tévedés miatt Baranyai Mária ellen család és tiltott névhasználat miatt indult meg az eljárás. A vád az volt ellene, hogy volt férje nevét használta, illetve az üzletben azt mondta, hogy az összeget írják férje számlájára. A bíróság kihágásnak minősítette Baranyai Mária vétkét és 40 pengő pénzbüntetésre ítélte. Fellebbezés folytán a marasztaló ítéletet felmetnő ítéletre változtatták.

Baranyai Mária szerencsecsillaga letűnt. Az anyagi bajok, a régi élet utáni sóvárgás mindjobban öröklék idegeit, napi kenyérgondok jelentkeztek és a finoman berendezett lakást is nemsokára fel kellett adni.

terü pernek az is, hogy Széchenyi József gróf egyháziilag még nincsen elváltatva Baranyai Mária-tól. A család kívánsága az, hogy az egyházi válás is megtörténjen és azután hajlandók az 50.000 dollár kifizetéséről tárgyalni.

Természetesen az egyházi házasság felbontásának más oldalról is igen súlyos akadályai vannak.

Az 50.000 dolláros pert tehát megindult és július 6-án délelőtt 11 órakor vitéz dr. Vajkay törvényszéki bíró előtt lefolytatták az első érdemleges tárgyalást. A bíróság ítélet előtt több magánastanu kihallgatását és különféle okiratok beszerzését rendelte el, majd a tárgyalás folytatására új határidőt tűzött ki. A törvényszéken folyó pertől függetlenül a felek ügyvédjei Fleischner D. Gyula dr. és Báthory István dr. újból megkísérlik a békés megegyezést.

Az akácfautcai sötét udvari szobában pedig emlékei között egy szomorú beteg, feketeruhás asszony várja sorsának jobbrafordulását...

Király Pál.

Karinthy előkelő polgári izléssel berendezett verpeléti lakásán fogad. Az előszoba, a hall és dolgozószoba tele van virágokkal. A Mesternek éppen ma van a születésnapja: tisztelői elárasztották virágokkal. Bosszantó, hogy éppen ma érkezünk ezzel az amerikai hírrel. Amikor megmutatjuk az amerikai képet, Karinthy beszél felesége budoárjába:

— Aranka... Aranka... ide nézz! Most aztán már fölfújhatom a földgömbömet és az egész találmányomat! Ellopta egy amerikai mérnök! Karinthy né elborult arccal nézi a képet.

— Hát bizony — mondja — ez nagyon szomorú dolog... Frici két évig foglalkozott a találmánnyal. Sok meghitt téli estén ült és dolgozott ezen az ötleten... Nézzé, itt lóg a szabaddalmi bejelentés...

És valóban: a szoba egyik falán ott lóg Gárdos Andor mérnök, szabaddalmi ügyvivő bejelentése, amellyel 1927 október 29-én Karinthy Frigyes nevére megszerezte a következő szabaddalmat:

9717/2.

IX/g osztály, K. 10129, 1928. június 15.

Nem merev vázu földgömb pedagógiai, utazási és reklámcélokra.

Karinthy Frigyes író Budapest.

A bejelentés napja 1927 október 29.

A találmány tárgya feltújtható földgömb pedagógiai, utazási és reklámcélokra, mely vaszon, viaszos vázon, selyem vagy más szövött anyagból való elemekből összeragasztott, vagy összevarrt, geográfiai jelzéseket hordozó, egy ponton

A fölfújható földgömb

cél szerűen a déli pólusnak megfelelő helyen nyitható és zárható, gömbalakú külső burokból és ezen burokra elhelyezett fölfújható, a levegő kiáramlását megakadályozó zárószervvel, például rugószelleppel ellátott belső gummitetűből áll. A belső gummitetű teljes fölfújása által a külső burok kifeszül és a nyomtatás, vagy tetszés szerinti más sokszorosítási eljárással felvitt geográfiai jelzések jól leolvashatók. A találmány tárgyát képező földgömb a levegő kibocsátása után minimális helyet foglal el és így lehetővé teszi azt, hogy az iskolai oktatásnál és általában mindenütt, ahol a merev vázu, nehezen szállítható, költségesen előállítható, sok helyet elfoglaló földgömbök — és a közlekedési eszközök fejlődésére való tekintettel a sík térképek már nem képesek megfelelni — általános alkalmazást nyerjen.

Készíthetők oly fölfújható földgömbök, melyeken a fő automobilutonalak, benzinkutak, a fő vasutonalak, az elágazási pontok, hajózási vonalak, hajókikötők, az összes rádióadóállomások, az összes aeroplán- és hydroplán-kikötők, leszállóhelyek, fő légiközlekedési vonalak, stratégiailag fontosabb pontok fel vannak tüntetve. Készíthetők hegyrajzi, vízrajzi, etnográfiai viszonyokat ismertető állandó szétáramlatirányokat feltüntető, turisztikai és a legkülönbözőbb statisztikai szempontokból feldolgozott demonstrációs és történelem-geográfiai földgömbök.

Mint reklám- és propaganda-eszköz elsősorban közlekedési vállalatok, vasut, hajó, légiforgalmi társaságok és oly cégek használhatják, melyeknek a földgömb legkülönbözőbb részein vannak főktelepek, eladási szervezeteik stb.

Szabaddalmi igény:

Nem merev vázu földgömb, jellemezve vaszontól, viaszos vaszontól, selyemből, vagy más szövött anyagból való elemekből összeragasztott vagy összevarrt, geográfiai jelzéseket hordozó, gömbalakú, egy ponton nyitható, cél szerűen gummitetűvel ellátott és a fölfújásba illesztett zárószerv által.

Karinthy Frigyes.

Karinthy levezi a falról az okiratot. Nézegeti. — Majdnem három éve, hogy föltaláltam ezt a fölfújható földgömböt. Gondoltam, igazán mindenkinek jó, ha a zsebében hord egy gömböt... A gyerekek is örültek volna neki, a felnőttek is hasznát vehették volna... Hányszor fordult elő, hogy az ember el akar utazni Afrikába vagy az északi sarkra és nem tudja merre van... Ha volna most egy ilyen földgömböm, fölfújnam és megnézném hol van Los Angeles és hol lakik az az amerikai, aki ellopta a találmányomat...

— Hát nincs egy példánya se? — kérdezzük. — Van... a Gárdosnál... meg egy példány Klebelsbergnél... egy példány a Gumigyárnál, aki sokáig tanakodott, hogy megvegye-e a szabaddalmat, de aztán elhatározta, hogy inkább

megvárja, amíg valaki Amerikában újra fölfedezi és majd akkor veszi meg... A kultuszminisztérium is erre várt... Nekem ez pengőm van benne... azaz, hogy Krausz Simonnak van benne ezer pengője, mert a fia, Gyuri, a mérnök, aki igazán ért az ilyesmire, el volt ragadtatva a találmánytól és ők finanszírozták a szabadalmi bejelentést, meg a mintagyártást... Most ez is elveszett...

Karinthy közben felhívja Gárdos mérnököt, a szabadalmi ügyvivőt, Gárdos vigasztalja. *Hogy a szabadalom Németországban még érvényben van... ott még lehet vele valamit csinálni... esetleg Magyarországon is, hiszen most már fémjelvez van az idea Amerikában... De Karinthy vigasztalhatatlan. Levelet fog írni Mister B. J. Wyle-nek. Hogy nem illik egy magyar író találmányát ellopni... Wellsnek is fog írni... eset-*

leg Galsworthynek, a PEN-Club elnökének... Meg különben is, küldjön az az amerikai rögtön pénzt...

A költő hitvese közbeszólt:
— Ne izgasd magad Fricikém, tudod, hogy neked árt az izgalom... Meg különben is: majd föltalálsz valami mást!
— Bár magamat találnám föl, — mondja Karinthy

Odakünn az utcán eszünkbe jut, hogy a Gumigyár még helyrehozhatná, amit Karinthy ellen vételt és megvehetné a magyar és német gyártási jogokat. Esetleg Klebelsberg miniszter ur is érdeklődhetne a dolog iránt. Végére Karinthy találánya, ha nem is egy egész misét, de egy miseruhát biztosan megér...

Kovács Endre.

A honvédegyészség elkészítette a vádiratot a Lühnsdorff-féle szállítási panama katonai vádlottjai ügyében

Megvesztegetés és okirathamítás büntetével vádolnak két századost, egy alezredest és egy őrmestert — Takách Lajos és Metz Géza ügyében telfüggesztették a vizsgálatot — A vegyesdandár-ügyészség és a vámör-ügyészség is bekapcsolódott a Lühnsdorff-féle panama kivizsgálásába

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A vegyesdandár-ügyészség, a vámör-ügyészség, valamint a honvédegyészség változatlanul folytatja Lühnsdorff Ferenc terménynagykereskedő és vádlottársai ügyében a vizsgálatot. Ennek a nagykiterjedésű ügynek nem csupán egy referense van,

hanem a vizsgálat aszerint oszlik meg, amilyen csapatbeli tiszték kerültek a bűnyübbe.

Elsősorban Müller Viktor dr. őrnagy-hadbíró kezdte meg a nyomozást és a vizsgálat lefolytatását, majd amikor több más csapatbeli tiszt is vizsgálat alá került, Weibert György ezredes hadbíró, a budapesti honvédtörvényszék elnökének az intézkedésére

még több katonai ügyész kapcsolódott be a nyomozásba

és kiki a saját csapatbeli vádlottnak az ügyét vette kezébe és folytatta le a nyomozást. Ezek szerint a terheltek kihallgatását Müller Viktor dr.-on kívül Okolicsányi vámorezredes-ügyész és Puskás őrnagy-hadbíró-ügyész végzik. A bűnper egyik vádlottcsoportja ellen már el is készült a vádirat.

Müller Viktor őrnagy-hadbíró, mint ismeretes, loósi Takách Lajos tüzérezredes, Metz Géza gazdasági százados, Ruisel Jenő és Heimi János századosok, valamint egy hajmáskéri őrmester és Sáfusz Imre alezredes bűnyübbe folytatta a nyomozást. Takáchot és Metz Gézát elmebeli állapotuk felülvizsgálata céljából beszállították a 2-es számú Hungária-úti közrendészeti kórházba és így ellenük a vizsgálatot fel kellett függeszteni mindaddig, míg az orvosi szakvélemény pontosan meg nem állapítja, hogy a terheltek beszámítható állapotban voltak-e, amikor a bűnselekményt elkövették. Így tehát csak a szakértők véleményének beérkezése után dönt a honvédegyészség arról, hogy Takách-

csal Metz-cel szemben tovább folytatják a vizsgálatot.

A másik négy vádlott ügyében

Müller Viktor őrnagy-hadbíró már elkészítette a vádiratot, amelyben Ruisel Jenő, Heim János századosokat és Sáfusz Imre alezredest, valamint a Hajmáskéren szolgáló teljesítő őrmestert megvesztegetés és okirathamítás büntetével vádolta meg.

A vádirat indokolásában az ügyészség tényként állapította meg, hogy a terheltek valamennyien összejárásztak Lühnsdorff Ferenc terménynagykereskedővel, hogy maguknak illetéktelen hasznot biztosítsanak.

Most, hogy a vádirat elkészült Ruisel János és társai ügyében, kilátás van arra, hogy a közeli hónapokban már főtárgyalásra kerül a Lühnsdorff-féle szállítási panama katonai vádlottjainak ügye. Abban az esetben pedig, ha a vádlottak a vádirat ellen kifogásokkal élnek, akkor a katonai perrend idevonatkozó szakasza értelmében a honvédtörvényszék kiegészítő vizsgálatot rendelhet el s ha ez meg is történik, az is legfeljebb néhány heti késedelmet jelent, végeredményben tehát az ügy legkésőbb a nyári hónapok végén a honvédtörvényszék egyik büntetőtanácsa elé fog kerülni.

Ugyancsak ebben az ügyben széleskörű nyomozást folytat le Okolicsányi vámorezredes-ügyész is, aki kizárólag Horváth Endre ezredes szereplését igyekszik tisztázni.

Horváth ezredes ellen ugyanis szintén az a gyanú merült fel, hogy Lühnsdorff Ferenc-től különböző ajándékokat fogadott el és ennek ellenében censiós leveleket adott ki.

Hasonló bűnselekménnyel vádolja a vegyesdandár-ügyészség Kató Imre őrnagyot, akinek ügyében Puskás őrnagy-hadbíró folytatja a nyomozást, aki már egész sereg tanút hallgatott ki a bűnyübbe, de előreláthatólag még hosszú időt vesz igénybe a pontos tényállás tisztázása,

mert Kató őrnagy állandóan azt hangoztatja, hogy semminemű bűnselekményt nem követett el.

Értesülésünk szerint a nyomozást a vámör- és vegyesdandár-ügyészség széles keretek közt tovább folytatja mindaddig, míg az összes szereplők legye tisztázva nincs, s tekintettel arra, hogy a legutóbbi napok kihallgatási jegyzőkönyvei újabb több olyan adatot hoztak a nyilvánosságra, amelyekből arra lehet következtetni,

hogy még más katonai személyekkel is állott összeköttetésben Lühnsdorff Ferenc, a jövő hét végén újabb kihallgatásokat fogantatosítanak a nyomozást vezető hadbíró-ügyészek.

Elfogatóparancsot adtak ki Seybold Jenő nyugalmazott detektívfelügyelő ellen

A Remington Irogép R.-T. sikkasztás miatt feljelentette

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A főkapitányság a vasárnapi napon elfogatóparancsot bocsátott ki Seybold Jenő nyugalmazott államrendőrségi detektívfelügyelő ellen, akit sikkasztás büntette miatt keres a hatóság.

Seybold Jenő több, mint tizenöt esztendeig igen agilis és ismert nevű tagja volt az államrendőrség detektívtestületének. A kommun bukása után egyik fontos detektívcsoporthoz teljesített szolgálatot és az ő érdeme volt,

hogy a németországi horogkeresztes mozgalmak budapesti akcióját még idejekorán leleplezte.

Ennél a nyomozásnál egy hónapon keresztül mint bajor őrmester szerepelt és így tudott a

budapesti horogkeresztes mozgalom szervezői közé jutni, akiket alkalmas időben rendőrségre juttatott. Nem sokkal később Seybold Jenő nyugdíjaztatását kérte és magánnyomozó irodát alapított. Ez a vállalkozás azonban nem sikerült, úgyhogy a nyugalmazott detektívfelügyelő nemrégén külföldre távozott, hogy ott teremtsen magának egzisztenciát. A feljelentést a Remington irogép részvénytársaság tette meg ellene azzal,

hogy több irogépet átvett, azokat eladta és az árát elsikkasztotta.

A rendőrségen a feljelentés ügyében megindult a nyomozás. Valószínű, hogy Seybold Jenő, amint értesül az ellene kiadott elfogatóparancsról, jelentkezni fog és magyarázatot szolgáltat majd a szóbanforgó irogépek sorsáról.

Hlatky Endre ismertnevű volt automobilkereskedő ellen elfogatóparancsot adtak ki Sikkasztás miatt följelentették a rendőrségen

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A főkapitányság indítványára a budapesti királyi törvényszék a vasárnapi nap folyamán nyomozólevelet bocsátott ki Hlatky Endre harmincehat esztendő volt budapesti autókereskedő ellen, akit sikkasztás büntette miatt jelentettek fel a rendőrségen.

A feljelentett automobilkereskedő előkelő vidéki családból származik és ismert alakja volt a budapesti társasági életnek. Még az elmúlt esztendőben az automobil dekonjunktura legrosszabb napjaiban

az Andrassy-úton autószalont nyitott, miután egy francia automobilgyár képviselőjét szerezte meg.

A rossz gazdasági viszonyok következtében a cég csakhamar összeomlott és Hlatky kényszer-

egyezség útján próbált hitelezőivel megállapodni. Nagyrészt sikerült is a függőben lévő adósságokat békés úton elintézni, azonban a cég egyik hitelezője,

őzv. Kohn Györgyné az automobilkereskedő ellen bűnvádi följelentést tett a főkapitányságon sikkasztás miatt.

Amikor ezt a feljelentést az özevgyasszony Hlatky Endre ellen megtette, ő már nem tartózkodott Budapesten,

mert ügyeinek ellátése után állítólag Dél-Amerikába vándorolt.

A feljelentés alapján megindult a rendőri nyomozás s Hlatky Endrét ki akarták hallgatni. Ekkor derült ki, hogy eltávozott Budapestről. Az elfogatóparancsot az összes illetékes hatóságoknak megküldték.

Táncmesterek rágalalmazási pere a járásbiróság előtt

Tánciskola és leánykereskedelem November 3-ára halasztották a tárgyalást

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Nagy a háborúság ezidőszereint a táncmesterek körében. Az erzsébetvárosi táncolni óhajtó ifjuság két helyen tanulta a táncolást: Saphir mesternél, akinek a neve az idők folyamán már fogalomná nemesedett és Breitner urnál, aki Saphir mesternek erős konkurrensa.

Breitner tánciskoláját nemrégiben beszüntette a főkapitányság, erkölcsrendészeti okokra való hivatkozással... Breitner ur felfolyamodott a belügyminisztériumhoz, amely belátván Breitner ur érvelésének helyességét, hat hónapi próbadőre ismét megengedte a tánciskola működését. Breitner ur most beperelle Saphir mestert rágalalmazásért, mert mint keresetében, amelyet Kassay Béla dr. ügyvéd nyújtott be, előadja,

Saphir mester nagy társaságban azt hangoztatta, hogy Breitner tánciskolájában leánykereskedelem folyik.

Péntekre tüzte ki a járásbiróság a táncmesterek rágalalmazási perét és a járásbiróságon Kóporossy járásbíró tárgyalta az ügyet. Nagy meglepetésre Saphir mester nem jelent meg a tárgyaláson, hanem orvosi bizonyítványt küldött maga helyett... Ügyvédje, Kéti-Nagy József bejelentette a járásbiróságnak, hogy ügyfele beteg, de a legközelebbi tárgyaláson már megjelenik.

Az ügyészség nem vette át a hatóság előtti rágalalmazás vádját, Kóporossy járásbíró pedig kijelentette, hogy ha Saphir mester a legközelebbi tárgyaláson nem jelenik meg, akkor elő fogja vezetni. Egyébként Kóporossy járásbíró a legközelebbi tárgyalás napját november 3-ára tüzte ki. November 3-ára a két táncmester fel akarja vonulni az összes budapesti táncmestereket, számszerint körülbelül háromszázat — tanuskodásra...

Beszéltünk Saphir mesterrel, aki a következőket mondotta:

— Negyvenegy éve vagyok Budapesten tánc- és illemtanár, a gavottól a csarlesztönig mindent tanítottam és negyvenegy éves becsületem multam bizonyíték arra, hogy nem rágalmaztam. Amit Breitner kollogám inkriminál, abból egy szót nem állítottam. Különben sem értem, hogy lehet rólam azt hinni, hogy rágalmazok, rólam, aki

negyvenegy éve tanítókat illemtant és sokkal illemesebb ember vagyok annál, semhogy egy kollektív megrágalmazzak.

November 3-án lesz tehát a tárgyalás, amelyen háromszáz táncmester tanuskodása után remélhetőleg véget fog érni Saphir és Breitner mester háborúskodása.

Oh mért oly későn...?

Huszár Károly és az Olajipar

A hivatalos lap pénteki száma az alábbi hírdetményt közli:

Magyar Olaj- és Vegyipar Rt.

budapesti bej. cég Budapesten, 1930. évi július hó 19-én, délelőtt 11 órakor az intézet saját helyiségében (VI., Balzsam-utca 20/21.)

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre alulírott igazgatóság a részvényeseket tisztelettel meghívja.

TÁRGYSOROZAT:

Nagyméltóságú Huszár Károly ur nyugalmazott miniszterelnök, az Országos Társadalom Biztosító Intézet elnökének igazgatósági tagságáról való lemondása ügyében határozathozatal és a lemondás elfogadása esetében a felmentvény megadása.

Az alapszabályok szerint csak azon részvényesek gyakorolhatják szavazati jogukat úgy saját személyükben, valamint meghatalmazásból is, akik részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlés megtartása előtt legkésőbb 3 nappal az intézet pénztáránál letétbe helyezik. Budapest, 1930. évi július hó 5. napján.

Magyar Olaj- és Vegyipar Rt. igazgatósága

Amihez csak annyit akarunk hozzáfűzni, hogy nem tudjuk, miért kell egy igazgatósági tag lemondása miatt rendkívüli közgyűlést összehívni. Az ilyen lemondást az igazgatóság egyszerűen bejelenti a céghivatalnak és az törli a lemondott igazgatósági tagot a cégjegyzékből. Vagy talán valami gyászünnepekre készül az Olaj- és Vegyipari abból az alkalomból, hogy a Reggeli Ujság jóvoltából elvesztette magas protektorát? Ezt megértenők! De még nagyobb megértéssel volnánk, ha már azt a hírdetményt is látnók a hivatalos lapban, amely Huszár Károlynak a Leszámitolóbank igazgatósági tagságáról való lemondását jelenti be. Kicsire Huszár nem néz...

Kosztpénzeket kedvező kamatozással, mellett elfogadok Fáradi Balogh Constantin banküzlete. Fennáll 46 év óta Budapest, VIII., Baross-u. 22. Telefon: József 353-75

BUTOR SZALÓN

tavaszi occasio vásárt rendez. Több száz szoba mélyen leszállított áron kerül eladásra

1 komplett felsháló ..... 400 P-től
1 komplett ebédülő ..... 750 P-től
Modern komplett uriszoba ..... 440 P-től
Legyezős angol garnitúra ..... 350 P-től
Gyönyörű szalongarnitúra ..... 170 P-től

Hitelképes verőknek kedvező fizetési feltételek.

Gáspár Nándor Üllői-ut 14. Alapítva 1905 Címre ügyelni!

A nyár igazi szenzációja az újjáépített

SIÓFOK

A szállodákban hideg-meleg folyó víz, fürdőszobák. Magnagyobbított, kellemes, kényelmes strand. Ragyogó éttermek

Felvilágosítások: Siófoki fürdőiroda, Budapest, IV., Városház-utca 10, félemelet. Telefon: 890-88. Fürdőigazgatóság Siófok Telefon 1. szám

Olaszország csak Trianon revíziójának árán hajlandó elfogadni Franciaország békejobbát

A kisanant elgyengült, a Páneurópa injekció sem segíthet rajta — állapítja meg a Lavoro Fasista — A kisanantot az olaszok ellen teremtette Páris A magyar revízió már igen nagy utat tett Európában és Amerikában

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —
 Briand békeével kínálta az olaszokat, amikor beígérte a földközi-tengeri fegyverkezésének eszköztését, amde az olaszok nem hajlandók ilyen olcsó békét kötni és megoldásra érettként fölvetik az egész probléma-komplexumot, az Olaszországot Franciaországtól elválasztó minden kérdést.
 Szinte máról-holnapra meglepő dolgok derültek ki: a sejtelve elmondott kívánságok követelésekké változtak és ezek a követelések Magyarország javát, Trianon revízióját sürgetik. Az olasz-francia feszültség ma Európa legnagyobb problémája és mára Arnaldo Mussolini, Mussolini fivére és a Lavoro Fasista, a Popolo d'Italia mellett a fasiszták legtekintélyesebb lapja megállapítja, hogy Franciaország csak az esetben járhat barátságra Olaszországgal, ha megváltoztatja közép-európai politikáját és megállapítja a kisanant erőltetésének hangsúlyozása mellett, hogy Trianon föltartoztatatlanság megérett az igazságos revízióra.

Most történik először, hogy Olaszország ennyire nyíltan és határozottan szállt ki a Magyarországra igaza mellett és a mai nap talán a közeljövőben páratlan örömmel néznek bizonyul az újkori Magyarország történetében. Olaszország — a mi igazságunk kedvéért — nem fogadja el Franciaországnak feléje nyújtott békejobbát. Ennyi leikes szeretetet és támogatást még vérmes reményeinkben se vártunk Olaszországtól.
 Közel állunk a döntéshez. Olaszország még soha sem vallotta be, hogy az olasz-francia konfliktus eliminálásának ára a trianoni revízió és ha most megtette, annak a bizonyossága, hogy fájó és keserű problémánkat érettné tartja a megoldásra.
 Franciaországnak föl kell hagyni a békekötés óta folytatott közép-európai politikáját. Az olaszok új korszakot sürgetnek és az új korszak hajnalhasadásának senki nem örülhet jobban, mint mi magyarok.
 A nagyjelentőségű fordulatról alábbi táviratunk számolnak be részletesen:

kor az volt és marad, hogy őrt álljon Trianon mellett, hogy elnyomja Magyarországot.
 Briand páneurópai terve égből hullott manna-ként hatott a kisanant Magyarországot ellenőrző funkciójára és a kisanant haldokló szervezetét mintegy oxigéninjekcióval felfrissítette, de kétségtelen, hogy ez a terv is bukásra van kárhoztatva, mert Briand javaslatát a duna határ változhatatlanságának burkolt deklarációját tartalmazza, azonban
 ma már köztudomású, hogy ezzel szemben milyen nagy utat tett és tesz jelenleg is Európában és Amerikában a magyar revízió igazságos tézise.
A franciák csapatokat vonnak össze a mentonei határon
 Párizs, július 13.
 Az Echo de Paris jelenti, hogy az olasz határon, különösen a mentonei szakaszban folyamatosan van a köztársasági gárda csapatainak újraszervezése és megerősítése.
 A lap megállapítja, hogy a csapatösszevonás tisztára rendőri biztonsági célt szolgál és legfőbb célja, hogy megakadályozza a fasiszták és a francia határon belül lakó antifasiszták esetleges összejövetelét.

Allamtudományi doktorátust tett egy cipész-mester

Stefanits János dr. cipész-mester, akiről a lapok jelentették, hogy allamtudományi doktorátust tett, annak a megállapítását kéri a Reggeli Ujságtól, hogy a régi mesterségével nem hagy fel és foglalkozását tovább folytatja. Várja a rendelőket.

Az olasz-francia megegyezésnek Trianon revíziója az előfeltétele, mondja Arnaldo Mussolini

Milánó, július 12.
 — A Reggeli Ujság tudósítójától. —
 Az olasz politikai világ érdeklődését elsősorban Briand ama meglepő bejelentése foglalkoztatja, hogy enyhíteni kívánja az olasz-francia feszültséget és egységet szeretne a fegyverkezésben is megnyilvánuló versengés helyére ültetni. Bejelentette a francia miniszterelnök, hogy hajlandó korlátozni földközi tengeri fegyverkezését is. Az olasz lapok általában kételkedéssel fogadták Briand bejelentésének őszinteségét, de Arnaldo Mussolini, a Duce fivére a Popolo d'Italianában írt cikkében szembehelyezkedik az általános védelemmel és hangoztatja, hogy a közeljövő igenis meghozhatja a horizont tisztulását és kiltás van az olasz-francia őszinte jóviszony megerősítésére.
 Cikke további részében azonban azt a szenzációs megállapítást teszi, hogy az olaszok és franciák közötti jóviszony megerősítésének egyik feltétele, hogy a franciák vegyék revízió alá a trianoni békeszerződést s igyekezzenek összhangba kerülni a magyar jóváértélti törekvésekkel.
 Azt írja Arnaldo Mussolini, hogy a francia-olasz viszonyt és a zavarokat előidézett okokat teljes terjedelmükben kell megvizsgálni. A francia-olasz viszony problémája az egyetlen tuniszi kérdéssel még egyáltalán nincs megoldva.
 A probléma sokkal messzebbható, sokkal nagyobb horderejű. Vonatkozásban van vele a versaillesi békeszerződés valamennyi következménye és vonatkozásban van vele Franciaország politikája, azokkal az új államokkal, amelyek az osztrák-magyar monarchia összeomlása folytán keletkeztek.
 A francia-olasz jóviszony megerősítése ezenfelül — fejezi be Arnaldo Mussolini — függ egész sereg gazdasági, politikai, gyarmati-ügyi és tengeri probléma megoldásától is.

kisanant, mint Trianon csendőre cimen. A közlemény ismerteti a közép-európai államok háború utáni helyzetét és megállapítja, hogy
 amíg Európa abban az illuzióban ringatta magát, hogy a kisananton keresztül sikerül majd európai nyíra emelni a Balkánt, addig valóságban a balkáni államok balkanizáltak a Dunavidéket.
 Párizs ezt nem akarja észrevenni, mert a duna politikai tűzfészket olaszellenes céljai érdekében használja fel. A cikkíró szerint a kisanant lényegesen veszített jelentőségéből az utóbbi években és nem érti, hogy lehetett bátorosága Marinkovics jugoszláv külügyminiszternek a legutóbbi kisanantkonferencián azt állítani, hogy a kisanant csak most kezd a nemzetközi politika jelentős tényezőjévé válni. A kisanant tűzves fennállása alatt bebizonyította, hogy saját kiltázzott céljait sem tudja megvalósítani. A kisanant egyetlen célja és feladata minden-

A franciák letartóztattak egy olasz újságíró
 Párizs, július 13.
 Az Echo de Paris jelentése szerint a herse-rangei rendőrség a luxemburgi határon letartóztatta Berneri olasz újságíró, akit már régebben kitiltottak az ország területéről.

Kutatják August építőmester előéletét

Letartóztatása előtt saját világlátását akarta felépíteni

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —
 A Vay-Halassy-féle belügyminisztériumi építkezési panama ügyében az ügyészség, amint ismeretes, néhány nappal ezelőtt előzetes letartóztatásba helyezte August József építőmestert.
 Az ügy referense, vitéz Széchy István királyi ügyész, a főkapitányság bűnügyi osztályától több detektív kirendelést kérte, hogy segítségére legyenek a napról-napra felmerült újabb terhelő adatok kinyomozására.
 Most már Széchy ügyész körülbelül 8—10 főnyi detektívcsapatot felett rendelkezik.
 Vasárnap délelőtt kapcsolódott be a nyomozásba egy redőrfogalmazó is, aki több hasonló nagyrányu bűnügyben folytatott már nyomozást.
 Az ügyészség e pillanatban kizárólag August József szerepének tisztázására koncentrálna tevékenységét. Amíg az itélőtábla nem hoz döntést Vay Kázmér és Halassy Géza fogvatartása ügyében, s az iratok vissza nem kerülnek az ügyészséghez, addig Széchy kir. ügyész annak a ténynek a pontos megállapításán fáradozik, megfelelő-e a valóságnak az, hogy
 August József az utóbbi hónapokban fel-tűnő jó anyagi körülmények között élt, telket akart vásárolni, egész sereg ingatlanügyünkkel tárgyalt,
 majd többek előtt azt hangoztatta, hogy már meg is vette a telket és most már csak az alkalmas pillanatot várja, hogy megkezdje saját villájának felépítését. Hamarosan ki fog tehát derülni, hogy August József a súlyos építkezési viszonyok között honnan teremtette elő a telekvásárláshoz és az építkezéshez szükséges tőkét és valóban olyan ártatlan-e a paksi és a többi belügyi építkezések ügyében, mint ahogy azt napok óta hangoztatja az ügyész előtt.
 A kir. itélőtábla kedden, legkésőbb szerdán délelőtt dönt Vay Kázmér és Halassy Géza fogvatartási ügyében.

A lavoro Fasista Trianon revíziójáért
 Róma, július 13.
 A Lavoro Fasista első oldalon kéthasábas cikket közöl Sergio de Cesare publicista tollából «A

Érdekes kettőspárbaj Santellinél

„Halmos-lánnyal nem fogok kezét...”

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —
 A fővárosi társaságokban napok óta érdekes kettős párbajhistóriáról beszélnek. Erről az újról a Reggeli Ujság munkatársa a következőket jelenteti:
 A múlt héten egy előkelő estélyen megjelent Diell Hubert autóvállalati vezérképviselő felesége, aki Halmos Károly földbirtokosnak a Semere-féle hagyatéki ügy egyik főszereplőjének leánya. A társaságban jelen volt egy sorhajóhadnaggy felesége, akit Diellné hosszabb idő óta ismert. Régen nem találkoztak és amikor Diellné a sorhajóhadnaggy feleségének üdvözlésére sietett, a sorhajóhadnaggy felesége hűvösen kitért az üdvözlés elől, ezekkel a szavakkal:
 — Halmos-lánnyal nem fogok kezét.
 Diell Hubertné azonnal eltávozott az estélyről és másnap férje, Diell Hubert a durva sértésért provokálta a sorhajóhadnaggyt.

Ugyancsak párbajra hívta ki a sorhajóhadnaggyt ifj. Halmos Károly, az uriaszony fivére is, azzal az indoklással, hogy kettős sértés történt. A kézfogás megtagadásáért az uriaszony férje vesz elégtételt, a családon esett sérelmet azonban ő akarja reparálni.
 Párbajbíróság elé került az ügy, amely egy döntött, hogy a sorhajóhadnaggy nemcsak Diell Hubertnek, hanem ifj. Halmos Károlynak is kötelező elégtételt adni.
 A párbaj most zajlott le a Santelli-féle vívóteremben. Diell Hubertnek és ifj. Halmos Károlynak Szappanos József dr. és Léway Károly dr. budapesti ügyvédek voltak a segédei.
 Az első napon a sorhajóhadnaggy Diell Huberttel párbajozott és az autógárázstulajdonoson kisebb sebet ejtett. Másnap ifj. Halmos Károlyt sebesítette meg a párbajban.

Csak menjen Pestre mielőbb
 mondja Vaida belügyminiszter Dobrescu polgármesternek
 Ripka a Reggeli Ujság jelentése alapján hívja meg Budapestre Bukarest főpolgármesterét

Bukarest, július 13.
 — A Reggeli Ujság tudósítójától. —
 A romániai trónváltással kapcsolatosan a Reggeli Ujság tudósítója leutazott Bukarestbe és az egész magyar közvéleményben nagy feltűnést keltett interjúi során beszélgetést folytatott Dobrescu Demeterrel, Bukarest főpolgármesterével is. Ekkor a főpolgármester kifejezte azt az óhaját, hogy szívesen ellátogatna Budapestre, ha illetékes helyről meghívást kapna.
 A bukaresti polgármesternek ezt a kedves és megtisztelő óhaját június 30-iki számában közölte a Reggeli Ujság és arról lapunkból vett tudomást

Tulhalmozott raktárról
IRÓGÉPEK eladás cseré kölcsönzés
POLYGON rendkívül kedvező áron
 V. Alkotmány-utca 16. sz. Címre — névre ügyelni sziveskedjék
 Automata 173—75

Írógépelést saját gépen
vállalnak Halmi Nővérek
 IX., Mester-utca 12. lélemelet 2.

COSULICH LINE
 Spanyolországba
 TRIESTBŐL ind. július 30-án **Saturnia** óriás motorhajón
 GIBRALTÁRBA érkező aug. 4-én **Vulcania** óriás motorhajón
 NÁPOLYBA érkező aug. 12-én, onnan Róma—Firenze—Venezian át vissza Budapestre; a világ legcsodálatosabb luxus óceánjáróján pompás kabinban, pazar ellátással I.O. P. 850.-, II.O. 460.-
 Részletes felvilágosítással szolgál a társaság két budapesti irodája:
VII., Thököly-ut 2 és IV., Váci-utca 17

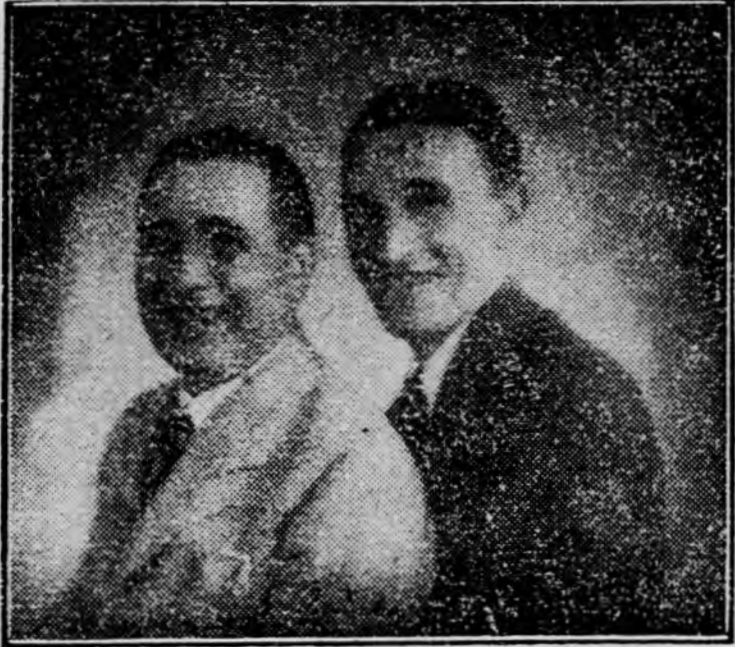
dr. Ripka Ferenc, Budapest főpolgármestere és természetesen a legnagyobb készséggel teljesíti Bukarest főpolgármesterének kívánságát. A meghívás diplomáciai uton történik.
 A Bukaresti Magyar Ujság legutóbbi száma erről az eseményről a következőket számol be:
 — Dr. Ripka, Budapest főpolgármestere örömmel értesült a Reggeli Ujságból Dobrescu D. óhajáról, akinek nemcsak elküldi a meghívást Budapest meglátogatására, Vaida-Voevod belügyminiszter felkiáltott: «Csak menjen Budapestre minél előbb!» Bukarest főpolgármestere hálás köszönetet mond a Reggeli Ujság és a Bukaresti Magyar Ujság békeajánlásáért.

Endreszné levelet kapott a „Justice for Hungary” indulásáról

Start augusztus közepén — Fiaskóval végződött az amerikai gyűjtés

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Április tizenhatodikán — mint ismeretes — kiutazott Amerikába Endresz György és Magyar Sándor, a két óceánrepülő a... zál a tervvel, hogy júniusban vagy legkésőbb júliusban, felszállnak Newyorkban a „Justice for Hungary”, (a Magyar igazságért) nevet viselő gépre és azon egyenesen Budapestre repülnek. Akkoriban rengeteg riport

Endresz György és Magyar Sándor

jelent meg a magyar lapokban Endreszről és Magyaráról, hogy utaztak el, mint érkeztek meg Amerikába, de körülbelül öt hét óta egyetlen komoly információ sem jelent meg arról, hogy áll ezidőszent a magyar óceánrepülés ügye.

Endresz Györgyné, az egyik óceánrepülő felesége, itt él Budapesten és itt várja napról-napra az óceántúli jelentéseket. Endresz Györgyné ma férjétől levelet kapott, amelyben a kiváló pilóta tudósítja feleségét arról, hogy mi az oka a huzavonának, miért nem indult el mostanáig nagy útjára a Justice for Hungary.

A Reggeli Ujság munkatársa felkereste Endresz Györgyné és megkérte, mondja el, mit ír a férje?

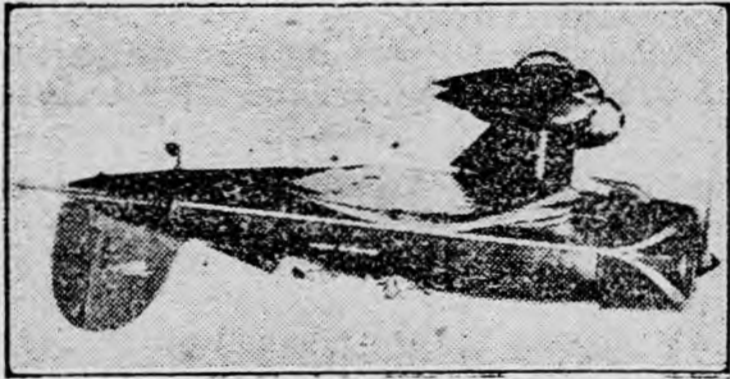
— A Justice for Hungary nem indulhatott el az elmúlt két hónapban, — mondta Endresz — azon egyszerű oknál fogva, mert

a gép még mindig nincsen kész.

Az uram, amikor kiutazott, úgy tudta, hogy a repülőgép már el is készült és képzeltető volt megdöbbenése, mikor arról értesült, hogy

a gép nemböly nincsen kész, de még a pénz sincs meg, hogy a gépet meg lehessen rendezni.

Elkezdődött a gyűjtés és felesleges volna tagadni: nagyon nehezen indult meg. Most Amerikában sincsenek rózsás gazdasági viszonyok

Ilyen lesz a „Justice for Hungary”

és az amerikai magyarok is erősen megérezték az utóbbi évek gazdasági katasztrófáját. Elég az hozzá, hogy

több heti propagandaut után összesen 5000 dollár gyűlt össze az óceánrepülésre és az 5000 dollárból 3000 dollár elment a propagandautak költségeire.

Két-három héttel ezelőtt már ugylátszott, hogy az óceánrepülésből nem lesz semmi és a szép terv füstbe megy. Mindennap vártam az uram értesítését, mikor száll hajóra, hogy a rosszul végződött vállalkozás után hazatérjen Buda-

pestre. Most aztán váratlan és igen kellemes fordulat támadt. Mint férjem írja, épp a legutolsó percben, amikor már senki sem számíthatott arra, hogy repülőgépet vásárolhatnak,

jelentkezett egy amerikai magyar és kijelentette, hogy ő kifizeti a gépet. Ezt az urat kevesen ismerték, nem áll gazdag ember hírében, neve Szalay Imre. Azonnal letett 12.000 dollárt a repülőgépgyárnak, amely a kijelölt modell elkészítéséhez azonnal hozzálátott.

Amikor a Justice for Hungary elkészül, a hátulalékos 12.000 dollárt Szalay Imre rögtön lefizeti.

Husz nemzet küzdelme a hamburgi sakkolimpiáson

A magyar bajnokcsapat védi a Hamilton-Russel-serleget — Magyarország legerősebb ellenfelei Lengyelország, az Egyesült-Államok és Anglia

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A Világsakkszövetség rendezésében, Hamburgban most folyó nemzetközi csapatversenyen Magyarország együttese mintegy tizenkilenc nemzet képviselőivel vette fel a küzdelmet.

A magyar bajnokcsapat védi — mint az 1927. londoni és az 1928. hágai csapatbajnokság győztese — az angol sakkmeccsnás, Hamilton-Russel által adományozott remek aranyserleget.

Ugy látszott, hogy a vándordíj harmadszori, tehát végleges védelméről a védő elmarad, ami furcsa fényt vetne a magyar sakkzókra és rajtuk keresztül a magyar kultúrára. A magyar olimpiakon hamburgi kiutazása elé nehéz akadályok gördültek. Néhány lelkes sakkbarát azonban társadalmi uton gyűjtés tündítette. A TEBE nemes példáján felbuzdulva egyesületek és magánosok adományai összehozták a kiküldetéshez szükséges összeget. (A csapatverseny résztvevői egyébként szabad lakást, ugyancsak ellátást vagy 10 márkás napidíjat kapnak. A résztvevő nemzetek valamennyien próbaverseny alapján állították össze csapatukat, mi azonban nem tartottunk selejtezőmérkőzést. Sőt Maróczy Géza vezetése alatt folyt le a hollandi olimpiai tréningmérkőzés, aki Scarborough-ban, az angol olimpiakon versenyén is résztvett. Maróczy Scarboroughból, Takács Sándor Antwerpenből, Steiner Endre Lipcséből utazott ki Hamburgba.

E szerint a serlegvédő csapat tagjai. Maróczy, akács, Vajda, Steiner Endre és Havasi Kor-T

Előzőleg híre érkezett, hogy a csapatversenyt a svájci szisztéma szerint bonyolítják le. A Nemzetközi Sakkszövetség azonban több helyt adott a magyar, angol és csehszlovák szövetségek tiltakozásának, a csoportversenyek megrendezése tárgyában.

Ezekután a versenyt a régi feltételek szerint bonyolítják le a mérkőzések során valamennyi nevezett ország szembe kerül egymással. Két hét alatt 19 fordulót játszanak le, a nemzeteként négy résztvevővel és egy tartalékkal induló csapatok.

Nagyszerű csapattal indultak a lengyelek: Rubinstein, Tartakower dr., Przepiora nagymesterek és Regedzinski. Kitűnő csapatot állított sorompóba Amerika, melyben Marshall előharcos, Kashdan, Anderson, Phillips és a magyar származású Steiner Hermann vesznek részt. Az angol team-ben, Sir George Thomas csapatkapitány ve-

— Már most minden attól függ, — folytatja Endresz Györgyné — hogy a repülőgép mennyi idő alatt készül el. Ha az óceánrepülést még az idén akarják lebonyolítani, akkor legkésőbb augusztus közepén Magyarának és az uramnak el kell indulni. Az óceánrepülésre a legalkalmasabb idő feltétlenül június és július, de a meteorológiai jelentések szerint

vanak olyan napok augusztusban, amikor az óceánrepülést meg lehet kökáztatni.

Természetesen, ha a gép elkészül, előbb még be kell repülni a Justice for Hungaryt, aztán be kell szerezni a műszereket. Az uram nagyon bizik és azt írja, hogy

augusztus közepén repülőgépre szállhatnak.

Endresz Györgyné még szerényen megjegyzi, hogy egyáltalán nem érzi hősné magát, mint óceánrepülő feleségét, mert biztos abban, ha az ura felszáll a gépre, akkor semmi baj se fog történni.

— Lehet, — mosolyog Endreszné. — hogy az utolsó percben már nagyon fogok drukkolni... De most még nem...

A pénz már megvan és így az óceánrepülő augusztusban elindulnak...

zetése alatt Berger, Sultan Khan, Winter és Yates veszik fel a harcot a Hamilton-Russel-Cup visszahódítására.

A francia csapat élén Aljichin dr. világbajnok áll. Ezzel az egyéni verseny sorsa eldőlt.

Az együttes többi tagjai: Betheder, Cheron, Duchamps és Maffany. A németek a következő kiegyensúlyozott csapattal álltak ki: Ahues, Sämisch, Carls Wagner és Richter. Németalföld csapata: Euwe dr., Weenink, Van den Bosch, Schelfhout. A többi nemzet is felvonultatja legjobbjait. Belgium: Colle, Feinstejn, Koltanowsky, Kornreich. Ausztria: Eliskases, Hönlinger, Kmoch, H. Müller, S. R. Wolf. Csehszlovákia: Flohr, Prokesch, Rejfir, Treybal dr. Románia: Balogh dr., Baratz, Gudju, Taubmann, Tyroler.

Az északi országok — Dánia, Svéd- és Norvégország, Lettország, Finnország, Litvánia, sőt Island szigete is csapatot állított az olimpiászra. A lett Mattison, a finn Csepurnov, a dán Olsson, a spanyol Golmajo és a mexikói matador részvétele valóban nemzetközi jellegű ad a csapatversenynek.

Hisszük, reméljük, hogy a magyar színek képviselői kerülnek ki diadalmasan a nemzetközi vetélkedésből, s ezzel a büszke trofeum végleg nálunk marad.

Heltai István.

Sürgösen ki kell bővíteni a főkapitányság detektívügyeletének helyiségét

Nyolc ágy egy detektív szobában

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A főkapitányság központi ügyeletén, ahol délután két órakor kezdődik a munka és reggel 8-ig tart, tudvalevően állandóan tíz főből álló detektívcsoporthoz dolgozik. A detektívcsoporthoz egyetlen nagyobb szobája a főkapitányság épületének Zrínyi-utcai földszinti frontján nyert elhelyezést, amikor a központi ügyeletet ezekbe a helyiségekbe telepítették.

A rendőrség vezetőihez már igen sokszor fordultak panasszal,

hogy a detektívügyelet egyetlen szobájában mindenképpen alkalmatlan arra, hogy ott állandóan tíz-tizenkét ember tartózkodjék.

Az olesósági szenczióknál azonban e cikkel még távolról sem merültek ki. Csak a legfeljebb példákat ragadjuk ki:

Női reformnadrág: P 1.45, dívtalos kézős női svédkeztű P 1.35, dívtalos férfi zokni 68 fillér.

A fürdőcikk árát most, mikor pedig csak a szezon eleje van, felére zuhant.

Egy fürdőtrikó mindössze 95 fillérbe került.

A foullard selyemnél jobb minőségű, finom selyem férfinyakkendő változatos színekben

darabonként P 1.50, dusan himzett nadrág-combinál P 1.95. A férfi apascegek és nappali pulpíngek ára P 5.90 és P 6.90 között mozog.

Külön eseménye a Fenyves-vásárnak a Bemberg-Parisette kiállítása P 2.90-ért, holott tudvalevő, hogy a Goldberger-gyár P 3.90 alatt nem engedte el cikkel forgalomba hozni.

A jól és olesón vásárló közönség a legjobb biztosítékát nyújtja egy áruház fejlődésének, mert a megelégedett vevő mindig új meg új vásárlókat hoz. Legjobb bizonyíték erre, hogy a Fenyves-áruház állandóan terjeszkedni kénytelen. Mostanában nyitották meg a szűk Károly-körtű fiók helyett a Várház-körtű 6. szám alatti üzletet, amelyben főleg kényesebb igényű hölgyközönség szükségletét igyekeznek kielégíteni.

A detektívügyelet helyiségét igen szerencsétlen módon oldották meg azok, akik a központi ügyeletet a földszinti helyiségekbe elhelyezték. A szolgálatban levő rendőrtisztviselőknek külön helyiségeik vannak, ahol a jegyzőkönyvi kihallgatásokat és panaszokat felveszik és külön helyiségben áll rendelkezésükre, amikor a központi ügyeleten elcsendesedik a munka és pihenni mennek.

Ezzel szemben a detektívügyelet egyetlen szobájában bonyolodik le déli 2 órától másnap reggel 8 óráig minden munka. Ebben az egy szobában nyolc ágy áll a fal mellett, a közepén egy hosszú asztal.

A detektívcsoporthoz tagjai ennél az asztalnál érkeznek, itt veszik fel a jegyzőkönyvet, itt kérik ki a panaszokat és itt vallatják a gyanúsítottakat is. Ugyanakkor azonban azok a detektívek, akiknek történetesen semmi dolguk nincsen már ágyba fekszenek és némelykor józeien horognak.

Sokszor előfordul, hogy uriaszonyoknak akad dolguk a detektívek központi ügyeletén és ilyenkor megtörténik, hogy egyik vagy másik detektív, aki éppen ágyban fekszik,

álmlában lerugja magáról a takarót és félíg vagy egész meztelenül fekszik az ágyban.

Ezeknek az állapotoknak sürgösen véget kell vetni. Ha a belügyminisztériumban akad pénz sorozatos laktanya építésekre, akkor talán akad még arra is egy kis összeg, amellyel ezt a hátkánizú, higiéniai szempontból is szembetűnő képet eltüntetheti a főkapitányság központi ügyeletéről.

Mi a titka a Fenyves-vásár sikerének?

Ez a kérdés önként felvetődik mindenkiben annak a nagy és esőkönni nem akaró érdeklődésnek a látán, amely a Fenyves-áruház nyári vásárát kíséri. Egy héttel ezelőtt nyitotta meg az áruház nyári vásárát

és a közönség érdeklődése ma épp oly erős, mint az első napokban.

Mivel magyarázható a Fenyves-vásárnak szokatlan, nagy vonzereje? Aki részt vesz a Fenyves-vásáron, az rögtön megtalálja a fogas kérdés magyarázatát. Ami azelőtt csak jelszó és reklámmódat volt,

azt a Fenyves-vásár valóságává váltja: a legszébbet és legjobbbat adni, a legolcsóbban.

Hat helyen, a Calvin-tér 7., Károly-körtű 10., a Várház-körtű 6., az Andrássy-ut 4., a Ferenctek-tere 2. és a József-körtű 25. szám alatt levő üzleteiben halmozta fel a Fenyves cég az áruk színejavát

és a dus kirakatok pompája és a feltűnően mérsékelt árak magnetikus erővel vonzzák a vásárlókat.

Végignéztük a Fenyves-vásárt és közvetlen tapasztalatból állapítottuk meg,

hogy az árak a normális és már kedvezőbb régebbi áraknál 30-40 százalékkal alacsonyabbak.

Hogy ez miként lehetséges, erre a kérdésre Fenyves Dezső igazgató így adta meg a feleletet:

— Hónapokig készítettük elő a legnagyobb gondallal idényvégi vásárunkat. Főcélunk az volt, hogy a lehető legjobb minőségű árut a lehető legolcsóbban adjuk. Ennek a célnak az érdekében eddig kikapcsoltuk a nagykereskedőt, s hogy olesóbbak lehessünk,

közvetlenül csak a gyárostól vásárolunk.

Az áruház igazgatója büszkén mutogatja a széle- és százcéle árucikkeket, amit felhalmozott. Egészen valószínűtlenül olesó árakat produkált az idei Fenyves-vásár. Lehetetlen az árakat mind felsorolni, de néhány szemléltető példát kiragadunk, hogy a közönségnek némi fogalma legyen a kereskedelemnek erről a szencziójáról.

Látjuk például az áruház saját gyártmányú Tweed-kelméjét, apró szőid mintákkal. Méterenként P 3.80-ba kerül a kelme, amelyből egy női ruhához nem egészen két méter szükséges. A kelméből készült jumper 3 pengő 50 fillérbe kerül. A mosódelő, amely méterenként a gyárban nagyban való eladás céljára 90 fillérbe kerül, itt 69 fillérért kapható. Hát még a Crepe de Chine, a Crepe Georgette és a Crepe Mousseline! Eddig ezeknek métere P 12-16-ba került, míg most egységes áron P 6.90-ért kerülnek eladásra.

Az olesósági szenczióknál azonban e cikkel még távolról sem merültek ki. Csak a legfeljebb példákat ragadjuk ki:

Női reformnadrág: P 1.45, dívtalos kézős női svédkeztű P 1.35, dívtalos férfi zokni 68 fillér.

A fürdőcikk árát most, mikor pedig csak a szezon eleje van, felére zuhant.

Egy fürdőtrikó mindössze 95 fillérbe került.

A foullard selyemnél jobb minőségű, finom selyem férfinyakkendő változatos színekben

darabonként P 1.50, dusan himzett nadrág-combinál P 1.95. A férfi apascegek és nappali pulpíngek ára P 5.90 és P 6.90 között mozog.

Külön eseménye a Fenyves-vásárnak a Bemberg-Parisette kiállítása P 2.90-ért, holott tudvalevő, hogy a Goldberger-gyár P 3.90 alatt nem engedte el cikkel forgalomba hozni.

A jól és olesón vásárló közönség a legjobb biztosítékát nyújtja egy áruház fejlődésének, mert a megelégedett vevő mindig új meg új vásárlókat hoz. Legjobb bizonyíték erre, hogy a Fenyves-áruház állandóan terjeszkedni kénytelen. Mostanában nyitották meg a szűk Károly-körtű fiók helyett a Várház-körtű 6. szám alatti üzletet, amelyben főleg kényesebb igényű hölgyközönség szükségletét igyekeznek kielégíteni.

A MULT HÉT KÉT NAGY KÜLFÖLDI VENDÉGE

Schober

Liapcev

Lukács Klári rajza

Strandolni csak dr. Morisson szőrtelenítővel menjen

14 napos
nyári

CORVIN
VÁSÁR

július 28.-ig

**Szenzációs árak,
mint mindig!**

Schönfeld Lajos fanagykereskedő anyagi zavarok miatt agyonlőtte magát

A gazdasági válság megingatta a jónevű rákospalotai kereskedő vállalatát. Rengeteget hitelezett, de csak kevesen fizettek neki

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Szombaton déln háromnegyed egy órakor Rákospalotán a Rákos-ut 78. számú házban eldőrdült egy revolver és golyója egy köztisztviselőt, tekintélyes fakereskedő életét oltotta ki. A megdöbbentő öngyilkossági tragédia nemcsak Rákospalotán, hanem a főváros szakmai köreiből is nagy feltűnést keltett, mert az öngyilkos Schönfeld Lajos fakereskedőt mindenfelé igen jól ismerték.

Rákospalotán a Rákos-ut 78. szám alatt lakott családjával közel 20 esztendő óta Schönfeld Lajos 46 esztendő óta építkezéskereskedő. A családi ház, amely az ő tulajdona, közvetlenül a hatalmas faterlep mellett áll. Az öngyilkos kereskedő a legboldogabb harmóniában élt együtt családjával, feleségével, két leányával és egy fiával. Rendkívül szorgalmas és tisztességes kereskedő hírneve a legtekintélyesebb rákospalotai polgárok közé emelte és éppen a közszeretnek megnyilvánulása volt, hogy a rákospalotai Demokrata-kör elnökevé választották meg. Aelnöke volt az Emke rákospalotai csoportjának és vezető tagja a helybeli hitközségnek is.

Schönfeld Lajos már hosszú hónapok óta súlyosan érezte a mind súlyosbodó általános nyomorúság gazdasági helyzetét és bár üzlete nem ment rosszul, mégis anyagi gondok zavarták meg az életét. Nagy erőfeszítéssel küzdött, hogy az utjába kerülő akadályokat elhárítsa és kora hajnalról kezdve késő estig irodájában ült, hogy üzleti ügyeit intézze.

Szombaton déln tizenkét óra után a faterlepen lévő irodájából átment a szomszédos lakásba, hogy családjával együtt megebédeljen. Felesége néhány nappal ezelőtt 8 esztendő kisleányával Balaton mellé utazott és nagyobb leánya és diák fia maradtak itthon. Meglehetősen rosszkedvűen ült le az ebédhez, néhány kanál levest elfogyasztva, majd felállt és az ebédlő melletti szobába ment.

Két gyermeke az asztalnál maradt és egyszerre csak egy éles revolverdörrenés döbbsentette meg őket. A lövés zaja a szomszédos szobából hallatszott. Gyermekei berohantak és it tragikus látványt fogadtak őket. Édesatyjuk állott háytánál, jobbkezeiben még a gyilkos fegyvertől a diványon feküdt.

Néhány perc múlva megjelentek az öngyilkosság színhelyén a rákospalotai mentők, azonban segíteni már nem tudtak, Schönfeld Lajos azonnal meghalt. A revolvergolyó a jobbhalántékon behatolva, szétrombolta az agyat az azonnali halált okozott.

Az öngyilkos fakereskedő kabátjának zsebeiben három levelet találtak. Egyiket jogtanácsosának írta:

— Kedves Barátom — mondja a pár soros levélben —, nagyon kédlek, ügyeimet ezennel is vidd azzal a lelkiismeretességgel, mint eddig. E hó 16-án reggel 8 órakor bírósági tárgyalásra kell mennem, nagyon kérélek, ne mulasd ezt el. Családomat vizsgáltd meg. Nem bírtam tovább, Isten veled. A másik levelet feleségéhez és gyermekeihez intézte és ebben azt írja, hogy az üzleti gondok felőrölték teljesen idegeit, nem bírja tovább a küzdelmet és a halálba menekül. A rendőrséghez érkezett levelében a boncolás mellőzését kéri.

Schönfeld Lajos fakereskedő, mint ahogy Rákospalotán mondják, tulságosan sötét színben látta a helyzetet, mert vállalata korántsem állt olyan rosszul, hogy emiatt e tragikus utra kellett volna lépnie.

Az utóbbi időben igen sok rákospalotai kisembernek épületfát és építőanyagot adott részletfizetésre. Ezzel akarta lehetővé tenni, hogy ezek a szerény fizetésű családok emberek házat építhessenek maguknak. Sok ezer pengő értékű anyagot hitelezett ilyenformán Schönfeld Lajos ügyfeleinek, azonban az üzleti számításai hiba eszött bele, mert ezek a kisfizetési emberek fizetési kötelezettségeiknek ne tudták mindig pontosan eleget tenni.

Ezzel szemben Schönfeld Lajosnak a vásá-

rolt áru után váltókötelezettségei voltak, amelyeket, mint pedáns, régi vágású kereskedő, mindenkor a legpontosabban teljesített.

Rajta kívül álló okok miatt a legutolsó hetekben a váltó kötelezettsége körül nehézségei voltak és ez keserítette el annyira, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Egész megbízható információk szerint a szerencsétlen végű fakereskedő legrosszabb esetben kényeszegegyességet is kérhetett volna maga ellen és biztos, hogy 50—55 százalékos egyességet

körthetett volna hitelezőivel. Ő azonban, aki több mint két évtizeden keresztül szinte percnyi pontossággal tett eleget üzleti kötelezettségeinek, nem bírta volna ezt túlélni, ezért inkább agyonlőtte magát.

Schönfeld Lajos feleségét még szombaton délután táviratilag értesítették férje haláláról és természetesen azonnal vonatra ült és hazajött. Schönfeld Lajos tragédiája általános osztatlan részvételt keltett Rákospalotán. Hétfőn délután temetik. k. p.

„Meg fog halni minden Calmette-szérummal beoltott gyermek” — mondta a német orvosi vizsgáló-bizottság 200 csecsemőre vár a halál a lübecki kórházban

— A Reggeli Ujság küldött tudósítójától —

Lübeck, július 13.

Két hónappal ezelőtt szörnyű hír járta be a világot. A lübecki kórházban néhány nap alatt, május 26-ig több gyermek halt meg. Rövid idővel később kiderült, hogy a gyermekek kivétel nélkül a Calmette-féle *tüdővész-szérummal* való táplálásuk után betegedtek meg. Egyszerre az egész világ érdeklődése a gyönyörű német város felé fordult, amelynek híressége eddig csupán az volt, hogy itt született a németek finom rokokó-költője, Emanuel Wibel, hogy itt született Thomas és Heinrich Mann és hogy a zegzagos régi utcákban játszódik le a Buddenbrook-ház regénye története. A patrius Lübeck a Trave és a Trave-Elbe kanális között, a csendes és büszke hanzaváros nyugalmán felverte a riasztó hír. A kórházból csak nagynehéz szívárogtak ki a hírek, nem lehetett hosszú ideig a katasztrófa okát megtudni és máig, amikor már a szomorú statisztika

55 halott csecsemőt jelent, titokban tartják, hogy hány gyermeket etettek még a Calmette-féle szérummal.

A kommunisták lapjaikban és nyilvános gyűléseiken arra szólították fel a szülőket, hogy

lincseljék meg a kórház orvosait.

Kétszáz beoltott anyák nyilvánosan inzultáltak orvosokat és bábaasszonyokat. A Rajna-vidék kiűritésének napjaiban néhány órára lecsöndesedett az izgalom, amelyet a lübecki tragédia felidézt. Amióta azonban naponta új haláleseteket jelentettek és Berlinből fantasztikus hírek kerültek nyilvánosságra, újra feléledt az izgalom. Szörn yüvadásokkal illeték mindenek előtt Dr. Deyke György egyetemi tanárt, a lübecki kórház igazgatóját és főorvosát. Még ma sem tekintik bebizonyultnak, hogy nem-e történt végzetes el-

A német vizsgálóbizottság megállapította, hogy Lübeckben 1. Calmette táplálást állatpróbák nélkül praktizáltak; 2. propagandát a Calmette szérum mellett megengedhetetlen módon és megfelelő felvilágosítás nélkül üztek; 3. a csecsemők táplálása orvosi felügyelet nélkül ment végbe; 4. a bakteriológiai vizsgálatot elmulasztották; 5. a felvilágosítálatra alkalmas kulturákat nem tettek el. Deyke ugyanazt a költető szkrényt használta fel a Calmette-kulturák számára, amelyben veszélyes emberi tuberkulózis-kulturák voltak elhelyezve.

A vizsgálóbizottság véleménye szerint mind a kétszáz Calmette-szérummal beoltott csecsemő meg fog halni!

Ezzel kapcsolatban azokról

az erőfeszítésekről kell beszámolni, amelyeket a Calmette-szérum terjesztésére alakult részvénytársaság kifejt.

A Calmette-szer sokkal több halálos áldozatot követelt, mint amennyiről a nyilvánosság értesült.

A budapesti nyolc halálesetet nem próbálták elhussolni, mert akkor még nem irányult olyan nagy mértékben a figyelem Calmette szere felé.

A társaság

hihetetlen összegeket fizet az egyes halálesetek elhussolásáért s különösen nagy összegeket juttat a francia lapoknak.

A lepenzelt francia lapok ma arra utalnak, hogy a német tanárok bűnét a lübecki parlament, a lübecki ügyészség, a német szülők komitéje megalapította, de megfélemeznek arról, hogy a neves német professzorok hanyagsága, felelőtlen-

cserélés a csecsemők etetésénél és így a híres öreg professzoron kívül vádakkal illeték Altstätt egészségügyi főtanácsost és Deyke hosszú éveken át kipróbált segítőitársát, Anna laboratóriumi nővért is.

A vádak fantasztikus formákat öltöttek, amikor olyan hírek kerültek nyilvánosságra,

hogy egy orvos készakarva, ördögi tervet eszelvén ki, okozta a szerencsétlenséget.

Klotz Max dr. egyetemi tanár, a lübecki gyermek-kórház főorvosa állandó háboruskodásban élt Deyke professzonnal, aki koránál fogva is utjában állt Klotz-nak. A fiatal tanár a szérum mérgező, letális hatását állítólag ismerte, de nem adta tudtára főnökének, Deyke tanárnak, amit tapasztalt, hogy így vetélytársától szabaduljon. Végül pedig német nacionalista körökben azt terjesztették, hogy

a franciák a német város polgárainak gyermekeit meg akarták ölni,

kommunista agitátorok pedig avval léptek fel, hogy a gyermek-kórházban munkásgyermekeket kísérleti nyulaknak használták fel.

Közben Lübeckben csak tovább pusztított a szörnyű vész. Egyre több tavaszi virággal díszített kiskoporsót vittek ki a lübecki temetőbe. Április 19-től máig 55 gyermek halt meg a német városban. A Calmettel táplált csecsemők szülei képvisletükkel Pangels lübecki mérnököt bízták meg, Berlinben Haendel dr. egyetemi tanár sajtókonferenciát tartott, Lange tanár átvette az ügy laboratóriumi felülvizsgálatát. Hentkint berlini, hamburgi és lübecki orvosok konziliumot tartanak és megvitatják, hogy hogyan lehet kezelni a «Calmette-gyerekeket.» Lübecki információink szerint

még 200 gyermek fekszik a lübecki kórházban, testükben a gyilkoló bacillusal.

sege ugyan beigazolódott, de felelőtlenységük mégis főleg abban állt, hogy a franciák által olyan lelkesen propagált szérumot gondolkodás nélkül elfogadták és felhasználták.

Kicsoda Calmette

Calmette, a párizsi Pasteur-intézet második igazgatója 1863-ban született Lilleben, nevet pedig egy kigyóméreg elleni szérummal szerzett. Továbbá ő fedezte fel az Obthalamo-Reaciot, amely abból állt, hogy egy csepp higitott Tuberculintól a tüdővész szemhártya-gyulladását kap. Két évtized óta Calmette és munkatársa Guerin a tuberkulózis elleni szérum felfedezésével foglalkoznak. A szérum elgondolása az, hogy egy élő, de avirulens infektiós szövetet kell a testbe juttatni. Ezt a bacillust a Calmette-Guerin (BCG) bacillusnak hívják és epét tartalmazó burgonyatenyésztő telepen termelik. A gyomor utján jut a gyermek szervezetébe. A praxis az volt, hogy még olyan egészséges gyerekek születésük első íz, tizenkét napjában háromszor bizonyos időközökben éhgyomorral gliceriumba vagy anyatejbe megkapják a „BCG”-t.

JDŐ

Idő:

A hét második felében megindult esőzés, egy látszik, szombaton érte el kulminációját, mert vasárnap, bár országszerte borultas volt az ég, csak kevés eső esett. A hőmérséklet vasárnapra Budapesten 22 fokig emelkedett s megszűnt a hűvös és nedves periódus. A továbbiakban a hőmérséklet lassu emelkedésére lehet számítani, mert az újabb hideg légtömegek beáramlása más irányt vett. Bár az időjárás Európában rendkívül bonyolult, a kibontakozás ebből két-három napon belül, amikor a csapadék lehull, normális nyári időjárásra fog kialakulni.

Prognózis: Változékony, melegedő idő, helyenként esővel.

A Beszkárt igazgatósága Bánhidán járt

A villamosvasut már a dunántuli telepről kapja az áramot

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A Beszkárt részvételű telepen néhány héttel ezelőtt készült el az új háromemeletes kapcsolóház, amelynek az a feladata, hogy a bánhidai centrálában termelt áramot a közúti vasúti közlekedés szolgálatába állítsa. Ez az áramátkapcsolás már meg is történt és

a villamosvasut kocsijainak egy része immár a Bánhidán termelt villamosárammal közlekedik.

A Beszkárt igazgatósága a múlt hét szerdáján meglátogatta a bánhidai áramfejlesztő telepet. Folkusházy Lajos ügyvezető alelnök és vezérigazgató vezetésével Bárczy István, Vázsonyi Jenő, Erney Károly, Pakots József, Horváth Károly és Hoór-Tempis Mór igazgatósági tagok, Perczel György dr., Stankovits Szilárd, Csilléry Dezső és Soós Artur igazgatók és Köhalmi József dr. vezértitkár vettek részt a kiránduláson. A budapesti vendégeket Verebely László dr. műegyetemi tanár, középítési tanácsos fogadta és kalauzolta végig a telepen, amely — az illetékesek nyilatkozata szerint — a legmodernebb berendezésű villamosüzem az országnak.

A bánhidai centrálé által a Beszkárt részére szolgáltatott áram ára tekintetében még nincsen megállapodás.

Egyelőre az a helyzet, hogy a vasut próbaképpen használja az áramot,

az ár tekintetében majd akkor egyeznek meg, ha a székesfőváros és a kereskedelmi kormány között folyamatban lévő tárgyalások befejeződtek.

A tárgyalások, amint értesültünk, a legjobb mederben folynak és a közeljövőben befejeződnek.

A tárgyalások eddigi menetéből megállapítható, hogy a főváros az általa átvett 130 millió kilowatt óráért olyan árat fog fizetni, amely

megfelel a székesfőváros kelenföldi telepen termelt áram önköltségi árának.

Elfogtak egy veszedelmes betörőt

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A főkapitányság detektívjei az elmúlt éjszaka egy veszedelmes betörőt tettek ártalmatlanná, akit több mint három hónap óta üldöztek a rendőrség. Ez a betörő alig huszonegyszeresedő, Szmolon Rezsőnek hívják és éveken ezelőtt egy nagyobb szabású lopás miatt háromszázötven évi fegyházbüntetést ült.

Hajmáskéren egy vezérkari ezredes lakásába belopódzott s onnan mintegy huszezer pengő értékű ékszereket és készpénzt lopott el.

Szmonon Rezső ekkor még nem is volt tizenkilencéves, elfogták és a bíróság elé állították. Kiszabadulása után újra többször a rendőrségre került, de most legutóbb hosszú időn át nem tudták megtalálni, csupán a fővárosban előforduló különféle betörésekből sejtették, hogy Szmonon Rezső kezemenkájától erednek.

A tegnapi napon a detektívek megtudták, hogy a fiatal betörő az óbudai hajógyári szigetek egyik bódéjában húzódik meg. Éjszaka itt szokott aludni. Lesben álltak és sikerült is őt kézrekeríteni.

Kihallgatása során élelencrendbeli lakásnyitást és betörést ismert be.

Szmonon Rezsőt letartóztatták.

x Eljegyzés. Forster Bözsikét (Székesfehérvár) eljegyezte ifj. Grabsits János (Albertfalva). (Mindenkülön értesítés helyett.)

x A törvénykezés egyszerűsítése. A „Magyar Törvénykezés” új száma közli a törvénykezős egyszerűsítéséről szóló törvény teljes szövegét. A havonként kétszer megjelenő törvénykezői újság szerkesztője Pongrácz Jenő dr.

x Borzalmas hőhullám átvonulását jósolják, nagy fejférést okoz mindenkinek a rekkenő hőség ellen való védekezés. Egy norvég gyár hozza először az idén forgalomba a Norvég Jégzszt, mely szer használata által az ember azonnal lehűl s órákig olyan érzést vált ki belőle, mintha hideg zuhany alatt lenne. Külföldön mindenki zsebében hordja a Norvég Jégzszt.

x Holnap, kedden kezdődik a m. kir. osztály sorsjáték 4-ik osztályának a húzása! Figyelmeztetjük a résztvevőket, hogy a megújítási betétet (egész 24 pengő, fél 12 pengő, negyed 6 pengő, nyolcad 3 pengő és az előirt 30 fillér költségű) húzás előtt fizessék meg, mert ellenkező esetben a szerzett jogokat és a már befizetett összegeket elvesztik. Ajánlatuk egyuttal a főhúzásra is megfizetési az összegeket.

Csillárok részletre
10—20 pengős havi törlesztésre, előleg nélkül is kaphatók
Corvin csillárház Akácfa-utca 6. bejárat a dohányutcai oldalán. Tiszviselőknék árengedmény!

Butor
50 háló — — — P 400.-
30 ebédlő — — — P 500.-
Urizobák, kombi-nál-
szobák. Részletre is.
PÁRTOS, VI, Andrásy-út 52 (Bejárat Bőtvs-u. sarok)

"Szuvenir urak" "a pesti kiskocsmákban"

Ahol csak ékszerekben egymillió pengő van jelen

Lukács Klári rajzaival.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Ugy kilenc óra után megrikkolnak az autók a pesti taxiállomásokon. A körüli kávéházak terraszain egy pár rosszkedvű ember lézeng, a villamos is bágyadtan csilingel, mint máskor — utasa alig van, — az idegen joggal hihetné azt, hogy legalább a fél város nyaralni utazott.

A Dunapart környéke azonban már nem ilyen kihalt. A korzó zsúfoltsága a hidak nappali fényében usznak az autoreflektorok jóvoltából. Aki csak teheti, menekül a városból — ha messzebb nem, hát legalább Budára, ahol az esőtlen június óta bihetetlen konjunktúra virradt a nyári vendéglőkre.

A Krisztinában mindenki holdog és elégedett. Évek óta nem fogyott annyi rántott csirke és idei liba, mint ezidén. Hát még ha pénzük is volna az embereknek?

"Csupa kis atak"

Sírni azonban, mint alább kiderül, így is tudnak a derék budai kocsmárosok. A jó öreg Hoffmann bácsi, a Véndiófa közismert gazdája, ijedten tiltakozik, mikor gratulálni akarunk a ragyogó szezonhoz:

— Után kérem, mit tetszik azt gondolni, hogy epöl az ety hónapból megéltünk mink. Most fizettük a szeptemberi számlákat még a múlt évről. És aztán tessék csak nézni körül: székények az emperék, mintenké kis atakot eszik... Hát jolt esz aszeiölt?

Körülnézünk: keressük azokat a bizonyos szegény embereket. Az első, akit megpillantunk, Kárpáthy Kamillo, a honvédség főparancsnoka, a feleségével és Köpöcsy Elemérrel, mellettük egy négyes: Bossányi Havas Tiborék, a leányukkal, Mariécával (sárga imprimé) és Török Ivánnal. Ráday Gedeon gróf két ismeretlen, de rendkívül elegáns hölgyvel, Létay Ernőék és gróf Takács Tolnay Józsefné Dormándy Gézáékkal.

A cigány: Dénes Józsi muzsikája diszkrétten ápolja a hangulatot, pezsgő durran az egyik sarokban, odaülünk: Gaál Franci ül kettesben Dajkovic Ferencel, az egyik árnyas fa alatt pedig Siró Anna Csáky Károly gróffal. Egy jókedvű társaság borosüvegéből issza a pezsgőt, ez azonban fel sem tűnik. Bor

alig fogy, bőlé és pezsgő ellenben annál több. Hoffmann bácsi még sincs megelégedve.

Tíz óra után már nincs szabad asztal

Fent, a Gellérthegyen, Ziegler előtt, hatalmas autótábor. Jó néhány percig tart, míg asztalt kapunk s utánunk egész sereg ember távozik csalódottan. Ebben az időben már reménytelen asztalra várni. A kép itt is ugyanaz, mint a Diófában. Halk és előkelő nyugalom, diszkrét pohárcsengés, szordinós zene (Rác Pali) és kitűnő közönség.

Csak úgy mutatóba: Thege Gerber Miklósék, Sztankovich Szilárd, Scitovszky Aladár, Hessestein Sándor gróf, Belitska Sándor, Deeghy Ödönék, Ullmann Györgyék, Darányi Kálmán, Dinich Vidor, Pekár Gyulák, Tolnay Kornélék, Stein Emil, s egy nagy kerek asztalnál Makay Margit Heltay Jenőékkel. Most megy el Pétery Jenő, a tenniszbajnok egy hölgyvel és most érkezik az egyik legszebb pesti leány: Bezegh-

Huszágh Morzsa édesapjával, a főkapitánnyal és Csonka Ferencel. Az egyik páholyban Simon Böske ül férjével, mellettük pedig Luzzenszky Márta baroness nagy társaságban. A hölgyek igen-igen nézik nagy fehérpeltyes kalapját. Nagy feltűnést kelt Simonyi Lili csodás világoszöld kompléja, pedig itt igazán remek toalettek vannak.

Tulteng a nagyvirágos muszlin, meg a fekete-

fehér szorsett. De a téli hosszú ruhák már ritkulnak s a slepp már a múlté.

Mulik az idő, az egyik sarokban egy kis férfitársaság már igen jókedvű. Addig, addig meszterkednek, míg Rác Pali abbahagyja az O donna mia-t és odamegy hozzájuk. Egyikük rendel: «Négy szomorut és egy vigat!» Félhangon énekelik a szöveget, különösen az egyik jó hatvanas, borostás bácsi dudolja elkeseredetten:

— «Csak még egyszer gyere vissza...»

Nyugalmazott előjáróhelyettes lehet, azt azonban nem lehet róla feltételezni, hogy mostanában hagyta el a felesége...

Arisztokraták a Fehér Hollóban

A Márvány-utca végén apró transzparens világit: Fehér Holló. Ez a Berczelly Magda vendéglője, az arisztokrácia és a művészvilág legdivatosabb vacsorázó helye. Hosszu sor magánautó áll künt, csupa komoly nyolchengeres gépek — legelől egy ezüst Lancia. Ilyen csak egy van Pestén.

Benn a kertben tarka fény, a diszkrét páholyokban csupa szmoking és estélyi ruha. A legelső páholyban egy sereg diplomata, néhány láthatólag külföldi hölgyvel: Lambert angol követségi titkár és társasága.

Itt van Karácsonyi Jenő gróf, Kánya Kálmán, ifj. Horthy Miklós, Barcza Kálmán és leghátul egy sarokasztalnál Pallavicini Györgyék és Cziráky Józsefék. Titkos Ilona Esterházy Tamás gróffal, Nádasdy Pál gróffal és Somssich Miklós gróffal ül együtt, bulijai mélabusan lógatják a fejüket. Ostenburg ezredes egy hollandus társasággal kóstolgatja a Windischgrätz pince borait, amit láthatólag jónéven vesz a Sigray Antal társaságában szintén jelenlévő herceg. Mészáros Giza és Polette Schell Gyula báróval ül együtt, Zilahy Irén pedig Benedek László egyetemi tanárral táncol, de nem sokáig. Pertis Pali magyar nótákat kezd játszani, a kis Zilahy meg énekel hozzá. A hangulat már nem fokozható, láthatólag mindenki igen jól érzi magát. Már elmúlt éjjel, a nyári ruhák kavargó színeit, meg a júliusi éjszaka fanyar illata varázsos ködbe burkolja a kert. Künn autó túlköl, az egyik legszebb pesti asszony, Péchy Tamásné érkezik, remek halványzöld imprimében, a férjével s néhány szmokingos urral. Egy percre mindenki felfigyel, aztán tovább folynak a halk asztalközi megbeszélések. A nők láthatólag vidámabbak, mint a férfiak, elfojtott kacagás röppen asztaltól asztalig, itt nincs gazdasági válság, itt csupa boldog ember van most.

Csak briliánsokban legalább egymillió pengő van jelen.

Sándor Pál és Lendvay István a Zöldfában

Jóval éjjel után érünk a Zöldfába. Itt már alig van hölgy, csupa férfi ül a kertben. A társaság azonban itt is kitűnő. Itt van Andréka Károly főkapitányhelyettes, Issekutz Aurél államtitkárral és néhány vidéki rendőrtisztrel, Horváth Antal rendőrfőtanácsos, Soós altábornagy, Debreczeny tábornok, Rassay Károly, Sándor Pál a feleségével, Lendvay István, Nagy Emil, Görgey István és Honthy Hanna Sebestyén Gézáék. Paulay Tibor az asztalra könyökölve magyaráz valamit Babochay Erzsinek, aki hitetlenkedve csóválja fejét...

A cigány már igen csendes, de nem úgy a vendégek. Egy kis — láthatólag — pesti társaság, ugylátszik nem nagyon bírja a budai levegőt, mert alig két-három pohár után majd felverik az egész környéket. Ők úgy hiszik, ilyen nehéz időkben elegendő dolog részegnek lenni. Nincs azonban baj, a műrészek hazamennek és ismét helyreáll a rend. Sebestyén Géza előadást tart a modern színházvezetéséről. Lehet, hogy igaza van.

"Rózsika, én egy szuvenir ur vagyok"

A Tabánban egymást érik az apró, alig pár-asztalos kis kocsmák. Ezekbe járnak a pesti szerelmesek, legnagyobb megrökönyödésükre azonban itt több ismerőssel találkozhatnak, mint a köruton vagy a Rákóczi-uton. Igaz ugyan, hogy ezek mind rokonlelkek. Elandalogva hallgatják a sramlit, és boldog mosollyal néznek egymás szemébe. Sört isznak, vagy könnyű homoki vinkót, de a szesz nem is fontos. Részegek anélkül is. Hiszen nyár van s a Tabán romantikája még mindig nem halt meg.

Egy borotvált szőke, igen igen fiatal ember mellettünk energikusan igyekszik meggyőzni szive hölgyét:

— ...mert Rózsika kérem én egy szuvenir ur vagyok.

Önagsága megértően bólint.

— Tudom Lajos...

De azért itt is megáll néha egy-egy autó, ide is jönnek néha estélyiruhás hölgyek és ilyenkor igen mozgalmas egy ilyen kis fészék. Két óra felé azonban kíméletlenül leoltják a lámpákat s a vendégsereg lebotorkál a hegyről a szűk tabáni utcákon.

A Krisztinában pedig hosszú sorokban rohannak át az Alaguton az autók, a liget és a sziget felé. Ilyenkor nyáron olyan szép az éjszaka és olyan nehéz lefeküdni hajnal előtt. Egy éjszakai rohanás a Víztoronyig meg vissza, jól esik a pezsgő meg a bőlé után.

A szél kifujja a másnapi katzenjamert.

Ujhely József.

A **Nyári vásár** és a tavasz folyamán felgyülemlt maradékokat e hónap 14-én kezdődő 1 hetes

MARADÉKVÁSÁR!

alatt rendkívül olcsón árusítjuk.

Mosómaradék métere — — — —.50 fillértől
Vászonmaradék métere — — — —.50 fillértől
Müselyemmaradék métere — — —.88 fillértől
Selyemmaradék métere — — — — 2.— pengőtől
Nőiszövet maradék métere — — 2.80 pengőtől
Férfiszövet maradék métere — 5.50 pengőtől

Az 1 hetes **Maradékvásár** alatt a **NYÁRI VÁSÁR** eddigi szenzációs olcsó árai továbbra is érvényben maradnak

Mindig csak jó minőség, mindig csak olcsó árak!

Ez mindenkori vezérelvünk. Ez tette áruházunkat ismertté és naggyá.

Ezzel vittuk ki vevőink hatalmas táborának teljes bizalmát!

Postai megrendeléseket e héten még a Nyári Vásár leszállított árain teljesítünk. Meg nem felelő árúért a pénzt visszaadjuk.

Rákóczi-ut
74

MAGYAR DIVATCSARNOK

Rákóczi-ut
74

A REGGELI UJSÁG HIREI

Beszélgetés Vécsey Arnold-dal, Newyork egyik leghíresebb karmesterével

Elmondja, hogy Amerikában zenei forradalom van, a jazz megbukott, népvándorlás Hollywoodba, Bánky Vilma visszavonult és 250 millióval épül Newyork rádiószínháza

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Néhány nap óta Budapesten tartózkodik Vécsey Arnold, egyik legismertebb newyorki karmester. *Nyolc zenekara van Newyorkban*, a legkitünőbb karmesterekkel együtt emlegetik odaát, itthon azonban alig ismerik a nevét, legfeljebb, ha az amerikai lapokban olvasunk néha róla. Most hazajött szíjjelézni egy kicsit és majdnem ugyanugy ámul, mint ha a pesti ember Amerikába kerül.

Magas, vállas úr — inkább bankvezérnek nézne az ember, mint karmesternek. Kispotolt amerikai arc, őszes haj, ötven éves lehet, de alig látszik negyvennek. Jobb lábára bicceg és bosszankodva mondja:

— A hajón eltörtém a kisujjamat s most ide vagyok bezárva a szállóba. Pedig igazán nem azért jöttem haza, hogy itt a hallban üldögéljek. Tíz nap alatt tíz fontot híztam, de nem is csoda, itt minden a megtettesült nyugalom. Amerika felőlről az embert.

Amerikáról kérdezzük, az arca elborul.

— Ott most valóságos zenei forradalom van. A *Gold Rush*, a talkie-láz mindenkit elfogott s az emberek valósággal tódulnak Hollywood felé. Valamirevaló zenekart alig lehet most alakítani Newyorkban, minden karmester, minden muzsikás Kalifornia felé rohan a lehetőségek felé. Amellett még a jazz halála is erősen érezhető. Ha nem istámadt fel még teljes mértékben a klasszikus muzsika, a zenekarok mégis egészen átalakultak.

— No és a magyarok?

Nem válaszol mindjárt, látszik, hogy jól meg akarja gondolni amit mond.

— Az Amerikából visszatérő magyarok jól tudják, mit jelent Amerikában arriválni. Nos, ha őszinte akarok lenni, ez komoly értelemben eddig kevés magyarnak sikerült. A muzsikusok közül egyedül Szirmai Albert érkezett be, a szó valódi értelmében, a többi az ismeretlen az amerikai közönség számára. Szirmainak éppen most készülnek egyik operettjére, a *Prince Charming-ra*, aminek, hallom, idehaza szép sikere volt. Ő az egyetlen, aki a beérkezett

emberek közé tartozik, a többi az mind csak harcol a centekért és a dollárokért.

— Nos és a film? Hollywoodban még mindig egész sereg magyar él.

— Bánky Vilmán és Lukács Pálon kívül a többi nem ismerik. S a rendezők közt is csak ketten bírják az amerikai narcot, Korda Sándor és Kertész Mihály. A többi itt is csak küzd a mindennapi kenyérért és gyűjti hazafelé utra az utiköltséget. Bánky Vilma is csak volt nagy, ma már teljesen visszavonult a filmtől és most már csak feleség. Babát vár és állítólag haza szeretne jönni.

— Nem azért mondom — teszi hozzá csendesebben —, mintha ezzel henecegni akarnék, de odaát a magyaroknak a legnagyobb ellen-ségei. Pár hete beszéltem Putty Liával, aki akkor indult Berlinbe filmezni. Ő már elég régen eljött Hollywoodból és most hogy hal-lotta Bánky Vilma visszavonulását, *valóság-gal ragyogott a boldogságiól*. No de erről igazán nem kellemes beszélgetni. És nem is akarok. Nem szép dolgok ezek, kérem.

— Szeretném, ha Pesten is színre kerülhetne valamelyik operettem. Newyorkban eddig három darabom ment: a *Rose of Chene*, a *Hotel Maus* és a *Night in Gale*. Most össze ismét lesz egy premierem, természetesen szintén operett, az *On lie Night*. Szó is van róla, hogy valamelyik nagy színház előadja valamelyiket... no de erről még korai beszélni.

— Amerika a megtérő gyermek. Visszatér oda, ahonnan az európaiak eltávolodtak pár év előtt az amerikai kedvéért. Newyorknak azonban mindig meglesznek a szenzációi, leg-újabb, a *Rockefeller-színház*. A Fifth Avenuen épül egy új rádiószínház, *250 millió tőkével*, amely minden eddigi amerikai dimenziót túlszárnyal. Három épülettömböt vásárolt meg a vállalat erre a célra és az építkezések máris megkezdődtek. A vezető a híres *Roxy* lesz, aki-nek a nevét bizonyára Pesten is ismerik. Ezt Amerika és én mondhatom magának, két nagy ország van csak. *Európa és az Egyesült-Államok*. A többi nem számít...

hogy Mussolini az utóbbi napokban Rómában tartózkodik, politikusokkal és diplomatákkal az utóbbi napokban is élénk érintkezést tart fenn, sőt néhány nappal ezelőtt egy gyűlésen is megjelent.

Ha a Duce tényleg súlyos műtétet végeztek volna, néhány nappal később Bolognába Rómába aligha utazhatott volna, hogy fáradásá-

got nem kimélve, teljes erejével folytassa napi munkáját.

A világsajtóban évek óta mindig újra és újra szárnyra kelnek olyan hírek, amelyek a Duce súlyos betegségéről beszélnek, de ezeknek a híreknek mind a mai napig soha és semmiféle tárgyi alapjuk nem volt.

Szőlő-bolettát akar egy „szórakozások nyújtására” alakult szőlőbirtokos társaskör

Egymillió kiviteli jutalom szétosztására kér monopolumot

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Néhány hónappal ezelőtt, pontosan 1930 február 23-án *Magyar Szőlőbirtokosok Országos Társasköre* címmel egyesület alakult. Taggyűjtő felhívásában a társaskör célját az alapítók a következőkben jelölték meg:

«A magyar szőlőbirtokosok és bortermelők gazdasági érdekeinek megvédését előmozdító társas érintkezés fejlesztése

és ezen érintkezés lehetőségét erősítő szórakozások nyújtása.

Különös gond fordítandó arra, hogy a társas érintkezés keretében felolvasásokkal, szakelőadásokkal és sajtóközleményekkel a szőlősgazda társadalom a szakszerű és gazdaságos szőlőművelés, bor-, szőlő- és gyümölcsstermelés és ugy a bel-földön, mint a külföldön leendő értékesítés lehetőségéről tájékozódást szerezzen és ezek fogyasztását propagálja. Tagsági díj évi 50 pengő 3 évi kötelezettséggel.

Hogy milyen pénzekből, azt nem tudni, de az új társaskör rövidesen alakulása után

kibérelte a Hegedűs Sándor-utca 9. számú házban egy volt kártyaklub előkelő helyiségeit

s ott — mint egyik körlevelében mondja — „gyönyörű otthont teremtett”. Azt hisszük, hogy a szőlőbirtokosok érdekeit „gyönyörű otthon” nélkül is meg lehet védeni, hiszen a legtöbb szőlőbirtokos a mai borkrisis mellett beéri azzal, ha a préházat nem viszi el a végrehajtó s az 50 pengő tagdíjakat okosabban is lehetne fölhasználni, mint „szórakozások nyújtására”. De hát hadd szórakoztassa a társaskör a szőlőbirtokosokat: látha sikerül őket jobb kedvre deríteni. Az ilyen törekvés ellen nem is lehet kifogást emelni. Meg kell azonban nézni ezt a szórakoztató társaskört kissé közelebbről, mihelyt tullepi kijelölt kereteit és olyan feladatokra akar vállalkozni,

amelyekre eddigi működésével semmiféle legitimációt se szerzett.

A Magyar Szőlőbirtokosok Országos Társasköre pedig most ilyesmit akar.

Egy előttünk fekvő beadványban, amelyet ez a rövidmultú társaskör a földművelésügyi miniszterhez intézett, indítványt tesz arra, hogy a miniszterium

állapítson meg 6 pengő kiviteli jutalmat minden az 1930. évben kivitelre kerülő étkezési szőlő métermázsája után, amennyiben a kivitel Ausztriába vagy Csehszlovákiába irányul, 8—10 pengő métermázsánkénti jutalmat pedig az egyéb vámkülföldre szállított szőlőmennyiség után.

Mínt hogy tavalyi szőlőkivitelünk 70.000 métermázsája körül mozgott és feltételezhető, hogy a kiviteli jutalom legalább duplájára fogja fokozni az exportot,

kb. egymillió pengőre tehető az összeg, amelyet az új társaskör szét akar osztatni.

Lehetne arról vitatkozni, hogy az ilyen kiviteli jutalom egyáltalán időszerű és helyes-e, amikor ez feltétlenül

a belföldi fogyasztás megdrágításával jár.

Aki 6—8—10 pengő jutalmat kap, az nem fog azon fáradozni, hogy olcsóbb áron bocsassa áruját a belföldön piacra, mert hiszen ha a jutalomból csak 1—2 pengője marad meg, akkor is inkább érdemes a szőlőt külföldre vinni, mint idehaza eladni. Arról is lehetne beszélni, hogy

honnan vegye költségvetési fedezet nélkül a kormány az 1 millió pengőt, amelyet szét kellene osztani.

De amiről leginkább beszélni kell, az kétségtelenül az a lóláb, amely a Társaskör beadványából kilátszik. A szórakozásokra alakult Társaskör ugyanis a következő ajánlatot teszi: «A mély tiszteltetlet alulírott Országos Társaskör ezennel vállalkozik oly szervezet létesítésére, amely ezt az elosztó munkát a magas kormány előírása értelmében hiánytalanul és pontosan végzi és ezzel egyidejűleg a szőlőbirtokosok és exportó-

rók, illetőleg a külföldi importőrök között közvetítő kapesot alkot és a piacra kerülő áru minősége s az egyes külföldi helyek mindenkori szükségletére nézve a szükséges értesüléseket megszerzi és az összes érdekelteknek rendelkezésére bocsátja.»

Röviden ez annyit jelent, hogy a Társaskör megbízást akar kapni egymillió pengő szétosztására. Kérdezzük:

milyen jogaimon?

Ki hiszi el, hogy ez a február óta működő, néhány hónapos társaskör a szőlőbirtokosok összességének bizalmát bírja? És mire való két exportintézet, ha nem arra, hogy ilyen feladatokat, ha kínálkoznak, elvégezze? És a miniszterium maga nem tudná talán az egymilliót szétosztani, ha ez a pénz rendelkezésére állana?

Természetesen egy percig sem hisszük, hogy a kormány komolyan venné a szőlőbirtokosok társaskörének ügybuzgalmát. A földművelésügyi miniszterium tudni fogja, hogy

itt bizonyos szőlőbirtokos kerületek képviselőinek mandátumbiztosító kísérleteiről van szó.

Nem is volna olyan rossz, ha ezek a képviselők urak 1.000.000 pengőt kapnának kezükhöz, hogy állami pénzzel jutalmazhassák a rájuk szavazó választókat.

Majláth László gróf ezüstlakodalma

Bécsből jelentik: Majláth László gróf és felesége, született Hadik Amália grófnő július 16-án ünneplik házasságuk 25-ik évfordulóját.

Hat angol diák a tengerbe fult társai szemeláttára

London, július 13.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A Lancashire grófságban levő St. Annes tengeri fürdőhelyen tegnap délután egy iskola diákjai fürdöttek a nyílt vízben. Hat diák mélyebbre merészkedett, valamennyien 12 és 16 év közötti fiúk, és az éppen megindult áradat magával ragadta őket. Karjukat emelgették és kiáltottak segítségért, de partonálló pajtásaik azt hitték, hogy tréfáról van szó és néhány pillanatig senki se ment segítségükre. A vesztélyi utóbb felismerték s többen vetették magukat a fuldokló fiúk után, de már későn. A hat holttestet csak órákkal utóbb találták meg.

Hatvany Lajos családi regénye öt nyelven

Hatvany Lajos nagy családi regénye, a „Bondy jr.”, amely magyarul „Zsiga a családban” címmel jelent meg, most már az ötödik nyelven kerül nyilvánosságra. Novemberben jelent meg Berlinben a *Drei Masken-Verlag*-nál az első kiadás, amelyet januárban a második követett. Röviddel ezután angol nyelven jelent meg a „Bondy jr.”, majd héberre fordították és most az előkelő *Vydavnictwo Alfa* lengyel kiadónál jön ki.

Elfogták Dombóvár éjszakai rémét

Dombóvárról jelentik, hogy hetek óta majd minden éjszaka egy rendkívül ügyes besurranó tolvaj az éj folyamán számtalan vakmerő betörést követett el. Így többek között Fein Sándor kereskedőnél, Pataki Géza ékszerész villájában, Hudi Zsigmond, Bakonyi Vince, Szentbalázs János hálozóházában járt a tolvaj, ahonnan minden egyes esetben értékes tárgyakat s készpénzt vitt magával. Legutóbb a Vadász-kürt-szállóházban követett el hasonló betörést, ahol Rosenwald Hermann budapesti utazó ruháit, értéktárgyait és készpénzt vitte el. A megindult nyomozás Szalai Ernő huszonnégy éves cigányzenészt vette gyanúba, aki bár tagad, de a tanúk s egyéb bizonyítékok ellene vallanak. A csendőrség Szalait a súlyosan terhelő vallomások alapján őrizetbe vette.

Központi Tejcsarnok
Tejfel 2¹/₁₀ literes zárt palackokban
Asztali turó 1/4 kg-os csomagokban

Tíz napig feküdt holtan egy öngyilkos főpincér

Luminált ivott, de tettének oka ismeretlen

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Vasárnap este 7 órakor a főkapitányság központi ügyeletén bejelentették, hogy a Csengery-utca 7. számú ház első emelet 9. ajtószámú lakásából szörnyű bűz árad és miután a lakás ajtaja napok óta le van zárva, az átható szag felkeltette a ház lakóinak figyelmét. Azonnal bizottság szállt ki a helyszínre és felnyitották a lakást, amelynek főbőrője, Dénes Fried Ferenc 54 éves főpincér.

A hálószobában, ágyában levetkezve, már teljesen megfeketedett állapotban találtak egy férfi holttestet. Jelentették a főkapitányságnak a misztikus leletet és a főkapitányságon erős gyanu volt arra, hogy itt rablógylósság történt. A kézsültségi autót azonnal kivezényelték a helyszínre, ahol megállapították, hogy a halott Dénes Fried Ferenc főpincérral azonos.

Rövid idő után megállapították azt is, hogy a főpincér felesége két héttel ezelőtt nyaralni utazott. Az asztalon egy levelet találtak, amely Dénes Ferencnének volt megcímezve és Tornópusztára szült.

A házmester elmesélte, hogy a főpincér e hó 3-án avval bucsuzott el tőle, hogy nyaralni utazik. Most már minden kétséget kizáróan megállapították, hogy öngyilkosság történt. Dénes Fried Ferenc körülbelül tíz nappal ezelőtt luminállal megmérgezte magát.

Az ágy alatt meg is találtak az üres luminálos üveget. A holttestet átvitték a bonctani intézetbe. Az öngyilkosság oka még nincs kiderítve, a főpincér feleségét természetesen azonnal értesítették, és a rejtélyes ügy a következő órákban valószínűleg minden részletében kiderül.

Mussolinin nem operálták meg Bolognában

A Duce Rómában tartózkodik, résztvett egy népgyűlésen s nincs gyomorfekélye

Milánó, július 13.

— A Reggeli Ujság tudósítójának telefon-jelentése. —

Az „Ujság” c. lap vasárnapi száma azt a hírt közölte, hogy Mussolinin az elmúlt héten a bolognai kórházban életveszélyes operációt hajtottak végre. Mussolininek a budapesti lap jelentése szerint súlyos gyomorfekélye volt, ami olyan fájdalmakat okozott már az utóbbi időben, hogy a Duce elhatározta, hogy műtétet végeztet magán.

A Reggeli Ujság milánói tudósítója most

már teljesen megbízható forrásból értesül arról, hogy a Duce semmiféle operációt nem hajtottak végre és hogy a legjobb egészségben vezeti az olasz állam ügyeit.

A lap tudósítója kijelenti, hogy Olaszországban az operáció híret a legnagyobb titokban tartják. Az ilyen titoktartás annál a lelkes imádatnál, amellyel az olasz nép viseltetik Mussolinin iránt, érthető lenne. Hogy azonban az információ öt éves, azt minden kétséget kizáróan bizonyítja,

még sokkal olcsóbb a Fenyves vásár második hete

Hasonlitsa össze ugy minőségeinket, mint árainkat, csak azután vásároljon!

Selymek

- Nyersselyem 80 cm széles, kitűnő min. P 4.80, P 3.90
Nyersselyemutánzat nagy színválasztékban... P 1.90
Crepe de Chine tisztá selyem 100 cm széles dus színválasztékban... P 4.80

Crepe de Chine, Crepe Georgette és Crepe Mousline tisztá hernyóselyem minőség, (nem műselyem) a legdivatosabb mintákkal, bármelyik méterje... P 6.90

Női és férfi kelmék

- Tweed Jersey 160 cm széles, bámulatos olcsó, ára most csak... P 3.90
Crepella tisztá gyapju minőség minden színben... P 2.90
Jumper kelmék gyönyörű mintákkal P 1.95

Mosó kelmék

- Mosó delaine divatos esinos minták... P 0.69
Divatos cerna grenadinok legújabb divatminták... P 1.90
Mosó műselymek divatos minták, jól moshatók... P 1.25

Bembergselem maradékok méterje most csak... P 2.65

Női ruhák

- Női ruhák mintás selymgeorgettblól dus glóknis szabással pelerinnel P 39.—
Női ruhák mintás muslinból a legújabb faconokban... P 29.50
Női ruhák egyszerű tisztá selyem Crepe de Chineből... P 18.50

Gyermekruhák:

- Játszó ruha kitűnő mintásott mosó delainból... P 0.90
Leányka ruha eponge Krepp és mosó voilból 1-3 évesnek... P 1.30
Leányka ruha műselyemből 3 évesnek... P 2.90

Keztyük

- Divatos kézelővel női evéd utánzat P 1.35
Női szarvasbőr utánzat sárga és divatszínben... P 1.65
Női mosóbőr keztyük sárga és fehér színben... P 5.40

Női harisnyák

- Kiváló maccó minőség minden színben P 1.10
Floor és mouslin minőség selymfényű szép színválasztékban... P 1.90
Selyem harisnya valódi Viskoza szelvényből, igen szép szővésű, minden színárnyalatban... P 2.90

Férfizoknik

- Divatos mintákkal... P 0.68
Selymezett pamut szép mintákkal... P 0.88
Divatcsikos igen sok színben... P 0.98

Női fehérneműek

- Női ing erős szálú chiffonból, himszett mintáival... P 1.50
Női nadrágkombiné színes nansoukból, cipkés és himszett mintákkal... P 1.90
Női nadrágkombiné színes nansoukból, ajour és himszett díszítéssel... P 2.50

Női reform nadrágok

- Műselyem trikóból minden fehérnemű színben... P 1.35
Csikos milanéz minőség kis szépséghibával... P 1.80
Sarmós női nadrág gyönyörű kivitelben... P 2.90

Férfi fehérneműek

- Férfi apacsing fehér panama anyagból... P 5.50
Férfiing színes mintás ponplinnál, bélelt mellet... P 6.90
Férfiing divatos oxfordból, 2 külön gallérral... P 4.90

Füldőcikkék

- Atléta triko fehér és fekete, 3 szám anyagból... P 0.95
Férfi füldőtrikó fehér felsőrészes, fekete nadrág... P 1.95
Férfi trikó uszónadrág bármely nagyságban... P 1.25

Cipőosztály

- Női antilop cipők (nubuk) barna színben, magas sarokkal... P 14.50
Női barna trottieur cipők alacsony sarokkal... P 9.80
Női drapp pántos cipők külön böző színben és díszítéssel... P 14.50

Vásznak

- Chiffon jó kasználási minőségben... P 0.65
Kelengye-különlegesség igen tartós ágynemű anyag... P 1.25
Angin feltétlen tollálló minőség, métere... P 1.08

Nyakkendő

- Onkötő szép mintákkal... P 0.45
Onkötő valódi pastorall selyemből... P 1.50
Onkötő nyakkendő valódi hernyó selyemből... P 2.90

Ki vezette a nagytétényi halálautót?

Krammer Ferenc tragédiája - A Reggeli Ujság tudósítójától.

Az elmúlt hét szerdáján borzalmas autóbaleset történt a nagytétényi országúton, közvetlenül a sertésüzem mellett. Krammer Ferenc fakeskedő a Bp. 26-100. rendszámú Lancia-automobillal elindult a fővárosból, hogy feleségét Balatonbogláron meglátogassa.

és Kereskes Pál tizenhétéves diák foglaltak helyet. Az automobil mintegy százkilométeres sebességgel rohogott az országúton, amikor eddig még pontosan megnem állapított okból a sertésüzem kerítése mellett elhúzódó cementárokba zuhant. Krammer Ferenc a helyszínen azonnal meghalt. Édesanyja, Kovács János sófőre és Kereskes Pál eszméletlenül, összetört tagokkal kerültek a Rókus-kórházba. A szerencsétlenség leg súlyosabb sebesültje, Kereskes Pál, aki mintegy három napi eszméletlenség után csak a tegnapi napon tért magához, azonban mint ahogy orvosai megállapították, emlékező tehetségét teljesen elvesztette.

Két ízben vérértömlesztést hajtottak végre és a lépét kiaperálták, mezt a zteljesen összeroncsolódott. Kovács János sófőre agyrázkódást, testének több helyén súlyos sérülést szenvedett, de ezenkívül balszemét el kellett távolítani, mert az esés következtében súlyosan megsebesült. Övegy Krammer Lipótné állapota még mindig súlyos, agyrázkódást, kulcsonttörést szenvedett, de az utólagos orvosi vizsgálat megállapította, hogy balkezének mind az öt ujját kitérte. A tétényi autószerencsétlenség súlyosan sebesültjeit a rendőrség még nem hallgatta ki és így pontosan megállapítani még nem tudták, vajjon a gépkocsit Kovács János sófőre vagy a tragikus végű Krammer Ferenc vezette-e a kritikus időben.

Harc a borralaló ellen...

A pincérek követelik, a tulajdonosok ellenzik a borralaló rendszer megszüntetését - Tarján Vilmos a pincérek álláspontja mellett

A Reggeli Ujság tudósítójától.

A budapesti pincérek e héten ismét állást foglaltak amellett, hogy a borralalórendszert megszüntetőnek tartják és követelik a százalérendszer bevezetését. Állásfoglalásukat megküldték a kávésoknak, a vendéglősöknek és a főpincéreknek. A főpincérek elnöke Hajdu Vilmos, aki épp úgy, mint a többi főpincér, nem hiva a borralalórendszernek, levelet intézett a kávé és vendéglős szakma legelőkelőbb reprezentánsainak és megkérte őket, hogy a főpincérek tájékoztatása érdekében közöljék álláspontjukat a borralalókérdés ügyében. Az első válaszot Glück Frigyes küldte be, aki kijelentette, hogy az érdekelteknek bizalmas konferenciát kell tartaniuk, hogy a közös érdek elősegítésére platformot találjanak. Kesze Vince válasza úgy hangzott, hogy tudomása szerint a polgári éttermek már megpróbálkoztak a százalérendszer bevezetésével egyes helyeken, azonban kiderült, hogy az alkalmazottak a százalérendszeren kívül borralalót is elfogadtak és így a közönség kettős módon adózott.

Különben Kesze a külföldön úgy tapasztalta, hogy a pincérek mindenütt elfogadják a borralalót is. Arra a kérdésre, hogy Magyarországnak bevezethető-e a százalékos rendszer, azzal válaszol, hogy egyelőre korai a kérdéssel foglalkozni, mert nem időszerű. Tarján Vilmos a százalérendszer bevezetése mellett foglal állást. Tarján szerint az étteremben 10 százalékos, a kávéházban 15 százalékos érdemelnének a pincérek. Ez az állapot szerkentené a pincéreket a minél több eladásra és a minél nagyobb udvariasságra. A mostani helyzet azt, hogy a fogyasztó a kávéházban körülbelül 15 százalékos ad, viszont a vendéglőkben gyakran 10 százalékos adnak. Lélektan szempontból is helyes lenne a százalérendszer bevezetése, mert a vendégnek nem kellene töprengenie afelett, hogy mennyi borralalót adjon. A százalérendszer bevezetése után a pincérnek közös érdeke lennének a gazdjával, némileg tulajdonosnak is érezné magát azáltal, hogy a minél nagyobb forgalmat hajtaná elő. Mint értesülünk, a pincérek most már nem hagyják abba a harcot a borralaló eltörlésért. A kávé- és vendéglősiparban egyedül Tarján Vilmos áll a pincérek pártján, a többiek mereven elzárkóznak a százalérendszer bevezetése elől.

Jöjjön a Hungária Strandra

Hallgassa meg az új hangszórós rádió- és gramofon-hangversenyünket. Van már bőven árnyas helyünk. Telepünk egy óriási fás területtel kibővítettük - Állandó propellerjárat az újpesti 11-es végülomástól a Strandig - Római-fürdőtől autóbussz visz a telepünkre. - Városi iroda: Szabadság-ter 2. Aut. 177-30

Mintákat és árjegyzéket díjtalanul küldünk. Postai rendeléseket a nyári vásár alatt a portóköltés felszámítása mellett utánvétellel szállítunk. Csomagolásért nem számítunk.

IX., Calvin-tér 7 IV., Vámház-körut 6 VIII., Ferenc-k-tere 2
IV., Károly-krt 10 VI., Andrássy-ut 4 VIII., József-körut 25

Véres szerelmi dráma két halottal és egy sebesülttel

Botlaka községben Komáromi földbirtokos agyonlőtt egy gazdát, megsebesítette szerelmesét, azután öngyilkos lett

Békéscsaba, július 13.

— A Reggeli Ujság tudósítójának telefon-jelentése. —

Szombatról vasárnapra virradó éjszaka véres szerelmi dráma játszódott le Botlaka községben: Komáromi Miklós jómódu földbirtokos agyonlőtte Teszies Radiszlav botlakai gazdát, súlyosan megsebesítette Ilics Nária 17 éves leányt, azután agyonlőtte magát.

Komáromi Miklós a múlt télen egy bálon megismerkedett feltűnően szép, 17 esztendő unokahugával, akit gyerekkora óta nem látott. A fiatal leány nagyon megtetszett Komárominak, aki ezennel gyakori vendége volt Ilicsék házában.

Az apa rossz szemmel nézte Komáromi közeledését, mert elhatározta, hogy mint közeli rokonhoz, úgy sem adja hozzá feleségül a leányát.

Komáromi az apai tilalom ellenére szombaton este újra találkozni akart a leánnyal, a kánpuban azonban az apát találta.

— Megmondtam már, hogy ne szédítsd a leányomat, mert nem kívánlak vőmül — fogadta a látogatót.

Komáromi indulatosan felelt, azután ott-

hagyta az apát, és bement a kocsmába. Egy órával később — valószínűleg italos állapotban — megint csak az Ilics-ház felé tartott és egyre azt kiabálta:

— Majd megmutatom, hogy úgy lesz, ahogy én akarom!

A szomszédok hírül vitték Ilicsnek, hogy Komáromi fenyegetődzve közeledik a házhoz, mire a gazda egyik barátjával, Teszies Radiszlavval állt a kapu elé, hogy megakadályozza a késői látogatást.

— Azért álltok ide ketten, hogy ne mehessek be?

kiáltotta Komáromi — s ugyanabban a pillanatban előkapta a revolverét és felváltva lőtt Ilicsre, meg Tesziesre. Ilics segítségért kiáltott,

Teszies menekülni próbált, de egy golyótól szíven találva, holtan esett össze.

A lármára kiszaladt a házból a fiatal leány is, a feldúlt ember ő rá is ráfogta a fegyvert és a jobbvállán súlyosan megsebesítette. Amikor a leány összeesett,

Komáromi halántékához szoritotta a revolverét és agyonlőtte magát.

Huszezernyi tömeg kísérte utolsó útjára a neurodeai katasztrófa áldozatait

A kommunisták zavart akartak támasztani

Hausdorf, július 13.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

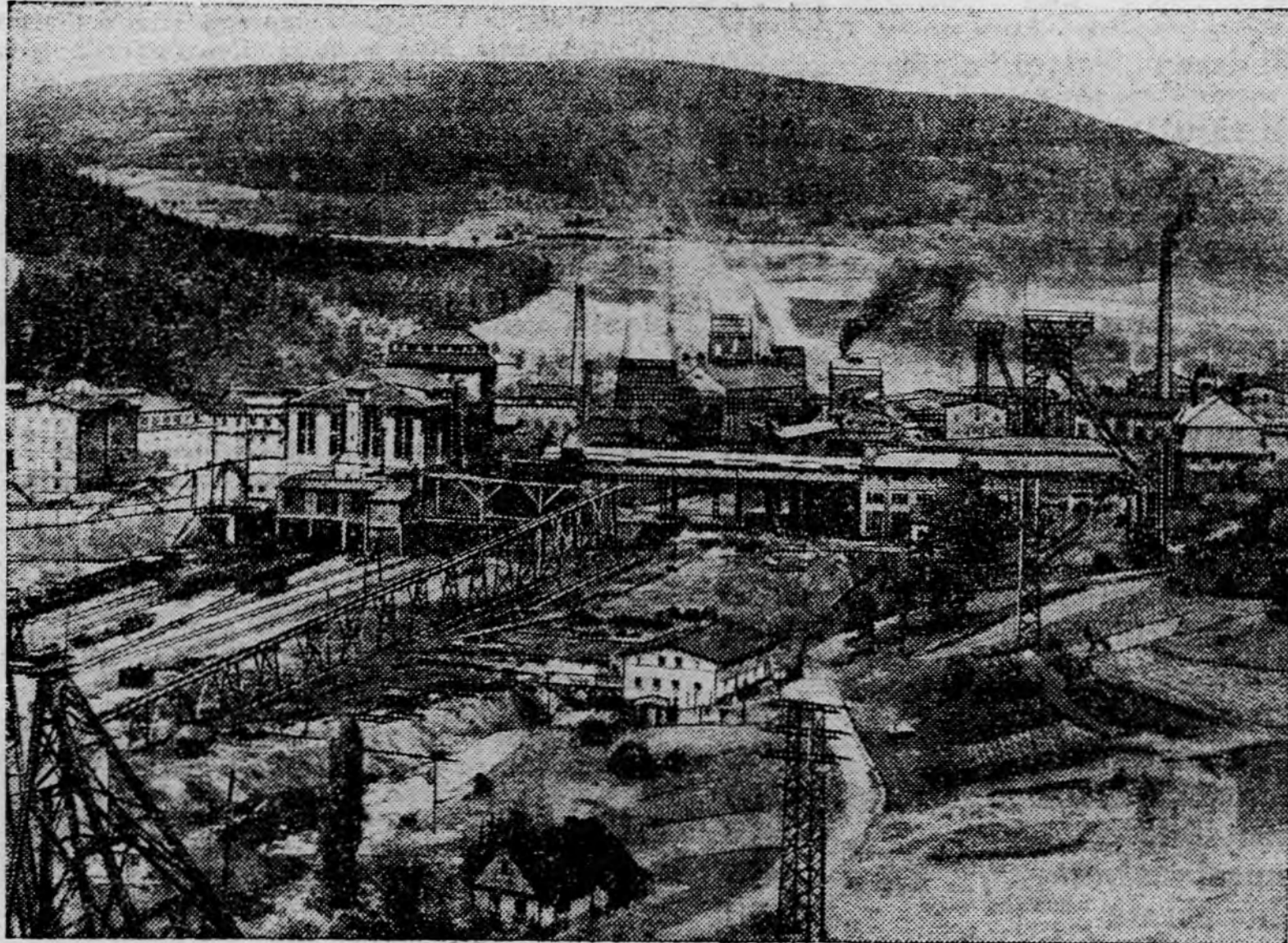
Vasárnap temették el Hausdorfban a Wen zeslaus-bánya halottait. Az éjszaka folyamán a halottak volt bajtársai megásták a sírokat, amelybe az áldozatokat ugyanolyan csoportok szerint temették, ahogy valamikor együtt dolgoztak. Az egyik sírcsoportba 24, a másikba 22 és a harmadikba 6 bányász helyez-

koporsóit. Ezeket a kora délutáni órákban temették el lakhelyeik temetőiben.

Az elmúlt nap szivettépő jelenetei a temetőben is ismétlődtek. Számos asszony és gyermek, de nem egy erős férfi is, elájult a kiállított íjalmak következtében.

A bányászerecsillenség áldozatainak temetése közben a kommunisták akik Boroszlóból kaptak erősítéseket többször meg akarták zavarni a szertartást.

A NEURODENI BORZALMAS BÁ NYAKATASZTRÓFA SZINHELYE

A Bausdorfban levő Wenzel-bánya, ennek a bányának Kurt-tárnájában történt a borzalmas katasztrófa

tek. Azoknak a koporsóit, akiket később lakóhelyüvre szállították, a sírok körül állították fel.

Egy órával a gyászszertartás megkezdése előtt a Hausdorfi kis temetőt megtöltötték az emberek ezrei. A körülbelül huszezer főnyi tömeg legnagyobb része a temető lejtős részén sorakozott fel. Néhány perccel nyolc óra előtt megjelentek a különböző hivatalok és egyetemen hivatalos képviselői. A gyászszertartást a bányászok zenekara gyászindulással nyitotta meg.

A vallási szertartást hatalmas papi segédlettel Dittelt érseki helytartó végezte.

A szertartás után óriási néptömegek sora között elszállították a környékbeli bányászok

Amikor a halottak hozzátartozóinak nagy része már elhagyta a temetőt, egy kommunista vezér a nyitott sírokon izgató beszédet akart tartani. A kommunistákat hamarosan kiszorították a temetőből.

Elégett a MAVART egyik áruval megrakott autója

Békéscsabáról jelentik: Vasárnap délután a békéscsabai országúton tűz martaléka lett a MAVART egyik teherautója, amely olaj- és festékáruval megrakodva indult Budapestre Békéscsaba felé. Közeli Békéscsaba-hoz az országúton — eddig meg nem állapított módon — kigyulladt a teherautó és csakhamar tüzet fogott a felhalmozott áru is. A tüzre egy arra haladó autós figyelmeztette a békéscsabai tűzoltókat, akik nagy készültséggel siettek a veszedelemben lévő autó segítségére, azonban mire kiérkeztek, az autó nagyrésze és az egész szállítmány elégett.

Biztosítsa utipegyezését!
Európai
Ar- és Pódogyás-biztosító R.T.
kész kötvénnyel az összes Állomásokon és utazási irodákban kaphatók.

Azokhoz, akik most tettek érettségit!

Irta: Paulini Béla

Kedveseim, akik most tettek érettségit, vagyis ezennel kiléptek az életbe, hallgassátok meg — intelmeimet. Én is kaptam intelmet, alkalmilag mért ne adjak én is, kedves kötelességem, most, alkalmilag.

Én a következő intelmet kaptam: légy szerény fiam, légy szerény, légy szerény... talán háromszor ismételle el az intelmadó, talán háromszázszor, egyszóval

mindaddig ismételtette, amíg alaposan meg nem tanultam, tanksén. Ugyanis nekem valami negyvenhat milliárdomba került egyelőre, pengőben, édes fiam, hogy ezt az intelmet megtanultam. Negyvenhétbe esetleg. Én nem akarom, hogy nektek is ennyi pénztekbe kerüljön az élet, én azt akarom, hogy ti visszaszerezzétek az élettől, amit én ráfizettem, miért is én nektek a következő intelmet adom:

Legyetek szemtelenek édes fiam, legyetek szemtelenek, legyetek szemtelenek... Nesztek édes fiam az intelmet!

Teszem azt, ne köszönjétek előre — mint mondani szokás — az atyáistennek se. Én kérlek ássan benneteket, kerek harminc esztendeje köszönök mindenkinek előre, minek folytán azt hiszik, ez azért van, mert én érzem, hogy tisztelni kell az egész csoportot. Pedig csak rosszul nevelték. Vice versa édes fiam, az a barátom is, akinek épp az imént köszöntem előre, úgy csinált karriert, hogy egyszer sem siklott ki a nemelőre-köszönésből. Ugyanis, édes fiam, először azt gondolták felőle, hogy szemtelen, míg később rájöttek, hogy öntudatos. S ha öntudatos, biztosan megvan a szükségeltető alapja s levették az alapja előtt a kalapot. Édes fiam. Én is leveszem, de én azok előtt is leveszem, akik előtte leveszik, hát ez már betegség édes fiam, azért mondom, eszettek bele a — fordítottjába.

Továbbá példátlan marhaság édes fiam, összekadva valakivel egy ajtóban, udvariasan félreállni, mondván: parancsoljon, de kérem, parancsoljon. Ugyanis kérlek ássan benneteket, amikor aztán ti is beértek — az illető után — a helyiségre, az illető már biztosan ott ül abban a fotójában, amelyben nektek kellett volna helyet foglalnotok s ezzel egyidejűleg esetleg már abban a pozícióban is, melyre egyéb képességeitknél fogva t ipályázhatnátok joggal. No, de ha egyszer mindig elkéstek, mindig másodiknak érkez-

tek, igaz is, ki a fene győz rátok várni édes fiam és akit előreengedtetek az ajtóban, biztosan nem fog földlani a kedvetekért a fotójából: parancsoljon kérem, de parancsoljon. Marhaság édes gyermekeim, vigyázzatok az ajtóknál.

A Kovácsnak ne mondjátok, hogy Kovács ur, hanem mondjátok, hogy kovácskám. A Varga urnak, hogy vargácskám, a Bognár urnak, hogy bognárkám, meglátjátok, meguraznak benneteket Kovács is, Varga is, Bognár is, imponálni kell tudni édes fiam, szemtelenséggel lehet édes fiam. Nagyon, de nagyon ajánlatos kidülesztetni a hasat, ha nincsen is, valamint fejlemelni a fejet, ha nincsen is, általában, ha a sors szeszélyből kicsire is sikerültek, azért egészen jól elnézhetek az emberek feje felett, csak akarni kell. S ha a fennebb vázolt módon valahova bekerültök édes fiam, mindenesetre viselkedjétek úgy, hogy az, aki a ház, végül örüljön, ha szintén bennmaradhat. Vagyis érezze a kutya, hogy ti milyen áldott jó emberek vagytok, ki se rugjátok őt, biztosan tekintettel vagytok a családjára.

Általában minden munkálatotokat nevezétek lelküismeretfurdalás nélkül remekműnek, édes fiam. A szemetet is csomagoljátok staniolpapírosba, vagyis nem kell sajnálni a staniolt, édes fiam, pár krajcár. Ugyanez okból, ha valamilyen sikretek van, azt alaposan forgassátok meg jobbról, de balról és alulról, meg felülről, kiülről, meg belülről, sőt lehet balról belülről, jobbról alulra, belülről felülről forgatni, forgatni, etcetera édes fiam, amíg az emberek bele nem szédülnek, mert beleszédülnek, amilyen eszük van, képzeljétek. Summa summárum édes fiam, egy világért se nyújtózkodjatok addig, ameddig a takaró ér, köszönöm édes fiam, amekkora takarókat osztogatnak, ha csak addig nyújtózkodtok, ameddig azok érnek, a görcs tényleg nem megy ki belőletek édes fiam.

Föl a fejjel édes fiam, szemtelenség jellemében benneteket, legfeljebb ha majd tényleg visszaszereztétek azt a negyvennyolcmilliárdot, amit ráfizetésként ugyebár pontosan elkönyveltém, állítsatok nekem valami kis szobrot. Persze nem nagyobbbat, mint amekkora szerénységemnek megfelelő, huszonöt pengőset, köszönöm. S ha csak lehet, a letelezéshez vezényeltessetek ki mondjuk egy lovasrendőrt, ha lehet piros takaróval a nyerge alatt, ha nem lehet, csak úgy.

S amit mondtam, édes fiam!

U. i. Érdekes azért, egy kis előreköszönéssel hogy félre lehet vezetni annyi okos embert, mint amennyi egy ilyen korosztályban csoportosul. Felőlem igazán azt hiszik, hogy szerény vagyok. Szüntelenül nevetek magamban, valamit kóstált, de megérte.

Véres verekedés volt Albertsdorfban a két Hitler-frakció között

A Strasser-csoport több alvezére súlyosan megsebesült

Albertsdorf, július 13.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A nemzeti szocialisták Strasser-csoportja vasárnapra a holsteini Albertsdorfba négyülést hívott össze. A gyűlés szónokai Buchrucker, berlini nemzeti szocialistavezér, Schapke és Grantz dr. lettek volna.

A gyűlés elején a nemzeti szocialisták Hitler-csoportja megrohant a szónoki emelvényt, mire parázs verekedés támadt.

A hitleristák gummi- és acélbotokkal verekedtek. Buchruckernek eltörték az orrcsont-

ját, azonkívül súlyos belső sérüléseket is szenvedett. Grantz dr. belső sérüléseken kívül fején sebesült meg. Richter albertsdorfi nemzeti szocialista súlyos fejsebet kapott és egy Bothmann nevű ember oly súlyosan sebesült meg, hogy felépüléséhez alig van remény. Azonkívül számosan könnyebben sebesültek meg.

A négyfőnyi rendőrség teljesen tehetetlen volt a verekedőkkel szemben, csupán a gyűlés néhány résztvevőinek neveit sikerült megállapítani.

Sebes János nyugalmazott csendőrtiszt helyett halálra gázolta egy tehervonat

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Vasárnap délelőtt halálos vonatgázolás történt a Ceglédi-úton. A Hangya Szövetkezet Ceglédi-ut 28. szám alatti telepén az egyik tolató tehervonat a falhoz nyomta és halálra ronsolta az ott foglalatostkodó Sebes János nyugalmazott csendőrtiszt helyett, aki a Hangya tárháztelepének raktárfelügyelője volt. Mire a mentők a helyszínre érkeztek, a szerencsétlenül járt ember borzalmas sebeibe belehalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy a balesetért terhel-e valakit felelősség.

Zsoldos

előkészít középiskola magánvizsgákra, érettségire

VII, Dohány-utca 84. Telefon 424-47

Leégett a bécsi Cirkusz Renz

Bécs, július 13.

— A Reggeli Ujság bécsi tudósítójának telefonjelentése. —

Vasárnap reggel háromnegyed 7 órakor az ügyeletes rendőr a bécsi II. kerületi Cirkusgasseban fekvő Cirkusz Renz kupolájából feltörő füst és lángtömegre lett figyelmes. Ertesítette a tűzoltókat, akik azonnal kivonultak és megállapították, hogy a cirkuszban már körülbelül egy óra óta tombol a tüzvész. A tűzoltók tizenöt kocsival vonultak ki és sikerült is a tüzet eloltani, mielőtt a hatalmas épület kupolája beszakadt volna. Az épület baloldala azonban teljesen leégett. A tüzet valószínűség szerint a szomszédos házban dolgozó munkások okozták. A tüzvész Bécs leghíresebb cirkuszát pusztította el, ahol különben a Hagenbeck-társulat és a Beckett-társulat szokott vendégszerepelni.

Színház

Titkos Ilona és kertésze a bíróság előtt

A művésznő havi 5-6.000 pengőt költ villájára, de 268 pengő miatt pereskedik

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A központi járásbíró egyik csendes és elhagyott termében most foglalkozott a törvényszék fellebbviteli tanácsa Horváth József műkertész keresetével, aki a mult év végén polgári pert indított Titkos Ilona ellen.

A néptelen folyosón Titkos Ilona ügyvédje társaságában idegesen cigarettázva várta, hogy sorra kerüljön az ügye, s amikor a tanácselnök beszélt a peres feleket, a művésznő egy kis lámpalázzal, egy kicsit idegesen foglalt helyet az alperes ügyvéd részére fenntartott asztal mellett. Az előadó bíró ismertette a járásbíró ítéletét, amelyből kiderült, hogy Horváth József kertész mult év elején 268 pengős keresetel nyújtott be és keresetében előadta, hogy 1927. szeptember havától 1928. év végéig Titkos Ilona regeuti villájában volt, mint kertész alkalmazva, s ezidő alatt állandóan ő szerezte be a virágmagvakat, amelyeket kifizetett és bizonyos időközönként elszámolt Titkos Ilonával, illetve házvezetőjével, Kaufmann Józseffel. Két esztendővel ezelőtt Horváth nagyobb mennyiségű gombacsirát és különböző virágmagvakat vásárolt, s amikor a számlát prezentálta, Titkos Ilona kijelentette, hogy a 268 pengőt egyizben már megfizette s így nem hajlandó a számlát kiegyenlíteni. Emiatt vita támadt közöttük, végül Horváth József elhagyta állását.

A járásbíró több tanut hallgatott ki, akik részben azt igazolták, hogy Horváth József mindenkor az elszámolásra nála levő pénzből fizette ki a számlákat, több tanu viszont azt igazolta, hogy

Titkos Ilona körülbelül 5—6000 pengőt költött havonta a kertjére és a villájára.

A járásbíró Horváth Józsefet keresetével elutasította, aki az ítélet ellen fellebbezést jelentett be és így került fel az ügy a törvényszék fellebbviteli tanácsa elé.

A legutóbbi tárgyaláson a periratok ismertetése után a tanácselnök maga elé szölitotta Titkos Ilonát és több kérdést tett fel a kertésszel való elszámolásokra vonatkozólag.

— Elszámolt-e Önnel, — kérdezte a tanácselnök Titkos Ilonát — a házvezetőnője?

— Igen, Kaufmanné, a házvezetőnőm, mindig pontosan vezette a könyveket és ő állott tulajdonképpen elszámolási viszonyban Horváth Józseffel.

— A művésznő soha nem kérte vissza Horváth Józseftől a nála maradt pénzt? — hazgolt a tanácselnök újabb kérdése.

— Erre szintén a házvezetőnőm tudna felelni, mert nekem — mondotta mosolyogva Titkos Ilona — egyéb dolgom is van, mint a személyzetet foglalkoztatni.

A tanács tagjai összemosolyogtak és megértően bólintottak:

— Tudjuk, tudjuk...

TÁBLÁS HÁZAK

a közönség meg nem szőző kacagása

JELZIK AZ

OMNIA KABARÉ

JULIUSI REMEK MŰSORÁT

Kezdete fél 9 órakor! Jegyrendelés J. 301-25

Olcsó nyaralás Balatonellen

A balatonlellei gyermeküdülő a telep legszebb fekvésű villasorában, közvetlenül a Balaton partján, nagy árnyas kerttel, megnyit. Gondos nevelői felügyelet, kitűnő napi ótszóri ellátás havi 180 pengőért. Felnőtteknek külön villa, teljes ellátás napi 8 pengő.

Érdeklődni lehet telefonon Aut. 141—18

A tanácselnök ezután egyezkedésre hívta fel a feleket, de Titkos Ilona kesztyűs kezét összeszorította és határozottan kijelentette

— Tagadom, hogy tartoznék, tehát nem is egyezkedhelem. Horváth József követelését, mint

Konzorciummá alakult a Nyári Operettszínház

„A Krone Cirkusz ölt meg bennünket“ mondta Faragó főrendező

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Vasárnap a Nyári Operettszínház is elérkezett oda, ahová idén a színházak fele eljutott: konzorciummá alakult. A színház már hetek óta küzdött a válsággal, a színészek csak ötredékben kapták meg a gázsijukat, a hitelezők pedig egymásután perelték be Szabolcs Ernő igazgatót. A társulat vasárnap ülést tartott, amelyen Nagy Jenő, Faragó Ödön, Sziklai József és Sarkadi Aladár felszólalása után elhatározták a konzorcium megalakítását. A válságba került színház ügyeiről a konzorcium vezetője, Faragó Jenő főrendező munkatársunknak a következőket mondta:

— A színházat így vezetni tovább már nem lehetett. Szegény Szabolcs Ernő 40.000 pengőt ölt be ebbe a vállalkozásba, a színház azonban sehogysem ment. A Krone-cirkusz volt mindennek az oka, mi akkor nyitottunk, amikor ez a cirkusz Újpestre érkezett. Az első két hétre katasztrófális összegeket fizetett rá Szabolcs Ernő a közönség közönye miatt, mikor pedig a cirkusz ellavozott, akkor már mindenki úgy beszélt a színházról,

Lencsés Nagy Bálint „kalapos“ zsöllyéje

Két színész találkozik s egy harmadik közös barátjával beszélgetnek.

— Rosszul megy a Zsigánák, — mondja az egyik —, amikor utoljára találkoztam vele, lakcipőben volt...

— Szegény fiú, — bólogat szomorúan, részvétellel a másik. — Teljesen elkészült... vége...

Mert ha a színész lakcipőben jár, akkor nagyon rosszul megy neki. A lakcipő csak szinpadra kell. Arra spórolgatja. De van a lakcipőnél még rosszabb is, a szakett. Színészt szakettben látni az utcán, még ilyen kánikulában is, borzongató dolog.

Most azonban a lakcipőt és a szakettet is felüllicitálta az igazgatóság. Amit úgy kell érteni, hogy a színész maga lett színészdirektor.

Mert mikor lesz a színész direktor? Erre jó pestiesen halk sóhajjal, kurta közlegyintéssel szoktak visszakérdezni: hát mikor? Igen, akkor, amikor senki sem vállalja, senki sem meri vállalni. Pedig ezek a színészdirektorok valóságos hősi harcot vezetnek, hogy megnyerjék a közönség kegyét. Ebben a pillanatban három kabarétársulat működik Pesten színészdirektorság alatt.

A műsorok kitűnő, a tagok lelkes ambícióval játszanak, hiszen, amint mondják, „maguknak játszanak“. Szegények, bizony, csak maguknak játszanak. Mert hiába teszi ki a lelkét Gárdonyi Lajos, Boross Géza, Herczeg Jenő, Pártos Gusztáv, Sárossy a Royal-kabaréban és Peti Sándor, Maklári Zoltán, Berký József a lombos kertben játszó Clarus-kabaréban és Bársony Istvánék az Omniában, a közönség „nem pártfogolja tulságosan az ő kedvenceit“. Pedig ezek a művészek mindenképpen megérdemelnék, hogy elfogadja tőlük Budapest publikuma a vidám szórakozási, gondokat felejtető bohókás mulatságot. Szeretnénk megkérni mindenkit, vegyék szívükre ezeknek a derék színészeknek, színészdirektoroknak sorsát. Csak egy kicsit lendítsék fel a kabaréikat, hogy ők is keressenek valamit. Mert az ilyen színészdirektorság alatt megkapja a házbért a háziur, a rendőrség, tüzoltóság az ő díját, a forgalmiadóellenőr a forgalmiadót, a főváros a vígalmiadót, a jelmezkészítő a kosztümök árát, a villanytársaság az áram díját, a zenészek a honoráriumukat, a disztó munkások a pár garasukat, a nyomdász a plakátért a pénzt, a plakát-ragasztó is pontosan megkapja, amiért felcsirizeli az árkuspapirt az oszlopokra, mindenki, mindenki megkapja megszolgált kenyerét, de ezután persze, mire a színészre kerülne a sor nincs már gázsira való egy fillér sem a kasszában. Hogy is lenne ilyen töméntelen kiadás után! Ha nem azért a színészek a leglelkesebbek s még mindig reménykedők, hogy egyszer csak felfigyel rájuk a közönség és tovább dolgoznak és bizakodnak.

Hölgyeim és Uraim, nagyérdemű Közönség, Önökön hát a sor! Mi annyit tehetünk csak, kérve-kérjük Önöket, menjenek el vidámat kagagni a színészek kabaréiba. Olcsó mulatság, sze-

ahogy a többi, sok ezer pengőt kifizettem, ugy ezt is kiegyenlítetttem.

Titkos Ilona kihallgatása után a felperes kérészt állt a tanácselnök elé, aki hangoztatta,

hogy a pénzét nem kapta meg és a számlákat azért nem is adta át Kaufmannénak.

Azután dühösen gesztikulálva, Titkos Ilona felé fordult:

— A művésznő annak idején megígérte, hogy kifizeti a számlát, ha visszajön Balatonról. Ezt nem tette meg és azóta állandóan került engem.

Titkos Ilona erre nevetni kezdett. A nevelés azonban nem zavarta meg Horváth Józsefet, aki egy lépést tett Titkos Ilona felé és szinte magán-kívül kiabálta:

— Hiába nevet a művésznő, mert mégis úgy volt... Ígérte, de nem fizetett...

— Csend legyen! — kiáltott fel a tanácselnök, aztán a bíróság tagjai tanácskozára vonultak vissza és néhány perccel később már kihirdették az ítéletet, mely szerint helybenhagyták az alsó-bíróság elutasító ítéletét.

KÉT SAMPIÓN HÁZASSÁGA

Átépitik a Royal Orfeumot

Mialatt Budapesten ötezer pengővel gründolnak színházakat, és az egész pesti színházi világ a legsúlyosabb válságban van, Schmitt Mihály, mint ismeretes, 192.000 pengőt fizetett le a Royal Orfeum 14 éves bérletéért. A Royal Orfeum átépítését már megkezdtek és eddig több mint 80.000 pengőt fektettek be az átépítési munkálatokba. A Royal Orfeum egészen új köntösben nyílik meg az ősszel, Schmitt Mihály vezérigazgató, Arpay Rezső ügyvezetőigazgató és Pintér Lajos gazdasági igazgató vezetésével.

Uj műsor az Omnia Kabaréban

Az Omnia Kabaré új műsora kellemes újítást jelent a többi konzorciumos kabaré műsorok után. Dezsőfi László és Bársony István szerencsés kézzel válogatták meg az előadásra kerülő kis tréfákat. A műsor legérdekesebb számai Zágón István «Szerény kislány» című vígjátéka, amelyben Balla Zsuzsi s Végh Kálmán játszanak kitűnően. Egy új táncoskomikus is bemutatkozik: Frizzó, akit valószerűleg valódi néven fogunk viszontlátni ősszel, valamelyik nagy szinpadunkon. Hatásos Erdős László zenéskepe, a „Dalol a Duna“ és Szász Miklós bohósága, a „Slamasztika“. Bársony István és Dajbukát Ilona, Török Rezső parasztkomédiájában játszanak, Jávor Pál és Balla Zsuzsi pedig Fodor Lászlónak egy rendkívül hatásos életképében aratnak sikert.

Nem adnak utlevelet az artistalányoknak Keletre Nyomozást indítanak az engedély nélküli artistaügynökök működésének kiderítésére

E héten több magyar artistanő jelent meg a főkapitányságon és előadták, hogy Bayreuthból érkeztek haza. Egészen fantasztikus történetet adtak elő arról, hogy

a Keleten hogyan rongyolódott le, hogy a lelketlen artistaügynökök és varietéulajdosok milyen züllöttségbe sodorták őket.

A főkapitányságon meghallgatták az artistalányok panaszait és hivatalos átiratot intéztek a Magyarországi Artistaegyesület elnökségéhez a leányok vallomása tárgyában.

Mindenesetre a főkapitányságon azonnal intézkedtes, hogy

a jövőben a Keletre nem adnak ki artista-lányoknak utlevelet.

Már e héten is három ilyen utlevélkérelést tagadott meg a főkapitányság utlevélosztálya. Ezenkívül

nyomozást indítottak az engedély nélküli artistaügynökök működésének kiderítésére és figyeltetni fogják azokat a külföldi artista-ügynököket is, akik Budapestre jönnek,

hogy a magyar artistalányokat hangzatos ígéretekkel és fényes jövő kilátásbábelvezésével elkábítsák.

JARDIN

Erzsébet királyné-ut 1 Tel.: Zuglói 70—07

UJ MŰSOR

LENCLÓS a londoni „Savoy Hotel“-ből

SEFF-RIC. — LO VAN HELL

Kezdete 10 órakor

BECIVA

BEKETOW CIRKUSZ VARIETE

Városhiget. Tel. Aut. 183-35

A vezető juliusi műsor este 8 órakor és délután 4 órakor

10 külföldi attrakció

Helyárak este 1 pengőtől 6 pengőig (utalvánnyal a fele), d. u. 50 fillértől 3 pengőig (utalvány nem érvényes)

Ullstein-regény az életből: Ujságírás, kémkedés és szerelem

A legnagyobb német ujságkiadó feleségét alaptalanul kémkedéssel gyanúsították férje fivérei — Georg Bernhardt a „Vossische Zeitung” főszerkesztője, a lap egyik résztvevője visszavonul állásából

Budapest, július 13.

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Ki nem ismeri a sárgafedelű «Ullstein-regényeket»? Pesten is biztosan kaphatók minden ujságáros bódében és minden vasúti állomáson. Sok százezer példányban jelennek meg ezek a könyvek, szerle a világba elviszik magukkal az Ullstein fivérek nevét. Ezek óta jönnek az Ullstein-könyvek, van belőlük egy határba való, de bizonyára egy sincs annyira izgalmas, mint az a regény, amely az Ullstein-ház fejét állítja harcba egymással, hajszolja őket feleséggyaláztatón keresztül a fővezérnek állásából való kitirásáig, hogy végül, noha az ügy máig sincs befejezve, a happy end lehetőségei integessenek felénk a közeljövő távolából.

Az Ullsteinék esetét teljes egészében Jacob Bornstein, a nagyszerű német újságíró vitte a világ elé egy berlini folyóirat hasábjain.

Ullsteinné nemzetközi kém?

Közdődött az egész eset tavaly december végén. Az Ullstein-vallalat vezérigazgatója és elnöke, Ullstein Ferenc dr., levelet kapott Párisból. A levelet Matthes József írta «Bureau Internationale de Presse» cégjelzéssel is ellátva. Matthes több, mint gyanús figura. A rajnai köztársaság fantomja idejében saját hazája ellen fordult és azóta Párisban él olyan üzletekből, aminők egyikéről mindjárt szó lesz.

A levélben azt írta Matthes, hogy négy nap alatt ha nem kap kielégítő választ, úgy nyilvánosságra hozza a mellékelt cikket.

A mellékelt cikk címe a következő volt:

Ujságírás, kémkedés és szerelem. Foglaldott benne pedig, hogy Ullstein Ferenc dr. ifjú felesége, aki alig néhány héttel korábban még dr. Rosie Graefenberg nevet viselt, nem egyéb, mint nemzetközi kém. Kémkedett a franciáknak a németek ellen és a németeknek a franciák ellen a cikk szerint. Hogy adataihoz hozzájuthasson, viszonyt folytatott a francia belügyminisztérium egy magasrangú tisztviselőjével, akit miatta elesaptak állásából.

Matthes utóbb Ullsteinné szeretőinek számát több tízre emelte föl, de, gondolta, kezdenek ebből dörögni is.

Ullstein Ferenc dr. eldobta a levelet és a zsarolásra csak annyiban felelt, ha a botrányos cikk megjelenik, megindítja a sajtópört.

Az egyik Ullstein fizet

Ullstein Ferencel nem boldogult Matthes, tehát megkereste Ullsteinék lapjának, a «Vossische Zeitung»-nak párisi levelezőjét, dr. Stahl, Stahl nem a főnököt, Ullstein Ferencel kérdezte meg, hanem dr. Magnust, az egyik osztályvezetőt. Ot informálta arról, hogy Matthes aktamásolatok-kal és aktafényképekkel bizonyította neki, hogy Ullstein Ferencné igenis kém. Jelentette még Stahl, hogy a hallgatást meg kell fizetni és pedig nem Matthesnek kell a pénz, hanem Louis Press nevű újságírónak, aki az egész ügyet már megírta egy párisi zuglapon.

Stahl december 27-én telefonon kérdezte meg Ullsteinék, hogy fizessen-e? A berlini telefonnal az Ullstein-ház egyik tagja állt és ennek az utasítására Stahl kifizetett három ezer frankot, körülbelül ötszáz márkát, Matthesnek.

Ifjabb Ullsteinék nyomoznak

Ullstein Ferencné csöppet sem volt szimpátiikus az ifjabb Ullsteinék szemében és nem adták volna egy vak loért, ha sikerül őket kipotyantani a családból. Kém és szerető vannak! A kezdet sokat ígérő, de akad talán egyéb is, ha az ember a dolgok fenekére néz.

Ullstein Ferenc január elsején szabadságra utazott feleségével együtt, az idő alkalmasnak látta, tehát az Ullstein-ház egyik ifjabb tagja Ross Frigyes, január 8-án Párisba utazott Löwenstein igazsáügyi tanácsos kíséretében.

Stahlak nem akaródzott a közvetítés, de kénytelen volt engedni és Ullsteinék képviselőit összehozta Matthes-szel.

Nagy meglepetésre

Matthes nem tudta felmutatni az Ullstein-nérel szóló rendőrségi akta fényképmásolatait. Azt mondta, hogy eltűntek.

Ellenben új bizonyítékokkal szolgált. Az egyik a párisi politikai rendőrség jelentése arról, hogy a francia kémelhárító irodában Rosie Graefenberg-ről szóló akta fekszik. A másik okmány német fordítása volt annak a felvilágosításnak, amit Matthes kapott a francia politikai rendőrségtől Rosie Graefenberg ügyében.

A két akta eleje a következőket mondja Ullsteinnéről:

«A Hotel Wagramban lakik. Franciaország részére kevés anyagot szállított, inkább álmagyarat. Németországban értékes anyagot adott ki. Aljandó felügyelet alatt áll. Ujságíró és kém.»

Sokkal jobb a csak német fordításban felmért jelentés:

«Közismert, hogy

gálans dámának sok szeretője van, közöttük két előkelő német újságíró és legalább egy lucat francia.

A hölgy rövidesen ismét Párisba jön. Okosabb beengedni és felügyelet alatt tartani.»

Az Ullstein-ház két delegáltja mellreszitta mindezt. Megelégedtek vele, hogy hivatalos papírosra van írva, de

nem keresték a pecsétet, az aláírást, de még az adatoknak se jártak utána.

Csak a Hotel Wagramba kellett volna elmenniük, hogy kiderüljön Matthes minden képtelen hazudozása, de majd bolondok lesznek, hogy ők derítsék ki a gyűlölt Ullstein Ferencné ártatlanságát.

Egy félreeső kávéházban...

Ross és Löwenstein, az Ullstein-ház két képviselője egy félreeső kis párisi kávéházban találkozott Matthes-szel. Matthes ekkor rukkolt elő az újabb leleplezéssel, hogy

Ullsteinné a francia vezérkar megbízásából Moszkvába utazott és terjedelmes jelentést hozott az orosz hadsereg állapotáról.

Ujabb állításának bizonyítására, de még az előbbiekre is felajánlotta, hogy a legközelebbi találkozásra magával hozza a francia rendőrség egyik előkelő főtisztviselőjét, aki minden állítást az utolsó betűig bizonyítani tud.

Minden előkelő francia rendőrtisztviselő rendszer szokása szerint az illető csakugyan megjelent a félreeső kis kávéházban és a két németnek sebtében kifecsegett egész sereg államtitkot. Ez az előkelő rendőrtisztviselő nem szoritkozott pusztán arra, hogy megerősítse Matthes hazugságait, de saját történetet is komponált, amely szerint Ullstein Ferencné Marokkóban egy harmadik európai hatalom javára kémkedett.

Persze

arról szó se lehetett, hogy a németeknek aktákat mutogasson, mi több, még bemutatkozni is elfelejtett és Ross meg Löwenstein sok könyörgés árán csak annyit tudott elérni, hogy az előkelő francia rendőrtisztviselő majd megmutatja az aktákat Matthesnek.

Ez nekik elég volt; még az se jutott eszükbe, hogy Matthes falhoz állította őket és egy cinkosát hurcolta eléjük főrendőrként és nem tudakozták se francia hivatalos helyen, de még a párisi német követségen se.

Bernhardt főszerkesztő ur offenzívában

Nem tudakozódtak, ellenben Bernhardt György professzor, a «Vossische Zeitung» főszerkesztőjét alaposan begratták. Elhitették a kitünző professzorral, hogy Ullstein Ferencné az ő helyére, a Vossische Zeitung főszerkesztői székére pályázik és erre Bernhardt professzor ur készpénzre vette a párisi nyomozás eredményeit. Bernhardt szövetséget köt az ifjabb Ullsteinekkel és meg a távirat a még mindig szabadságán üdülő Ullstein Ferenc után és garanciákat követel, hogy... ama bizonyos nő és az Ullstein-lapok között nem lesz semmiféle kapcsolat a jövőben!

Bernhardt professzor nagyon alapos ember és megindítja a nyomozást, hogy Ullstein Ferencné kémkedési ügyeiről nincs-e akta a német hatóságok kezében? A rendőrségen semmi. A birodalmi hadügyminisztériumban azonban feltűnik némi nyom.

Bernhardt professzor ur megludja, persze nem a hadügyminisztérium révén, hanem más forrásból, hogy Rosie Graefenberg Párisban bolsevik propagandát folytatott és hogy a kiutasításól megmenekedjen, a francia rendőrségnek anyagot szolgáltatott Németországban.

Bernhardt a nagy fölfedezéséről célozgatott is a «Vossische Zeitung»-ban,

ám legnagyobb bánatára a német hadügyminisztérium hivatalos cáfolatot adott ki arról, mintha birtokában volna olyan akta, amelyre Bernhardt professzor hivatkozik.

Ullstein Ferencet elcsapják

Két nappal azután, hogy Ross és Löwenstein beszámolt párisi kutatásainak eredményéről, hazaérkezett Ullstein Ferenc. Nem sejt semmit, de befujják neki, hogy a Matthes-ügyben történt egy és más. Levelet írt Stahlnak Párisba, hogy számoljon be minden részletről, de

az Ullstein-házban remek kémszervezet működik és másnap Ross már telefonál Stahl-nak Párisba, hogy a nap folyamán levelet kap Ullstein Ferencetől, de semmi szin alatt nem szabad felélnie rá.

A következő napokban Stahl négyszer kap telefonon parancsot Ullstein Ferencetől; hogy azonban jelentkezzék Berlinben, de Ross mindannyiszor telefonál és parancsolja, hogy semmi áron se szabad jelentkeznie. Utoljára Stahl gyanút fog és lakásán hívja fel Bernhardt Györgyöt és megkérdi, hogy csakugyan ne utazzon-e Berlinbe és Bernhardt meghagyja, hogy maradjon Párisban!

Igy érték el a célt, hogy Ullstein Ferenc közvetlenül semmit se tudjon meg a párisi tárgyalás sok eredményeiről és lefolyásáról. Ugy látszik,

ifjabb Ullsteinék igen szorgalmas olvasói saját kiadású remegényeiknek.

Azt akarták, hogy Ullstein Ferenc csak az ő előadásuk ize szerint élvezhesse a feleségéről terjesztelt rémhírlendeként.

Január 18-án történt az első döntő lépés. Az ifjabbak arra szólították föl Ullstein Ferencet, hogy feleségétől váljon el és egyidejűleg köszönjön le az Ullstein-vallalat elnökségéről.

Két nappal utóbb Ullstein Ferenc ügyvédjei kérték, hogy a kémkedési ügyet terjesszék eléjük, persze eredménytelenül. Még néhány napig húzódott az ügy, de

január 28-án Ullstein Ferencet megfosztották elnöki méltóságától és az Ullstein A.G. kőtelékéből haladéktalanul elbocsátották.

Ifjabb Ullsteinék előráncigálják a multat

Feleletül erre Ullstein Ferencné rágalmozást pört indított Ross Frigyes, Bernhardt György és dr. Stahl ellen.

A vádlottak eleinte azzal próbáltak védekezni, hogy ők nem állították, mintha Ullstein Ferencné kémnő lett volna, arra hivatkoztak, hogy vannak akták, amelyek Ullstein Ferencné kémkedéssel gyanúsítják, de a május elseji tárgyaláson ügyvédjeik már büszkén hivatkoztak rá, hogy minden állítást akasztzerüen tudnak bizonyítani. A bizonyítás azonban pusztá kérdés volt és a

május huszadikán megtartott tárgyaláson az ifjabb Ullsteinök ügyvédje kénytelen volt beismerni, hogy nem áll rendelkezésére semmiféle bizonyító anyag.

Matthes hazudozásaival mégse állhattak a bíróság elé, de annyit legalább mégis el akartak érni, hogy Ullstein Ferencné meghurcolják. A vád-

íratra való írásbeli észrevételeikben a következőket írták:

«A panaszosnő előtele tulságosan mozgalmas volt ahhoz, hogy egy Ullstein nevével viselje. Mannheimben már tizenkét éves korában kicsap-ták az iskolából erotikus üzelmek miatt e jegyben folyt az élete ezután is...»

Ez az állítás is éppen olyan, mint egy fejezet az Ullstein-féle könyvekből.

Főszerkesztőből áruháztulajdonosok megbízottja

Az Ullstein-regény utolsó fejezete még nincs megírva. Egy szereplő sorsa fölött azonban már döntött a végzet.

Bernhardt számára rossz üzletnek bizonyult hátbatámadni a főnökét. Bernhardt György kénytelen volt lemondani a «Vossische Zeitung» főszerkesztéséről

és a jövőben, mint az áruháztulajdonosok szövetségének képviselője fejt ki a nyilvánosságot kevésbé foglalkoztató szereplést.

Egy pályamunkást gyanúsítanak a gyömrői gyilkossággal

Gyömrőről jelentik: A gyömrő-tófüredi vasúti pénztáros meggyilkolásának ügyében fordulat állott be. A csendőrség sulyos gyanúokok alapján tegnap reggel letartóztatta Mázor József vasúti pályamunkást. Mázor Józsefet a legközelebbi napokban átadják a pestvidéki királyi ügyésznek.

GE-VI Harisnya
Drágább van, de jobb minőségű
Agia-Travis

A nyári Budapest eseménye a Corvin-áruház 14 napos vására

Majdnem ezer főből áll a legmodernebb, legfejlettebb hadsereg, amellyel a magyar főváros dicsekedhetik. A Corvin áruház kiszolgáló gárdája ez. Nők és férfiak vágyának, akik nem meddő harcok szolgálatában állanak, hanem a legnemesebb, legégetőbb célért küzdenek:

a drágaság leküzdése és a dolgozó tömegek könnyebb megélhetése érdekében.

Szombaton reggel nyitották meg a Corvin áruház 14 napos nyári vásárát és a rengeteg alkalmazott az áruház pompásan elrendezett osztályain en garde-ben állva várta a közönség rohamát, amely nem is maradt el.

A közönség jött, ámult és a Corvin áruház győzött áruinak szépségével, jóságával, olcsóságával és a kiszolgálás tökéletes voltával.

A megnyitást megelőzően lázas munka folyt az áruház lezárt kapui mögött. Lewin Miksa elnökgazdát személyes vezetésével. Péntek délután, mielőtt a sajtó képviselőinek bemutatták volna a nyári vásárt, az elnökgazdát összehívta a közel ezer főnyi kiszolgáló személyzetet

és előadást tartott a közönséggel szemben tanúsítandó magatartásról.

Felszólította az alkalmazottakat, hogy senkit se beszéljenek rá a vásárlásra. Ha egy árucikről megkérdezik, hogy jó-e, csak akkor ajánlják, ha erről maguk is meg vannak győződve. Haugsulyozta, hogy hosszú évek gigászi munkájával sikerült odáig fejleszteni a Corvin áruházat,

hogy az különösen a magyar középosztálynak nélkülözhetetlen vásárlóhelyévé vált.

Az eszközök egyszerűek, de szem elől sohasem teveszthetők: a tisztas kereskedelem tisztas eszközei. Figyelmeztette az egész személyzetet, hogy a Corvin áruházban a vásárlót félrevezetni, megteveszteni nem szabad.

Ha valamely árura azt mondja «ez alkalmazott, hogy ilyen vagy olyan anyagból van, akkor az szentírás, a személyzetnek még tévednie sem szabad.

Maga a vásár a legjobb benyomást kelti a nézőben. A friss, divatos, finom áruk mesebeli halma-zata valóban felemelő, izgalmas látvány. Az élet káprázata ez, működni kezd a fantázia az ezere-féle holmi láttán. A csipkés, habos női ingekhez rózsás mosolygó arcokat, karcu bokákat képez. Leányálmok mosolygása ez, amelyek azonban reggelre valóra válhatnak,

mert hiszen olyan kevés pénzzel elérhetők, amennyi a közönségnek a mai nehéz viszonyok között is rendelkezésére áll.

Mintha valami óriási mozivászón pergne le előttünk! Szédülünk a kinevettől a Corvin áruház villanyfényben uszó termeiben és egyik csodálkozásból a másikba esünk, amikor az árak iránt érdeklődünk.

Az olcsóság programja itt már eleven valóság. Ugyeszlóván fillérekért lehet beszerezni olyan cikkeket,

amelyekre a szegényebb sorsuk azelőtt még csak nem is gondolhattak. Kuriózumból felsoroljuk itt néhány áruciknek az árát, amelyek minden szép nőnél szebben illusztrálják a Corvin áruház teendői olcsóságát és érthetővé teszik, hogy a budapesti közönség és a fővárosba érkezők szombaton nagy tömegben léptek el a Corvin áruház hívós oszlopcarnokát.

A NŐI OSZTÁLYON:

Popelin ruha, erős, jól mosható P 12.80.
Mosóripisz ruha a legújabb francia mintázattal, nyomott P. 9.80.
Sportszandalették, varrott, hajlékony talppal P 9.80.

Strandvászonkalapok P 1.48.
Nadrágkombiné, színes fehérneműbatizsl, vállpántos, csipkedész P 3.38.
Fehér sifonból P 1.98.

Hálóg sifonból, himzett motívval P 2.68, 2.96, fehérneműbatizslból valanc. csipke és himzés P 3.98.

Harisnyák, műselyem, az összes divatszínben P. 2.58.

«GBL» női harisnyák sok divatszínben P 4.90, P 5.90.

Mosóbőrkecsztyűk, angol szabás, fehér és sarga P 6.50.
Női kesztyű, bőrutánzat, himzett közelével P 1.86.

Női táska teljesen bőrből, kerettel, 18 cm. P 5.90.

FÉRFIOSZTÁLYON:

Férfi öltönytövelet kb. 143 cm. széles, kamgarn, tiszta gypaju, magyar gyártmány P 17.80, 21.80 méter.

Kalap jó gypajuminőség, divatos forma és színben P 6.90.

Popelin ing, színes, 1 gallérral P 7.80, fehér bélelt mellet P 7.80.

Férfiling-anagy, zefírminőségek P 1.28, popelminőség P 1.95, 2.40.

Férficipők fekete és barna, angol facon, varrott P 16.80.

GYERMEKOSZTÁLYON:

Gyermekzoknik I-a flór, sima vagy mintás, 1-4 nagyság P 0.98, 5-10 nagyság P 1.38.

Zsebkendők szép figurával nyomva P —14, színes P —18.

Box füzőcipők, barna, 26-30. számú P 10.80, 31-35. számú P 12.80.

Kötött- és Bobby-sapkák, csibézsapkák, evezős sapkák P 0.98.

Leányka ingeske sifonból 40 cm. hosszú P 6.98, 50 cm. P 7.80 stb.

Ince: a siker titka. De ezekhez a ridegen egymás után következő árakhoz a legjobb minőségű, a legizlesebb árut kell hozzáképezni. Szinte hihetetlen, hogy ez lehetséges. Kérdésünkre erre nézve azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a Corvin áruházban azért ilyen bántulatos olcsó minden, mert a cikkeket fantasztikus tömegekben vásárolják, egész gyárak összes készletét veszik meg,

ennél fogva a beszerzési árat a minimumra tudják csökkenteni.

A vásár szombati első napján egyébként érhetően a női vásárlók voltak többségben és különösen a ragyogó műselymharisnyákat vásárolták óriási tömegben. De a férfidivatcikkéiről is nagy volt az érdeklődés, mert az áruház szenzációs férficitteket halmozott fel. A vásárlást nagymértékben megkönnyítik az áruház hirdetései, mert aki ezeket figyelemmel kíséri, már kész programmal megy az áruházba:

pontosan tudhatja, hogy mit és mennyit fog vásárolni, csak a megfelelő osztályokat kell felkeresnie.

Jellemző a vásár nőjára, hogy bár ezerszámra toolgnanak a vevők, szinte ünnepélyes esőnd van a Corvin áruházban, a kiszolgálás olyan pontos, pillanatra meg nem akadó stratégiával történik. Igazi mozgalmas, világvárosi kép ez.

A 14 napos vásár első szombatján reggeltől estig hullámozott a közönség, mely esomagokkal megrakodva, megelégedetten távozott az áruházból. Kipirult arcu, mosolygó nők légúja lepte meg a csarnokokat. Egy kis derűs kép, egy kis napugár a küzdős főváros komor arcán. Olyan volt szombaton a Corvin áruház,

mint egy virágos kert, amit büvészekek varázsoltak elő

Szörme- és szőnyeg megóvási
jegyünkre bankunk még ázoap
pénzkölcsönt folyósít
kamat összkötéssel 100.- P után havi P 1.50
BRETFELD szűcs, Váci-utca 14. Aut. 897-27.

Dr. KAJDACSY szakorvos
rendel 10-4 és 7-8-ig
VIII, József-körút 2. sz. férfi- és női betegeknek

Szakorvosi
rendelő vér-, bőr- és neml betegnek
Rendelés egész nap.
Rakóczi-ut 32. I. em. 1. Rókusal szemben.

Öntött kád
Fűzőkád, gyermekágy, mosdók
kís gyári hibával BALINT-nak.
IV., Magyar utca 1. szám (Kossuth
Lajos utca sarkán). Telefon 653-10

KÖZGAZDASÁG

Belatiny ur, mondjon le!

A Kereskedelmi és Iparkamara elnöke nem választhatja meg önmagát

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Nem, hát ilyesmi még ebben a konfuzus politikai és közgazdasági világban se volt soha, mint ez a pénteken lejajlott kamarai elnökválasztás! I. Napoleon ugyan kivette a pápa kezéből a császári koronát és megkoronázta vele önmagát, de ez az eset egyedül áll a világtörténelemben és nem is találkoztunk soha a világ osztatlan tetszésével. Pedig Napoleon mégis csak Napoleon volt és nem hisszük, hogy önkoronázó cselekedetével éppen Belatiny Arthur borkereskedő és pezsgőgyáros urnak akart volna példát mutatni. De Belatiny Arthur ur, aki a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarát tizenhárom év uralkodása alatt a sóhivatal magaslátára emelte, egyenesen a nagy Buonaparteről vett példát és pénteken saját szavazatával megválasztotta önmagát a Kamara elnökévé...

Mert akárhogy nézzük is ezt a pénteki elnökválasztást: az eredmény mégis csak az, hogy 46 szavazat állott 46 szavazattal szemben és a Belatiny Arthur 46 szavazattal bizony bennfoglaltalt az ő saját szavazata is.

Ha Éber Antal történetesen nem éri baleset, vagy ha izlése megengedte volna, hogy hordágyon elvitesse magát a választói helyiségbe, hogy ő is megszavazzon, akkor neki 47 szavazata lett volna, Belatiny urnak pedig — saját szavazatát beleszámítva — csak 46 és Éber Antal a többség bizalmából minden sorshuzás nélkül is elnöke lenne a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarának.

De Éber Antal, az *europäer*, nem is gondolhatta, hogy valaki, akinek ellenfele éppen a választási kampány során megbetegszik, figyelmen kívül fogja hagyni a *fairplay* elemi szabályait és

tultve magát még az izlés korlátain is, le fog szavazni önmagára.

Arra se gondolhatott Éber Antal, hogy a kereskedelmi minisztérium *atyái figyelmé* éppen két Éber-párti elektorra fog kiterjeszkedni és éppen azoknak igazolásával fog késlekedni. Éber egyáltalán csak arra gondolt, hogy ennél a Kamaránál,

amely Belatiny tizenhárom év elnöksége alatt elvesztette súlyát és jelentőségét,

de amelynek volna némi dolga az ipari, kereskedelmi és kézművességi érdekek védelmé körül, munkával és küzdelemmel lehetne talán *eredményeket is elérni*. Arra is gondolt talán, hogy annak, aki ilyen eredményekben bíz, nem szabad elzárkózni

a többség elementárisan megnyilatkozó bizalma elől,

hanem magára kell vennie a munka és küzdelem terheit, amikkel az ilyen várakozásokkal átruházott tisztiság jár. Ezért ment el Kecskemétre, ezért érte nemcsak az autóbaleset, hanem az a súlyosabb baleset is, hogy pártja, amely a többséget reprezentálja, kénytelen magát alárendelni a *kisebbség akaratának* és esetleg elismerni is kénytelen az önválasztó és önkoronázó elnököt...

Hinni szeretnők, hogy *nem így lesz*.

Végére is nem elektor-testület az, amelynek két tagja önhibáján kívül nem tud megjelenni a választáson és nem elnök az, aki — tekintet nélkül ellenfele betegsége — a választás tartama alatt ott tarozkodik a választói helyiségben, agítál önmaga mellett és amikor döntésre kerül a sor, le is szavaz önmagára.

Nem elnök, mert nem bírja a kamara többségének bizalmát és nem elnök, mert elnöksége nem is a Sors kegyelméből való, mint hívei hirdetik, hanem kizárólag annak a gútlánságnak eredménye, amely megengedte, hogy ellenfele távollétében önmagára szavazzon.

Mi belenyugodnánk ebbe a furesza választási eredménybe, ha Belatiny ur *önsvavazata* nélkül szavazategyenlőség állt volna elő és tényleg a sorshuzás döntötte volna el, ki legyen a Kamara elnöke. Ha vannak Isten kegyelméből való császárak, miért ne legyen a Sors kegyelméből való kamarai elnök? Magyarország ezzel az új berendezkedéssel bizonyára egyedül állna a világban. De Belatiny ur mellett a Sors csak annyiban döntött, hogy betegágyra fektette ellenfelét és ezzel megkímélte őt attól hogy ne egy, hanem több szavazattal bukják meg. Egyébként azonban a választást Belatiny ur saját szavazata és talán még az indokolatlanul távollartott két Éber-párti elektor távollmaradása döntötte el. Ilyen döntést Belatiny ur nem foghat fel bizalmi votumnak.

Ennek hiányában pedig csak egy út van számára: azonnal lemondani és szabaddá tenni az utat a választás megismétlésére!

Meg kell ismételní ezt a választást azért is, mert

a kamarai választásokra vonatkozó rendelkezések világosan előírják, hogy a kereskedők és iparosok egyenlő számú képviselői választják az elnököt.

Amely pillanatban két iparos-választót távol tartanak a választástól, a kereskedők majoritátsba kerülnek és majorizálják az iparosokat. Ez esetben az elnök nem a kereskedők és ipa-

Beszélgetés James Speyer amerikai bankárral

A záloglevelek külföldi elhelyezése nem előzheti meg az államkölcst — mondta Speyer

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Az elmúlt héten a fővárosban tartózkodott James Speyer ismert amerikai bankár, aki ittléte alatt sürü tárgyalásokat folytatott a pénzügyminiszterrel és a nagybankok vezetőivel. Speyer tárgyalásait általános érdeklődés kísérte. Az amerikai bankár ugyanis főképpen az egységes záloglevél-kibocsátási terv iránt érdeklődött. Speyer tárgyalásairól azonban nem szivárgott ki semmi, miután budapesti tartózkodása alatt egyszer sem nyilatkozott. Speyer péntek este utazott el a fővárosból Karlsbadba, ahová már évek óta minden nyáron ellátogat.

A Reggeli Ujság munkatársának, mint egyetlen újságírónak, alkalma volt James Speyerrel közvetlenül elutazása előtt beszélni, amely alkalommal itteni tárgyalásairól a következőket mondotta:

— Ittartózkodásom alatt folytatott tárgyalásaim részleteiről természetesen nem nyilatkozhatok. Nem szabad szem elől téveszteni ugyanis, hogy a záloglevél-emisszió kérdése e pillanatban még nem aktuális.

— A magyar záloglevelek külföldi elhelyezése nem előzheti meg ugyanis az államkölcst, amelynek plaszirozási időpontja ezidőszent még bizonytalan, mert nem tudni, hogy a hágai és párizsi egyezmények-

rosok elnöke, hanem csak a kereskedőké. Ez pedig világosan ellenkezik a Kamara szellemével.

De Belatiny ur példát vehetne Szurday Roberttől is, aki pedig nagyon szeretett volna alelnök lenni és tudvalevőleg nem éppen a szerénység mintaképe. Szurday pótválasztásra került Nagy Antallal szemben és ennél a pótválasztásnál tartózkodott attól, hogy önmagára szavazzon, holott ezzel ő is szavazategyenlőséget érhetett volna el ellenfelével szemben. *Es Szurday ellenfelöltje nem volt beteg*. Ha Belatiny e példa dacára is ragaszkodik az elnökséghez, eszébe kell majd jutatni, hogy ő a kamara révén *örökös főrend is*. Az a szégyen, hogy saját szavazatával lett a kamara elnöke, tehát *örökké rajta fog maradni...*

IVAR KREUGER, a gyufakirály, utban Amerikából Budapest felé

Négy millióval növekszik a jövő esztendőtlől a főváros kamatterhe...

Becsey Antal a főváros három nagy üzeméről

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Azok között a szakbizottságok között, amelyeket az új fővárosi törvény életre hívott, két, ségkivül egyik legnagyobb fontossága az, amely az *üzemi ügyosztály* mellett működik. Ennek a bizottságnak a hatáskörébe tartozik ugyanis a három legnagyobb üzem: az *Elektromos Művek*, a *Gázművek* és a *Vízművek*. A jövő fejlődés nézőpontjából erre a bizottságra várt talán a legfontosabb feladat. Ennek a bizottságnak az élére a törvényhatósági tanács Becsey Antalt állította, aki előttünk a bizottság jövő feladatairól a következőképpen nyilatkozott:

— A törvény az ügyosztályok mellé rendelt bizottságoknak csak a véleményezés jogát adta ugyan meg, de ennek ellenére azt tartom, hogy a vezetésem alatt álló bizottságra az ügyosztály alá rendelt üzemek egységes koncepcióban való kiépítése, fejlesztésének iránya és az üzemeknek a városigazgatásba való beillesztése, valamint a szociális és munkásjóléti kérdések kezelése tekintetében igen szép feladat vár. Minden attól függ, hogy kik és hogyan veszik kezükbe az előkészítés és irányítás nem mindig könnyű feladatát.

— Kétségtelen, a takarékoskodás költségvetési egyesulását évről-évre nehezebben lehet majd fenntartani.

— Sulyosbítja a helyzetet az is, hogy az ostendei egyezmény értelmében

1931-től a főváros kamatterhel közel évt négy millió pengővel növekednek.

Ezenfelül itt vannak még a meglévő és a felveendő kölcsönök kamatai és számolnunk kell a súlyos gazdasági helyzettel, amely az adóbevételek terén már a közeljövőben éreztetni fogja hatását. A takarékoskodás egymagában nem elegendő a pénzügyi helyzet zavartalan fenntartására: új jövedelmi forrásokról kell gondoskodnunk. Ezen a téren vár nagy hivatás az üzemekre. Ennek a hivatásnak a betöltésére én három lehetőséget látok.

1. Az üzemek technikai racionalizálását. Ezzel a területtel olesőbbá tudjuk tenni. Ebben az irányban az utóbbi években különben határozott nagy haladás tapasztalható.

2. Szervezeti racionalizálást. Ez azt jelenti, hogy a rokontermészetű üzemek adminisztrációját központosítani és leegyszerűsíteni kell, — természetesen a meglévő személyzet sérelme nélkül.

3. A meglévő nagy üzemeknek új működési területekre való kiterjesztését. Ennél természetesen szem előtt kell tartani azt, hogy a magángazdálkodás üzleti érdekeit és üzleti terénységét ne sértjük.

— A legközelebbi feladat azonban az, hogy a küszöbönálló nagy beruházások programját, amennyiben arra még lehetőség nyílik, revízió alá vegyük és a beruházó programot úgy hajtsuk végre, hogy abból egy a tóváros közönségének, mint pedig a főváros háztartásának haszna és előnye legyen.

— Mindezekben a kérdésekben az utóbbi napokban beható eszmecserét folytattam Boroendég Ferenc tanácsnokkal, az üzemi osztály vezetőjével és igazán nagy örömmre szolgált annak a megállapítás, hogy kettőnk nézete és elgondolása mindenben egyező és egészen bizonyos, hogy a szakbizottság és az ügyosztály között a legteljesebb összhang lesz.

Becsey Antal végül még kijelentette, hogy a vezetés alatt álló szakbizottságot még a nyár folyamán össze fogja hívni.

8 millió pengő-vel

terheli meg a fogyasztást az ujonnan alakult benzinkartel legújabb árdrágítása

Kilenc vállalat részvételével létrejött a benzinkartel

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Az elmúlt héten hozta nyilvánosságra a kormány a *karteltörvény*-tervezetet, amellyel bizonyoságot szolgáltatott arról, hogy a kartelek tulkapásaival szembeni törvényes beavatkozást szükségesnek és indokoltak tartja. Erre nézve legjobb bizonyítékot szolgáltat a legújabb kartelalakulat, a *benzinkartel*, amelyet az érdekeltek nyilván a készülő törvény hírére, még a tizenkettedik órában akartak tető alá hozni. A vezető benzinvállalatok ugyanis már évek óta kísérleteznek a benzinkartel létrehozásával, anélkül azonban, hogy törekvésük eddig eredménnyel járt volna. A benzinkartel szükségét az érdekelte vállalatok azzal indokolták, hogy kartel hiányában termelésük rentabilitását nem képesek biztosítani. A megegyezést eddig, értesülésünk szerint az a körülmény hátráltatta, hogy az érdekelte vállalatok a *kvóta kérdésében nem tudtak megegyezni*.

Most azonban, a *karteltörvény* küszöbén, ezt az akadályt is elhárították és a megegyezés a benzinkartelre nézve az elmúlt napokban létrejött.

Az erre vonatkozó szerződést most *szövegezik Bécsben*. A benzinkartelben a következő vállalatok tönörültek: *Vacuum Oil Company Rt., Shell Kőolaj Rt., Steana Magyar Kőolaj, Hazai Kőolajipar, Bpesti Ásványolajgyár, Magyar Fantoművek, Magyar Belga Ásványolaj, Magyar Olaj és Vegyipar Rt.* és a *Kőolajfinomítógyár*. Csak két vállalat nem csatlakozott a kartelhez és pedig a *Magyar Petroleumipar Rt.* és a *Nyirbogdányi Petroleumgyár*. E két vállalat ugyanis nem érte be a kartel által felajánlott kvótával és ezért elhatározták, hogy a kartelen kívül maradnak. Ez azonban a kartelt alig veszélyezteti, minthogy e két vállalat alig egymilliópengős tőkeereje a kartelben tönörült vállalatok közel 22 milliópengős tőkefelkészültségének csak 4 százalékát teszi.

Hogy a benzinkartel a fogyasztásra nézve mit

jelent, az már az első napokban világosan mutatkozott.

A benzinkartel első ténykedése ugyanis az volt, hogy az árakat az egész vonalon 15—20 százalékkal emelte.

Ha figyelembe vesszük, hogy az ország évi petroleumfogyasztása hétezer vagon, benzinfogyasztása ugyanennyi, a gázolajfogyasztás pedig kétezer vagon, akkor megállapíthatjuk, hogy ez

a legújabb ár-emelés 8 millió pengővel terheli a fogyasztást

Értesülésünk szerint a benzinkartel azonban nem éri be ezzel az áremeléssel és már legközelebb *újabb drágításra* készül, arra való hivatkozással, hogy még a mostani magasabb árak sem elegendők a termelés rentabilitásához.

A benzinkartel tehát már az első napokban is megtalálta a számítását, mert a keresztülvitt áremelés, mint láttuk, kerek 8 millió pengő többletjövődémet jelent a kartelben tönörült vállalatok számára. Hogy milyen jelentős összeg ez, az legjobban abból látható, hogy e vállalatok alaptőkéje összesen kerek 22 millió pengő, vagyis az első áremeléssel *már is az összrészevny-töke közel 40 százalékát keresték meg*.

Kell-e jobb üzlet a kartelnél?

Ha pénzre van szüksége

budapesti vagy budapest-környéki házra, telekre és építkezésre gyorsan és előnyösen kaphatja hozszab tör. SOLT LAJOS v. bankcég-észterre vezető által Budapest, V. Gróf Tisza István (volt Fürdő)-u. 10

TÓTH ILONKA

KÉPES SPORT-ÚJSÁG

A „REGGELI ÚJSÁG“ ALLANDÓ SPORTMELLÉKLETE

SCHLOSSER IMRE

II. évfolyam, 30 szám
Hétfő, 1930 július 14

Vasárnap délután 4 órától a sportszerkesztőség címe
VI., Vilmos császár-út 34
Telefon: 229-31 és 253-09

Minden a sportot érintő közlemény és kép, a „Reggeli Újság sportszerkesztőségéhez“ címzendő
Budapest, V., Lipót-körút 5

Itjusági atlétáink pompás küzdelemben legyőzték az osztrákokat Magyarország—Ausztria 85 és fél:64 és fél pont

A Reggeli Újság tudósítójától. —

A magyar- finn atlétikai viadal után kétszeres érdeklődés előzte meg ifjusági versenyzőinknek sorompóbaállítását Ausztria válogatott csapata ellen, amelyet 3000 főnyi közönség jelenlétében a vasárnapi összecsapáson Magyarország csapata 85 és fél ponttal nyert meg az osztrákok 64 és fél pontja ellen. A régi rivális ifjainak felvételét jól szervezett sajtóközlemények előzték meg és különösen Rinnerről, a „sodaatlétáról“ keringtek olyan hírek, amelyek elé a szabadtéri sportok közönsége nagy várakozással tekintett. Tény az, hogy ez az osztrák versenyző kitűnő eredményeket ért el a budapesti találkozón, de a magyar versenyzőkkel összehasonlítva, reményünk lehet arra, hogy nem sok idő hiányzik ahhoz, hogy ifjusági atlétáink a többi osztrák versenyzővel együtt őt is a magyar színek elismerésére kényszeríthetjük.

Bár az ifjusági versenyeken jó eredményeket értek el, kétségtelen, hogy ezek még jobbak lettek volna akkor, ha az abnormális időjárás, különösen pedig a Beszkárt-pályán átvonuló szelek nem befolyásolták volna a versenyzők küzdelmét. Jól hatott a közönségre az a mintaszerű rendezés, amely a versenyek egymásutáni gyors lebonyolításában, eredményhirdetésben és a közönségnek rendben és gyorsan való elhelyezésében különösen kifejezésre jutott.

A versenyen, amelyen az atlétika minden tényezője megjelent, a magyar ifjak is példászerű magatartást tanúsítottak és újabb híveket szereztek azoknak a sportágaknak, amelyeknek oly hosszú ideig nélkülözték a közönségnek nagyobb tömegekben való megjelenését.

A magyar fiúk győzelme minden díszetel megérdemel, különösen ha azt is tekintetbe vesszük, hogy ifjaink életviszonyai mostoha gazdasági életünk miatt sokkal nehezebbek, mert idejük nagyrészt tanulmányokra és megélhetésre kell fordítaniuk és csak igen kevés időt áldozhatnak a test kultúrájának.

A verseny részletes lefolyása a következő:

I. 200 méteres síkfutás: 1. Rinner (Ausztria) 22.9 mp. 2. Duha (Magyarország) 23 mp. 3. Lechner (A) 23.3 mp. 4. Beliczay (M) 23.4 mp. Rinner az utolsó 50 méteren tör előre, előnye belezhatatlan.

A pontverseny állása: Ausztria 7, Magyarország 4 pont.

II. Magasugrás: 1. és 2. (Holtversenyben) Kovács (M) és Zahlbruckner (A) 178 cm. 3. Jancsik (A) 175 cm. 4. Kerkovits (M) 170 cm. A holtversenybe jutott versenyzők a 181 cm. magasra tett léct háromszor dobták.

A pontverseny állása: Ausztria 13, Magyarország 9.

III. 1500 méteres síkfutás: 1. Görög (M) 4 p. 23.8 mp. 2. Kőszeghy (M) 4 p. 30 mp. 3. Friebe (A) 4:39 mp. Görög a starttól kezdve végig vezet és előnyét folytonosan növelve 40 méterrel győz.

A pontverseny állása: Magyarország 17, Ausztria 16.

IV. Távolugrás: 1. Koltai (M) 6 m. 76 cm. 2. Studniczka (A) 660 cm. 3. Zahlbruckner (A) 655 cm. 4. Somló (M) 650 cm. Koltai ötször belépett. Utolsó ugrásával sikerült a versenyt a magyarok javára eldönteni.

A pontverseny állása: Magyarország 23, Ausztria 21.

V. Súlydobás: 1. Kampusch (A) 12 m. 96 cm. 2. Solty (M) 12 m. 45 cm. 3. Kinál (M) 12 m. 05 cm. 4. Zahlbruckner (A) 11 m. 22 cm. Az ered-

mény a negyedik dobásból adódott, mert a versenyzők ötödszörré kiléptek, hatodszorra pedig gyengébbet dobtak.

A pontverseny állása: Magyarország 28, Ausztria 27.

VI. 100 méteres síkfutás: 1. Forgách (M) 11:3 mp. 2. Gyenes (M) 11:4 mp. 3. Lechner (A) 11:5 mp. 4. König (A) 11:8 mp. A nap legszebb versenye, amelyben a magyarok lényegesen növelik pontarányukat.

A pontverseny állása: Magyarország 36, Ausztria 30.

VII. 110 méteres gátfutás: 1. Kovács (M) 16:3 mp. 2. Hirsch (A) 17 mp. 3. Studniczka (A) 17.2 mp. 4. Szabolcs (M) 17.6 mp. Az elsősg kérdés 50 méterig teljesen bizonytalan, csak itt tör előre Kovács, pompás stílussal veszi a gátakat és fölényesen előzi meg az osztrákokat.

A pontverseny állása: Magyarország 42, Ausztria 35.

VIII. Diszkoszvetés: 1. Aczél (M) 39 m. 55 cm. 2. és 3. (holtversenyben) Kampusch (A) és Solty (M) 37 m. 76 cm. A pontverseny állása: Magyarország 49 és fél, Ausztria 38 és fél.

IX. 400 méteres síkfutás: 1. Rinner (A) 52.1 mp. 2. Duha (M) 52.2 mp. 3. Nádujfalvy (M) 52.8 mp. 4. Studniczka 54.7 mp. Duha pompásan bírja

az iramot, azonban az osztrák csodafutó mögött meg kellett elégednie a második hellyel. A pontverseny állása: Magyarország 54 és fél, Ausztria 44 és fél.

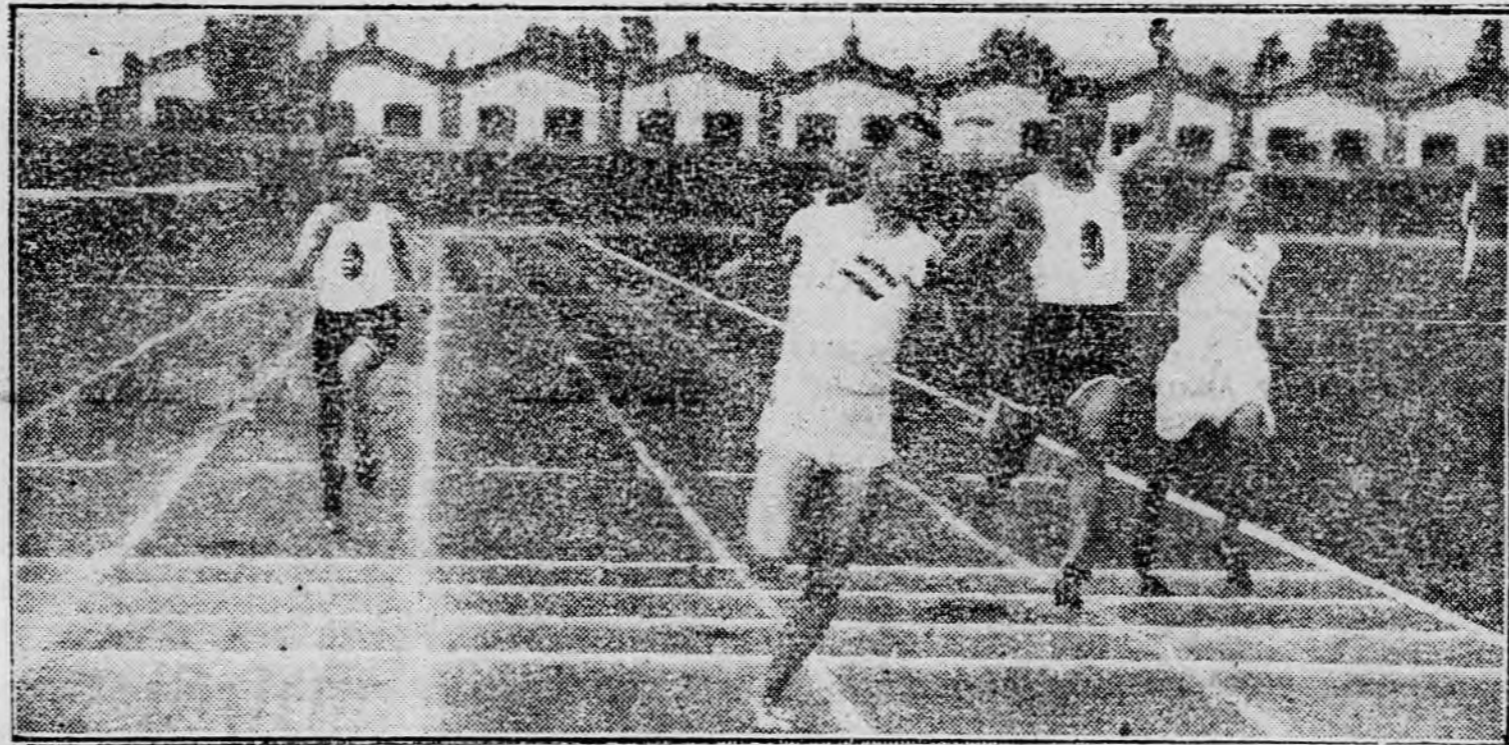
X. 3000 m. síkfutás. 1. Sárvári (M) 9 p. 22.8 mp. 2. Krizsán (M) 9 p. 31 mp. 3. Köbl (A) 9 p. 34.8 mp. 4. Janczak (A) 9 p. 53 mp. A pontverseny állása: 6 2 és fél, — 47 és fél.

XI. Gerelyvetés: 1. Zahlbruckner (A) 49.75 m. 2. Vermes (M) 48.18 m. 3. Csányi (M) 45.71 m. 4. Styz (A) 43.50 m. A pontverseny állása 67 és fél, — 53 és fél.

XII. 800 méteres síkfutás: 1. Arany (M) 2 p. 06.6 mp. 2. Farkas (M) 2 p. 07.5 mp. 2. Ziffermann (A) 2 p. 17.8 mp. 4. Napraunik (A) 2 p. 21.8 mp. A pontverseny állása: 75 és fél, — 56 és fél.

XIII. 100+200+300+400 m. staféta: 1. Ausztria csapata (Leu, König, Studniczka, Rinner) 2 p. 05 mp. 2. Magyarország csapata (Forgách, Gyenes, Duha, Nádujfalvy) 2 p. 06 mp. Az osztrákok Rinner nagyszerű futásával könnyen győztek. A pontverseny állása: 83 és fél, — 59 és fél.

XIV. Rúdugrás: 1. Mélykúti (M) 340 cm. 2. Csontos (M) 325 cm. 3. Schöber (A) 310 cm. 4. Styz (A) 260 cm. A pontverseny végeredménye: 85 és fél, — 64 és fél.

Nem is olyan csodafutó az osztrák Rinner.

Kis bevétel — sok góllal Ferencváros—Budai 11 6:2 (3:0)

A zöld-fehérek a Slavia elleni szombati mérkőzés után vasárnap délután Schlosser Imre jutalomjátékának keretében a Budai 11 csapatával mérköztek és azt fölényes játék után legyőzték. A mérkőzés előtt a résztvevő csapatok vezetői és a Kispest részéről meleg szavakban üdvözölték a jubileus rekord-válogatottat, aki hálás szavakban mondott köszönetet a résztvevő csapatoknak játékkukért.

A mérkőzés nem volt izgalmas, mert a Ferencváros klasszissal volt jobb ellenfelénél és a játék- idő nagy részében nyomasztó fölényben volt. A Ferencváros halvesorában Berkessy, Lyka és Fuhrmann játszott, egyébként teljes csapatával állott ki a mérkőzésre, a Budai «11» szintén legerősebb összeállításban vette fel a harcot. Az első gól a 7-ik percben esett, amikor Turai egyéni kitéréséből Takács II. a hálóba juttatta a labdát. A 9-ik percben Turai lövése Oláhról pattant vissza, a résen álló Toldi a második gólt lőtte. A Ferencváros iskolajátékot mutatott, a Budai «11» csak egyes lerohanásokkal kísérletezett. A 15-ik percben Ember éles lövése kapufáról pattant vissza. Pár perc múlva ugyanez volt a sorsa Turai husz méteres bombájának is.

A 38-ik percben Kárpáti Takács II.-t a tizenhatoson belül elnyomta, a bíró 11-est ítél, amelyből Tánco a harmadik gólt lőtte.

Szünet után élénk változatos játék fejlődött ki. A ferencvárosi gólok sorozatát a 12. p.-ben Toldi folytatta. A budaiak két korneren kívül egyebet nem ért el a Ferencváros ellen. Takács II. a 32. p.-ben leszállásból gólt ért el, amelyet a bíró nem adott meg. A 35. p.-ben sarokrugás a «Budai 11» ellen: Kohut badásából Turai az 5-ik gólt lőtte. A Ferencváros ekkor engedett az iramból, míg ellenfele erős ellentámadásokba fogott. Korányi a 40. p.-ben Embert a büntetőterületen belül elgáncsolta, a megítelt 11-esből Ember a Budaiak első gólját lőtte. Egy perc múlva Ember egyéni kitéréséből 20 m.-ről újabb gólt lőtt. A Ferencváros ekkor ismét komolyabban vette a játékot és Berkessy az utolsóelőtti percben Kohut korneréből beállította a végeredményt. A mezőny legjobb embere Korányi volt, míg az ellenfél csapatában Oláh brillírozott. A mérkőzés után a résztvevő csapatok emlékérmeket kaptak,

A jutalomjáték előtt az FTC ifjusági csapata a kispesti amatőr válogatottal mérkőzött és azt 1:0 (1:0) arányban győzte le. Góllövő Rainecker (I. félidő 30 p.)

A jutalomjátékra mindössze 1200 nézője volt, így Schlosser Imre anyagilag rosszul járt.

Országos amatördöntők

Törökvs—DKSAC 7:0 (2:0). SZMÁV—DVTK 1:0 (0:0). Bohngyár—Pécsi Vasutas 5:1 (1:1).

A bécsi Rapid döntetlennül játszott Genovában

Genova, július 13.

— A Reggeli Újság tudósítójának telefon-jelentése. —

A Közép-európai Kupamérkőzések során a bécsi Rapid vasárnap Genovában az FC Genovával játszott. Félidőben 0:0 volt az eredmény, végül pedig 1:1 arányban végeztek a csapatok. Miután a második mérkőzés augusztusban Bécsben kerül eldöntésre, az FC Genova a kupameccsekből kiesettnek látszik.

Doornban vereséget szenvedett a bécsi Wacker

A bécsi Wacker Doornban játszott egy helyi válogatott csapattal és attól 1:0 arányban kikapott. A győztes gólt Tap lőtte.

Kikapott a német vízipólóválogatott

Antwerpen, július 13.

— A Reggeli Újság tudósítójától. —
Németország válogatott vízipólócsapata vasárnap Antwerpenben játszott a Belga válogatott csapattal, amelytől 2:1 (1:1) arányban kikapott.

Megóvták Pignotti győzelmét az egyéni törversenyben

Ostende, július 13.

— A Reggeli Újság tudósítójától. —

A katonatiszti vívó Európa-bajnokságok második napján bonyolították le az egyéni törbajnoki versenyt, amelyet az olasz pignotti nyert meg 5 győzelemmel. Második Puliti Olaszország 4 győzelemmel, 3. Binet Franciaország 3 győzelemmel, 4. Hatz József főhadnagy Magyarország, 5. Bögen alezredes Magyarország 1 győzelemmel, 6. Darium Belgium 0 győzelemmel.

A győztes Pignottinak és a második helyezett Pulitinek eredményét megóvták, mert nem tartoznak a tisztí állományhoz.

Evezősök vidéki bajnoki versenye Vácra. A Magyar Evezős Szövetség ma délután rendezte vidéki bajnoki amatőr-evezős versenyt, amelyen két versenyszám nevezés hiányában elmaradt. A nagyszámú közönség a kevés induló miatt valóban élvezetes küzdelmekben nem gyönyörködhetett és a verseny mint propaganda-verseny ennek következtében nem érte el a kitűzött célt. Négy-evezős verseny gkormányossal: 1. Szegedi Evezős Egylet, 2. Váci Sportegylet (2 induló). Kettős párevezős verseny kormányos nélkül: 1. Győri Csónakázó Egylet (Rács—Péntek) row over. Egyes verseny (szkiff): 1. Gurszky Tivadar (Váci SE), Back Ottó (Szegedi Csónakázó Egylet) pályakeresztelés miatt kizárták a versenyből. Négy-evezős verseny kormányossal, ez évben versenyt nem nyert fővárosi és vidéki egyesületek számára: 1. Neuzeti Hajós Egylet, 2. Budapesti Evezős Egylet, 3. Váci Sport Egyesület, Nyolcevezős verseny kormányossal: 1. Győri Torna és Evezős Egylet, 2. Tisza-Szegedi Evezős Egylet. A nap legszebb versenye. Kétezer méterig együtt hajadt a két hajó, a célban nem egész hajóhossz volt a különbség az első és második helyezett között.

Remecz 44-41 métert dobott diszkosszal

A Törökvs vasárnap délelőtt rendezte a Bihari-uti sporttelepen országos atlétikai versenyt, melynek kimagasló eredménye Remecz József 44.41 méteres diszkoszdobása volt. A verseny eredményei a következők: Junior súlydobásban 1. Kellner BSZKRT 10.64 m., 2. Göndör MOTE 10.53 m., 3. Golis BTC 10.13 m. 600 m. II. oszt. 1. Bolyos FTC 1 p. 28.4 mp., 2. Várnay MAC 1 p. 29.7 mp., 3. Govrich BEAC 1 p. 29.7 mp. 200 méteres gát II. oszt. 1. Valentin SAC 27.1 mp., 2. Kétszeri BEAC 27.1 mp., 3. Kajári BSZKRT 27.9 mp. Magasugrás junior. 1. Péter Törökvs 160 cm., 2. Kertész FTC 155 cm., 3. Hidvégi MOTE 155 cm. 400 m. II. oszt. 1. Buchmann BSE 26 mp., 2. Kazinczy FTC 56 mp., 3. Varga-Papp BSZKRT 56.8 mp. 1500 méteres I. oszt. 1. Hoffmann BSE 4 p. 18.8 mp., 2. Rigler BIK 4 p. 19.8 mp., 3. Pálfi UTE 4 p. 21 mp. Diszkoszvetés I. oszt. 1. Remecz József RAC 44.41 m., 2. Regös MAFC 40.35 m., 3. Bácsalmásy Antal BEAC 39.68 m. Remecz eredményével aranyjelvényes atléta lett. 200 m. junior. 1. Kajári BSZKRT 24.2 mp., 2. Károlyi Törökvs 24.6 mp., 3. Győri UTE 24.8 mp. Távolugrás junior. 1. Régnér Törökvs 6.40 m., 2. Dvoracek BSE 6.18 m., 3. Pálkás FTC 5.96 m. 5000 m. I. oszt. 1. Hevele SAC 16 p. 03.2 mp., 2. Németh MTE 16 p. 26.4 mp., 3. Hermann Törökvs 16 p. 31.4 mp. Olimpiai stafétában (400, 200, 200, 800) 1. Törökvs csapata (Kuruczy, Wimmer, Károly, Bártfalvi) 3 p. 50.2 mp., 2. BSE 3 p. 55.6 mp., 3. BTC 3 p. 55.8 mp.

A 4x1500 méteres síkfutás győztes csapata.

A budaiak győztes csapata: Zsitvay, Barsi, Szalay és Raggambi.

Férfiaknak a patikában.

Kevés néző, jó eredmények a BEAC országos uszóversenyén

Megismétlik a százméteres próbaversenyt

Vasárnap délután a császárfürdő uszodájában tartotta meg a Budapesti Eggetemi Atlétikai Club országos uszóversenyét. A verseny jó sikerültnek mondható, sajnos igen kevés érdeklődő közönséggel a BEAC által szépszámu rendőri kézsültséggel, a saját képviselőivel és rendezőbizottsággal együtt alig százan voltak az uszodában. A legnagyobb érdeklődéssel várt 100 méteres elsőosztályú gyorsuszás — mely egyuttal próbaversenyt jelentett a külföldön turázó gyorsuszosztafétánk negyedik embere számára, — Boros és Székely között holtversennyel végződött. A rendezőség Komjádi Béla indítványára új versenyt rendelt el a két győztes között és ez kedden délután öt órakor lesz az úpesti uszodában. A keddi győztes lesz a Bárany — Vannie I. — Vannie II. 4x10 m. stafétának negyedik tagja.

A verseny különben a következő sorrendben folyt le:
50 m. gyorsuszás. 1. Brém Ernő MAC 30.2 mp., 2. Gyulai Pál MAC—KISOK 30.4 mp., 3. Bodó Béla 32.2, 100 m. kezdő hólgyhátuszás. 1. Veréb Ilona UTE 1 p. 44 mp., 2. Kataliszián Rózi NSC 1 p. 48 mp., 3. Czéttly Edith III. ker. 2 p. 02 mp., 100 m. junior gyorsuszás. 1. Buzás József UTE 1 p. 14.4 mp., 2. Szecsey György FTC 1 p. 15 mp., 3. Magassy Ervin MAC. 200 m. melluszás. 1. Hild László UTE 3 p. 0.8 mp., 2. Lantos (Melchner) László FTC 3 p. 16 mp., 3. Tóth István UTE 3 p. 18.2 mp. 400 m. III. o. gyorsuszás.

1. Göndöcs Gyula NSC 5 p. 53.4 mp., 2. Bonk László BSZKRT 5 p. 56.8 mp., 3. Csillag Pál BSZKRT. 100 m. I. osztályú gyorsuszás. 1. Boros és Székely holtversenyben 1 p. 4 mp.

200 m. II. o. hólgy melluszás. 1. Veréb Ilona UTE 3 p. 43.8 mp., 2. Schaitler Margit MTE 3 p. 44.6 mp., 3. Bethlen Mackó FTC—KISOK. 5x50 m. III. oszt. gyorsuszosztaféta. 1. UTE (Bozsi, Buzás, Máthé, Tóth, Steiner) 2 p. 39 mp., 2. FTC 2 p. 42 mp., 3. MUE 2 p. 48 mp.

3x50 m. hólgy vegyesstaféta. 1. FTC (Bethlen, Vermes, Csányi) 2 p. 13 mp., 2. NSC (Vas, Dénes, Kende) 2 p. 15 mp., 3. MUE 2 p. 17 mp. — 3x100 m. I. oszt. vegyesstaféta. 1. (Hild, Ulrich, Szabados) 3 p. 54 mp., 2. FTC 4 p. 4 mp. — 100 m. junior hátuszás. 1. Göndöcs Gyula NSC 1 p. 26.6 mp., 2. Strausz 1 p. 31.2 mp., 3. Máthé. — 100 m. II. oszt. hólgy hátuszás. 1. Csányi Boriska FTC—KISOK 1 p. 28.2 mp., 2. Kende Márta 1 p. 32.2 mp., 3. Bárany Magda MSE—KISOK 1 p. 36 mp. — 4x50 m. ifjúsági gyorsuszás. 1. MTK 2 p. 2 mp., 2. MAC 2 p. 3 mp., 3. MUE 2 p. 10.4 mp.

* BEAC—VAC 9:1 (5:1). A BEAC jól díszponált csapata megérdemelt, nagy gólarányú győzelmet aratott a VAC felett a III. osztályú vízipóló bajnoki mérkőzések során. A győztes csapat legjobb emberei Hegedüs (2), Litvay (3) és Fűredi (5) voltak.

192 km. 6 óra 50 perc alatt

Kerékpárosaink vasárnap futották le az össze-tett országúti hosszutávú kerékpárhajóknak második futamát. A versenyzők reggel fél hat órakor indultak a gödöllői országot 9 kilométeres kövélől és Gödöllő — Veresegyháza — Vác — Balassagyarmat — Kálló — Verseg — Aszód — Gödöllő érintésével 192 kilométer lefutása után futottak be a célba. A versenyzőket a sáros országot és a váltakozó irányú szelek annyira megviselték, hogy több kisebb bukás is történt, azonban szerencsére komolyabb baleset nem történt. A verseny győztese az úpesti Istenes I. lett, aki az idegekre menő és himondatlan nehéz utvonalat 6 óra 50 perc és 20 másodperc alatt tette meg, azonban mert nem neveztek be idejében, versenven kívül indult. Istenes I.-el egvídejűleg Játics és Istenes II. érkezett be, közöttük csak aéphossz, illetve negyedkerékhossz távolság volt. A harmadik helyre az MTK Schmidt kezdőversenyzője került, kitünő idővel.

A 92 indulóval megtartott verseny első hat befutója a következő: 1. Játics (Postás) 6 óra 50 perc 20.5 mp., 2. Istenes II. (UTE) 6 óra 50 perc 21 mp., 3. Schmidt (MTK) 6 óra 52 perc 13 mp., 4. Kék (UTE) 6 óra 53 perc 11 mp., 5. Neubauer (Postás), 6. Cipere (RKK) haladó.

Négy rekord a hólgyek atlétikai versenyén

Az idei első női atlétikai versenyt ma délelőtt tartották meg a BBTE-pályán. A verseny igen jó eredményekkel végződött, amennyiben több rekordot sikerült megdönteni. A magasugrás és a gátfutás eredménye nemzetközi viszonylatban is jónak mondható. Az eredmények a következők:

100 m. síkfutás: 1. Tóth Irén (TFSC) 13 mp. Országos női rekord! 2. Viland Magdolna (TFSC) 13.6 mp. 3. Vida Anni (FTC) 13.6 mp. (A régi rekord 13.6 mp. volt.)

80 m. gátfutás: 1. Kael Anna (TFSC) 13.3 mp. Országos női rekord! 2. Kulcsár Izabella (TFSC) 16 mp. (Régi rekord 13.6 mp.)

Magasugrás: 1. Kael Anna (TFSC) 145 cm. Országos női rekord! (Régi rekord 139 cm.) 2. Vértési Kató (TFSC) 140 cm. 3. Kulcsár Izabella (TFSC) 128 cm.

Távolugrás: 1. Vértési Kató (TFSC) 495 cm. 2. Vágó Gizella (TFSC) 485 cm.

4-szer 100 m. staféta: 1. TFSC A) csapata (Tóth Irén, Vértési Kató, Viland Magdolna, Kael Anna) 53.2 mp. Országos női rekord! 2. TFSC B) csapata 55.2 mp. (Régi rekord 54.3 mp. volt.)

Az új hólgyrekorderek: Kael Annus és Tóth Ilonka.

A verseny végén Moldoványi István dr. buzdító beszéd kíséretében osztotta ki az érmeket.

Millstattban győztek a hólgyuszők és a B. válogatott csapat

Millstatt, július 13.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Millstattban vasárnap bonyolították le a magyar—osztrák hólgyuszőverseny második részét, valamint a B. válogatott csapatok vízipólómérkőzését. A magyar hólgyuszők végeredményben 31:29 arányban legyőzték osztrák kollégáinkat, B. válogatott csapatunk pedig 5:1 (3:1) arányban megverte az osztrák válogatott csapatot. Az uszószámok részletes eredménye a következő:

100 m. hátuszás: 1. Szóke Kató Magyarország 1 p. 37.6 mp., 2. Sipos Mancsi Magyarország 1 p. 41.2 mp., 3. Bienenfeld Heddi Ausztria 1 p. 44.4 mp.

400 méteres gyorsuszás: 1. Frici Löwy Ausztria 6 p. 38 mp., 2. Tóth Ilonka Magyarország 7 p. 0.9 mp., 3. Fleischer Ausztria 7 p. 16 mp.

Műugrás: 1. Wald Ausztria 66.52 pontta, 2. Lenkey Magda Magyarország 65.86 ponttal, 3. Graf Ausztria 59.34 ponttal, 4. Erdős Vera Magyarország 55.59 ponttal.

Különvonat megy a síófoki uszóversenyre

A Magyar Uszó Egyesület az idén július 20-án tartja hagyományos nagyszabású uszóversenyét. Ez alkalommal különvonat viszi le a versenyre a benevezett uszókat és az érdeklődő és kiránduló közönséget. A Délivásut igazgatója rendkívül mérsékelt menet-terti jegyet engedélyezett az uszóverseny alkalmából. A különvonat a Délivásutól vasárnap reggel 6 óra 55 perckor indul, visszautazás aznap este 10 órakor. Kedvezményes ellátás és strandjegy áll a kirándulók rendelkezésére.

Kerületi rekordok a kaposváriak versenyén

A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Kaposvár, július 13.

A kaposvári Turul SE ma rendezte kerületi atlétikai versenyt, amelynek eredményei a következők: 100 méteres síkfutás: 1. Szabó (Pécsi SC) 11.5 mp, 200 méteres síkfutás: 1. Szabó (PSC) 23.2 mp (kerületi rekord!), 3000 méteres síkfutás: Memmel (Nagykanizsai ZTE) 9 p 48.8 mp, 110 méteres gátfutás: Benedek (KTE) 18.8 mp, sulydobás (hendikep): 1. Becsey (KTSE) 12.05 m. (egy méter előny). Diszkoszvetés (hendikep): Becsey (KTSE) 34 m 63 cm, előny nélkül. Távolugrás (hendikep): 1. Szabó (PSC) 695 cm, előny nélkül. Hármassugrás: 1. Zakál (KTSE) 13 m. Magasugrás: Hódossy (PEAC) 176 cm. Ifjúsági számok: 100 méteres síkfutás: 1. Légár (KTSE) 11.6 mp. 3000 méteres síkfutás: 1. Benedek (KTSE) 37.8 mp (kerületi ifjúsági rekord!). 800 méteres síkfutás: 1. Markovics (NZTE) 2 p 17.6 mp. 1000 méteres síkfutás: 1. Lukács (KTSE) 2 p 48.6 mp. 2000 méteres síkfutás: 1. Kovács (KTSE) 6 p 34.6 mp (kerületi ifjúsági rekord!). Sulydobás: 1. Weber (PEAC) 10.60 m. Távolugrás (hendikep): Benedek (KTSE) 622 cm, előny nélkül.

15 óras rekordidő a Dunán. A dunavidéki evezőstársaság vasárnap rendezte 210 kilométeres távolságon evezőversenyét turacónakok számára, amelyen az állandó szakadó esőben a mohácsi célnál csak két csónak futott be, mert a többi versenyző feladta a küzdelmet. Az előző évi eredményhez képest 15 óra 09 perc rekordidő alatt Csenda István, Trenki-Török László és Munk Ferenc ért be elsőnek, míg mögöttük 15 óra 11 perc idő alatt, tehát szintén rekordidőben belül Haber László dr., Dobozó Gyula dr. és Szikszay János foglalta el a második helyet.

Új utvonalekord 1000 yardon. Hans von Stuck és Carracciola ismert gépmerek az európai automobil-hegyibajnokság-versenyben a versenykocsi, illetve sportkocsi kategóriában 1000 yard távolságon új utvonalekordot állítottak fel.

Auto és Motor

Az alföld-alpesi turauton élre kerültek a magyar versenyzők

Balázs László a turakocsik abszolút győztese

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Vasárnap a kora délutáni órákban érkeztek a turaut versenyzői a Fehérvári-utú célhoz s ezzel a háromnapos, igen érdekes tura véget is ért. A sáros-poros autók fogadásához igen sokan vonultak ki és lelkes óvációkban részesítették a befutókat.

Elsőnek Delmar Walter érkezett a célhoz Bugatti sportkocsijával s öt még rövid időközben 27 más automobil követte.

A verseny többi résztvevői részben kiestek, részben feladták a versenyt s az a körülmény, hogy 56 induló közül csupán 28-an érkeztek célhoz, bizonyítja, hogy ez esetben nehéz feltételű és komoly erőpróbat jelentő versenyről volt szó.

A turaut első két napja osztrák hegyiterepen zajlott le, ezt az utvonalszakaszt a versenyzők szakadó esőben, hóviharban és fagyponat körüli hőmérséklet mellett abszolvták s a kiesések legnagyobb része is ezen ettapéra esik.

A hegyi szakaszokon a 45 kilométeres órátlag betartása valóban nagy feladat elé állította a versenyzőket, akik erősen megrostálva és számbelileg lepadva érték szombat este a gráci célba, ahová a magyarok részéről csak Balázs László, Ottlik Lajos, Andrassy Manó gróf és Wilhelm Sándor érkeztek be büntetőpont nélkül. Delmar Walter sok büntetőpontot szerzett, mert elkésett. Abaffy Buik-kocsijával árokba fordult, de komoly baj nem történt. Szik Viktor, a verseny nagy favoritja pedig feladta a versenyt, az angol Haley ugyancsak büntetőpont nélkül érkezett Grácba.

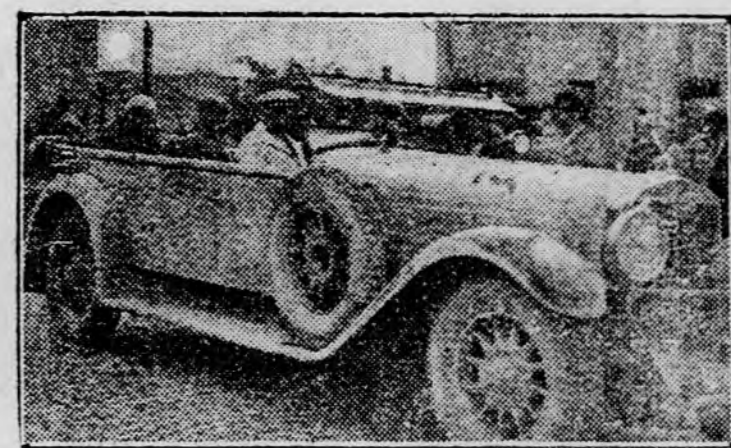
A verseny utolsó napja magyar utzakaszon zajlott le és a versenyzők egyöntetűen megállapították, hogy a magyar utak klasszissokkal jobbak az osztráknál, úgyhogy felemelt órátlag betartása nem is okozott különösebb nehézséget. A budapesti célba történt befutás után tartották meg a Müegyetem előtt a gyorsulási és fékversenyt, amelynek eredménye szintén beleszámított

a tura végleges helyezésebe. A KMAC rendezőbizottsága kiünően látta el feladatát, Teleki János gróffal, Kienaszt Ferencel és Petrovits Vidorral az élén.

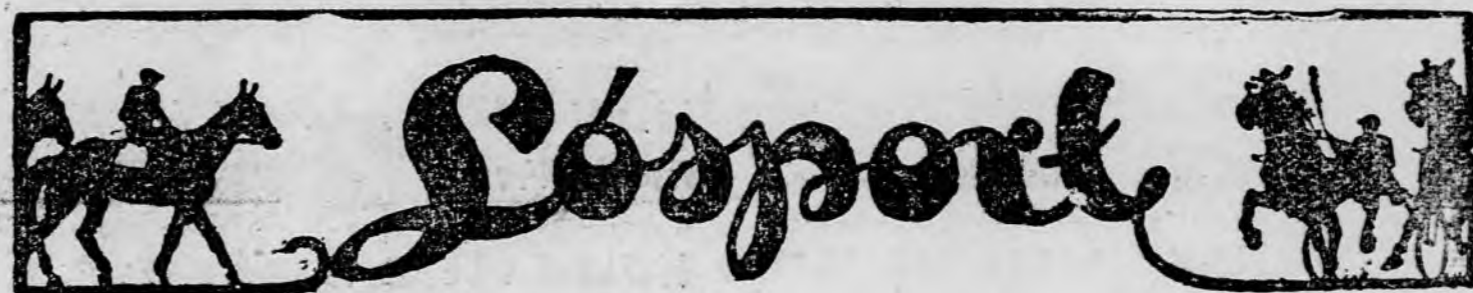
A versenyvezetőség a következő eredményt tette közzé:

A verseny abszolút győztese s egyben a turakocsak főgyőztese is a magyar Balázs László Supermagoxix kocsin, aki a nagy alpesi serleget nyeri, rajta kívül még 14 alpesi serleggyőztes van, akik a következők: Gráf József (Gráf. u. Stift), Donald N. Haley (Invicta), Pauker Franz (Gráf u. Stift), Stern Adolf (Gráf u. Stift), Wilhelm Sándor (magyar) (Chrysler), v. Bilty Desiderius (A. D. R.), v. Scholler Philip (A. D. R.) Spiegel-Diesenberg gróf (A. D. R.), Lichtenstein herceg-nő (A. D. R.), Balázs László (Supermagoxix) Andrassy Manó gróf (Tátra), Sugár Dionisz (Prága) Hof Georg (Steyr 12), Ottlik Lajos (Steyr 12), Matuschowszky Karl (Prága). Teamdíjat nyertek az A. D. R., és a Gráf. u. Stift team.

A sportkocsiknál győztes nincs, mert azok közül egy sem futott be büntetőpont nélkül. A díjkiosztó vascora ma este lesz a Tarján Margitszigeti vendéglőjében.

A győztes Gráf & Stift-kocsi.

Kaszian Ferenc zsoké lebukott Ejnye-ről a Tátrai hendikepben

A híres előrefogadásos versenyt Corvus nyerte

Az előrefogadásos versenyek egyik legérdekesebbje, a Tátrai hendikep vasárnap a báró Rothschild-istálló lovának, Corvus-nak könnyű győzelmevel végződött. A tizenkettes mezőnynek Corvus volt a favoritja, de mellette a másodiknak beérkezett Palotást is erősen fogadták. A verseny lefutása rendkívül gyors volt. Maramaros vezetett a fordulóig. A távnál már Corvus mint biztos nyerő galoppozott és három hossal győzött Palotás ellen.

A Tátrai hendikepben a befordulónál Kaszian Ferenc zsoké lesodródott Ejnye-ről, de szerencsére baj nélkül uszta meg a kritikusnak látszó bukást.

A verseny után Kaszian följelentette Csuta zsoké az igazgatóságnál. Kaszian ugy adta elő a dolgot, mintha a Palotást lovalgól

Csuta szándékosan belelovagolt volna Ejnye-be.

Kaszian különben a következő versenyben már lovalgolt is. A Kétéves nyeretlenség versenyében két igen jóképességű ló: Páratlan II. és Rendes izgalmas finiséből Rendes került ki nyakhosszal elsőnek. Az Eladóverseny fejhosszal nyerőjét, Barcarolát az árverésen ezerháromszázötven pengőért vették meg

és a tulajdonosa a jövőben Romániában futtatja.

A nap utolsó számában mind a tizennyolc ló indult. A távoszlopnál még csaknem az egész mezőny együtt volt, de végre is a startfavorit, Pas de Calais könnyen győzött a peches Rejtély ellen. A versenyek részletes eredménye a következő:

I. Szentendrei díj. 4000 P. 2000 méter. 1. Gr. Wenckheim Dénes: Vacak (Schejbal 2), 2. Corinthia Csaplár 6), 3. Csitri (Kaszian F. 6). F. m.: Alpine, Liebling, Buzogány. 2 és fél hossal, 2 és fél hossz. Tot.: 10:31, 18, 30.

II. Welter hendikep. 3000 P. 2000 m. 1. Mr. Corner: Istvánka (Csuta 10), 2. Csapok (Balog 10), 3. Neves (Kaszács 25). F. m.: Fontaine, Rab Ráby, Lantos, Mi lesz, Salambo, Funny, Pillangó, Héviz, Dáma II., Szilgiget, Rác Pali, Fruska II., Háromnegyed hossz, ötnegyed hossz. Tot.: 10:47, 39, 41, 54.

III. Tátrai hendikep. 10.000 P. 1600 m. 1. Br. Rothschild A.: Corvus (Balog 2), 2. Palotás (Csuta 2 és fél), 3. Mungó (Tuss 8). F. m.: Rabló, Sisakos, Taps, Fasista, Nagyr, Ki tudja? Milike, Maramaros, Ejnye 3 hossz, 4 hossz. Tot.: 10:35, 17, 18, 23.

IV. Kétévesek nyeretlenség verseny. 4000 P.

1000 m. 1. Horváth Á.: Rendes (Esch György pari), 2. Páratlan II., (Gutai 2 és fél), 3. Pálma (Hevesi 10). F. m.: Tárnok, Tavasz, Volhynia, Pártútó. Nyakhossz, ötnegyed hossz. Tot.: 10:26, 14, 14, 26.

V. Kétévesek eladó verseny. 2000 P. 1000 m. 1. Dreher Jenő: Barcarola (Klimscha, 6), 2. Moment (Kaszács, 2), 3. holtversenyben Jane Eyre (Csaplár, 2) és Kaszian F., 5). F. m.: Becsvagy, Mankó, Gyöngyszem, Light Star, Rullo, Pihegő. Fejhossz, kéthosszal holtversenyben harmadik. Tot.: 10:57; 12, 12, 10.

VI. Hendikep. 3000 P. 1000 m. 1. Rothschild A. báró: Pas de Calais (Balog 2 és fél), 2. Rejtély (Kaszian M. 3), 3. Quisisana (Klimscha 10). F. m.: Pásztó, Cortina, Hunnia, Abony, Páfrány, Farsang, Rowuma, Porto, Régi nyár, Fogj meg, Madár, Bujdosó, Severina, Öreg akác. 2 hossz., 1 és fél hossz. Tot.: 10:34, 19, 21, 38.

A MAC és a BBTE győztek Budapest kerület stafétáiban

Budapest kerület 1930. évi senior 4x100 méteres stafétabajnoka a BBTE csapata. (Zsitvay, Barsi, Szalay, Raggambi) 43.2 mp., 2. az FTC csapata 44 mp., 3. a MAFC csapata 44.3 mp.

Budapest kerület 1930. évi senior 4x300 méteres stafétabajnoka a BBTE csapata (Odry, Zsitvay, Szalay, Barsi) 3 p 27.6 mp., 2. a MAFC csapata 3 p 32.8 mp., 3. a BEAC csapata 3 p 33.4 mp.

Budapest kerület 1930. évi senior 4x1500 méteres stafétabajnoka a MAC csapata (Lenkey, Csér, Gyulai, Szabó) 17 p 36.2 mp., 2. MTK csapata 17 p 41.8 mp., 3. a BBTE csapata 18 p 11.8 mp.

Budapest kerület 1930. évi senior 5000 méteres ötös csapatbajnoka a MAC 27 ponttal. (1, 3, 4, 9, 10). 2. Az ESC csapata 28 ponttal. (2, 5, 6, 7, 8).

Egyénleg első Szabó Gyula MAC 16 p 10.2 mp., 2. Gégyeny ESC 16 p 12 mp., 3. Gyulai MAC 16 p 16 mp., 4. Csér MAC, 5. Eper ESC, 6. Galambos ESC, 7. Majorosy ESC, 8. Hegedüs ESC, 9. Kulcsár MAC.

FŐSZERKESZTŐ: BÉKESSY IMRE.

Kiadótulajdonos a Reggeli Ujság Lapkiadó-vállalat Részvénytársaság

Feljelés szerkesztő és kiadó: KADÁR LEHEL

ODESCALCHI 5000 PENGŐJE

- KÜLFÖLDI VERSENYRE INDULNÉK EZZEL A LOVACSKÁVAL, KÉREK 5000 PENGŐT...

PRÓNAY: „MAJD HA 10.000 HOLDJA LESZ BARÁTOM”

Hegedőmnek húrján
 járja ujjam család ki,
 mért kapott ötezer pengőt
 herceg Odescalchi
 s azt alábbiakban
 imígyen jelentem:
 haj, regő rejtem...

Magyar lótenyésztés
 hervadt, mint a tarló,
 hol van, hajh, az öserényi
 a ványadt magyar ló;
 segítni kell rajta,
 segítni kell mentem,
 haj, regő rejtem...

Herceg Odescalchi
 menne hébe-hóba
 magyar lovat díjgratni
 messze Milánóba,
 menne, szegény, menne,
 jaj, de miből menjen,
 haj, regő rejtem...

Nincs szegény hercegnek
 üzletje, se boltja,
 nincsen Tazséron se több, csak
 armincezer holdja,
 hogy miből élt eddig,
 még csak nem is sejtem
 haj, regő rejtem...

A magas kormányhoz
 jó Budába feljő:
 „Kéne eme nemes célra
 négy-ötezer pengő,
 s magyar lónak hírét
 bizony, hogy megmentem,
 haj, regő rejtem...”

Megy kemény parancsa
 Prónay bárónak:
 „Utaljátok ki a dohányt,
 inkább ma, mint hónap”,
 meg is teljesítik
 a parancsot sebtben,
 haj, regő rejtem...

Majland felé vágat
 deli Miklós herceg,
 zsebében az ezüstpengő,
 büszkén csörgedeznek,
 daliás alakján
 szemem rajt'feletem,
 haj, regő rejtem...

Paripát nem sajnál,
 sarkantyút, se kaplit,

időközben három rendört
 gulyáshússá aprít.
 Ennyi hőstett láttán
 Majd eszem veszejtem,
 haj, regő rejtem...

Kormányt ünnepelni
 tenger népség csődül,
 magyar lónak híre-nei
 védve van dicsőül,
 „Éljen Odescalchi,
 Prónay és Bethlen”,
 haj, regő rejtem...

Vigad a magyar már,
 nincs homlokán felbő,
 akad itt még nemes cél,
 sok-sokezer pengő,
 magam is örömtől
 bő könnyemet ejtem,
 haj, regő rejtem...

Vivátot kajátok:
 kulturüggek dolga
 jenemódon jól kezd állni
 a szép Magyarhonba; —
 szegény, korgó gyomrom,
 mikor látlak telten?
 haj, regő rejtem... **Samu deák.**

«Tilos a dohányzás»

Szin: vasuti kupé.
 Az egyik utas megkérdezi a szomszédjától:
 — Szabad kérem itt dohányozni?
 — Nem, kérem. Ez «nem dohányzó».
 — Igen? És honnan van itt ez a sok cigarettacsutka?
 — Azoktól, akik nem kérdezték.

Étkezőkocsiban

— Pincér, ez a kávé nem elég sötét.
 — Tessék egy pillanatig várni, nagyságos ur...
 alagutba érünk.

Egy kis hülyeség

— Mi baj, Csorompai ur?
 — Képzelve, tegnap Szegedről Budapestre
 jöttem és a vasuti kupéban, az ablak mellett,
 olyan légvonat volt, hogy az arcom feldagadt tőle.
 — Mért nem cserélt helyet valakivel?
 — Hogy cserélhettem volna, amikor kívülem
 senki sem ült a kupéban!

Földrajzi órán

A tanár ur magyaráz:
 — Tehát eltérünk a Magas-Tátrában a lomnici
 csueshoz. De ezt ma átgorjuk és áttérünk más-
 ra...

Törje a fejét! Érdemes!

Megfejtések postára adandók legkésőbbén esütörtökön. Cím: Reggeli Ujság szerkesztősége, V., Lipót-körút 5. A levél vagy levelezőlap címoldalára feltűnően ráirandó: Törje a fejét és melléklendő a Törje a fejét lenti szelvénye. A helyes megfejtők között a következő 25 jutalmat osztjuk ki: 1. díj 20 pengő, 2. díj 10 pengő, 3. díj 5 pengő, 4-5. díj: egy-egy darab 1/4 sorsjegyet, 6. díj: egy nagy fénykép Foto Klára műterméből, 7-8. díj: egy-egy üveg 1/2 liter Morisson-fele kölnivíz, 9-10. díj: egy-egy doboz 1/4 kg. Dreher-Maul csokoládé, 11-12. díj: 2-2 darab Morisson-szappan, 13-14. díj: egy-egy csomag Pillavin fe nyőfürdőtablettát, 15-23. díj: egy-egy értékes könyv. (A jutalmakra való pályázásban elegendő egy helyes megfejtést beküldeni.)

VIZSZINTES:

1. A kormány rendkívüli körülmények között közzétett feladatok végzésére küldi ki
2. Sportegyesület
3. Azonos betűk
4. A Nemzeti Színház egyik művésznőjének s egy színésznője igazgatójának monogramja
5. Összehasonlító kötőszó
6. Töredék magánhangzó nélkül
7. Aranyos — a gyengébb nem gyakori kifejezésével
8. Konyhafelszereléshez tartozik
9. Rag
10. Folyó Olaszországban
11. Vér folyik benne
12. Rövidítés neve előtt
13. Női név
14. Azonos mássalhangzók
15. Ibsen-darab címe
16. Tollasodik
17. Való dolog
18. Murray keresztneve
19. Hosszu ideig
20. Jassy eleje s vége
21. Allóvíz
22. Gyümölcsből készül
23. Félte vigyáz
24. Nagyon-nagyon fellelkesít
25. Dívtamult fegyver
26. Rheim mássalhangzó
27. Francia folyó fonetikusán
28. Álatti lakhely
29. A fakóra mondják
30. Félte
31. Jókivánság

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12			13					14		
15		16	17				18			
		19	20				21			
22	23		24				25			26
27		28		29		30		31	32	
33										
34				35				36		
37			38	39			40			41
		42				43		44		45
46	47							49		50
51				52				53		54
55										

FÜGGŐLEGES:

1. Magyar író, modern tárgyú és történelmi témájú elbeszélő műveket írt
2. Nagy állami intézet vezetője
3. Mindennek lelke
4. Földművelésügyi miniszter
5. ...zik

6. Egyetemi tanár; híres az angol-magyar szótára
7. Neje öngyógyulása miatt beszélt, ha a bor árát kérték
8. Jupiter szerelme
9. Vándorszínészesapat (pp = p)
10. Hab...áv
11. Kézzelfogható bizonyítéka Marconi zsenialitásának

16. Észlel
18. A tübe fűzik
20. Fedd
21. Mássalhangzó fonetikusán
23. Keverék
26. Szigorú nevezetes
28. Vissza: nagyon öreg
29. Tagadóság
30. Soha: idegen nyelven
32. B...ljobow
39. Fém
40. Lékvár

42. Bejárat fölött olvasható az elemi iskolákon
43. Dalmáciai sziget
44. Szentlélek magyar királyi neve
45. A „Székék előnyben” c. könyv írója
47. Világnyelv (y-nal írva)
49. Klasszikus üdvözlés fonetikusán
52. Mutatózó
53. Német prepozíció

Megfejtésül elegendő beküldeni a vizszintes 1, 33, 55 és a függőleges 1, 11 szavakat.

Betűrejtvények

1.

S S S T T

2.

Ev & oFE & fő
A

3.

m

aszt

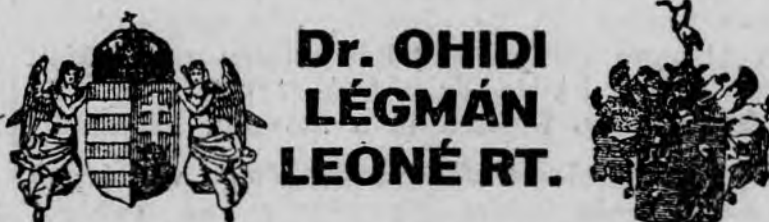
K-pótlás

1				K
2				K
3				K
4				K
5				K

1. Riadalom.
  2. Házon van.
  3. Régi épület maradványai.
  4. Szeretnék inni — másképpen.
  5. Sportpályát borít.
- Az első vastag sor híres mitológiai királyi nevével, a második kedvesének magyarra fordított nevével adja.

A rejtvényt pályázatunk

4-5 díj: Egy-egy 1/4 osztálysorsjegy

m. kir. osztálysorsjegyelárúró és sokszorosító irodától (Budapest, L. Horthy Miklós-út 15)

Összetétel.

ALVÓ, INGA, ÓRA, KŐ, SOR, VEZETŐ, HÉT, ÓRA, ELŐ, NAP, HALADOTT, ZÁR, PRÓBA, TUL, SZÓ, VEZETŐ, ERŐ, CSŐ.

E szavakból kettesével összetett szavak állítandók össze, melyeknek végbetűi sorrendben: A, A, Ó, T, Ó, Ó, Ó, Ó, A és kezdőbetűik e sorrend szerint híres bölcselő nevét adják.

1.	6. . . . .
2.	7. . . . .
3.	8. . . . .
4.	9. . . . .
5.	

Megfejtések.

az 1930 július 7-iki számból:

Keresztrejtvény:

Vizszintes: 1. Ferenciek tere. 10. Ár. 11. Ár. 12. Ár. 13. Ár. 14. Letompít. 17. Ipse. 19. Eres. 20. Adó. 21. Utód. 22. Das. 24. Idom. 26. Z. M. 27. Zsalu. 29. Ivó. 31. Ev. 33. Rem. 34. Sidon. 36. Teleki. 39. Merény. 40. Ered. 41. Cse. 43. Tt. 44. Trió. 45. Hódító. 48. Lír. 49. Itu. 50. Turul. 52. Ena. 53. Csere. 54. Natália. 55. Lin. Függőleges: 1. Feledhetetlen. 9. Eredménytelen. Betűrejtvények: 1. Szentpétervár. 2. Osztrájsorsjegy. 3. Bölcselő. 4. Emese. Sakk: Vb8-b4. Pótiorejtvény: Napoleon.

JUTALMAK:

Első díjat 20 pengőt nyerte: Tót Lily, Albertfalva. Második díjat 10 pengőt nyerte: Grünfeld Miklós, Szonyd-utca 26. Harmadik díjat, 5 pengőt nyerte: Benkő Manel, Pécs, Király-utca 12. 4-5 díjakat, egy-egy negyed sorsjegyet nyertek dr. Óhidi Légmán Leoné Rt. m. kir. osztálysorsjegyelárúró és sokszorosító irodától (Budapest, L. Horthy Miklós-út 15): Tamás Jenő, Diósgyőr-Vasgyár, Rendőrség, Szőnyi Ferenc, Thököl-ut 106/a Máv. épület. 6. díjat: egy nagy fénykép a

Foto Klára

(Erzsébet-tér 3) műterméből: Kubicza Mária, polg. isk. tanárnő, Szentkirályi-utca 10. III. em. 20. 7-8. díjat: egy-egy üveg negyedliter Morisson kölnivíz: Polevko Erzsébet, Veres Pálné-utca 7. II. 2. Martignoni Ferenc, Akáca-utca 22. Iszt 1. 9-10. díjat, egy-egy doboz negyedkiló

csokoládét: Herepey Károly, Diósgyőr Vasgyár, Rendőrség, Paudler Eva, tanár, Rákospalota, Bethlen-utca 41. 11-12. díjat, két-két darab Morisson-szappant: Gyözö Miklós, István-út 61. V. em. 3. Krausz József, Eger, Széchenyi-utca 40. 13-14. díjat: egy-egy csomag Pillavin fényőrdőtablettát: Breitner Leopoldine, Erkel-utca 18. Isz. 2. dr. Bene Kalmán, Csurgó, gimnázium. 15-23. díjat: egy-egy értékes könyvet: Csendör János, Beszkárt váltóór, Sajó-utca 5. Szabodnik Dezső, Miskolc, Széchenyi-utca 8. úzv. Csapkay Elemérné, Daru-utca 13. Schön Ferencné, Nyiregyháza, Sóstógyógyfürdő, Nagyszálló, Rumbold Géza, Páva-utca 7. Ner György, Rákospalota, Imre-utca 86. Sándor Ernő, Klauzál-utca 35. I. em. 11. úzv. Lattinák Mártonné, Ferenc-körút 25. Dugonics Béla, Jászényszaru, Baumgarten Imre, Dob-utca 38. I. em. 17.

A Reggeli Ujság

július 14. Törje a fejét! szelvénye